

شارپ نیپ

سوئی لال کول تار

ناو : موتی لال کول ناز

زېږېدنه جاي : روڼي دور - سري نگر - کشمير - 1936 لیس منز

تالیم : ایم - اے، بی - ایډ

چھاپ گامونه کتابونه :-

(ا) ”کینهنه غزلہ - کینهنه نظمہ“ - شار سو مبرن - چاپین وری :-

1978-79ء - ریاستی کلچرل اکیڈمی ہند طرفہ ایوارڊ

یافتہ - دبیسٹ بک اوارڊ -

(ب) ”گیتا نجلی“ - ریندر ناتھ، ٹیگور نہ شہرہ آفاق کتابہ ہند کا شرف

ترجمہ نظمیں منز - چاپین وری 1980ء -

(ج) ”پوشہ گنج“ - شار سو مبرن - چاپ سنہ 2001ء -

(د) ”داسہ بھاؤ“ - بھکتی شاعری - چاپ سنہ 2009ء

زان

موتی لال کول ناز زان 27 ستمبر 1936ء لیس منز روڼي

وار - سري نگر - ابتدائی تالیم کرامی آتی ڈی - اے - وی سکولس منز

شروع تہ امی سکولہ منز کورن 1951ء لیس منز میٹرک پاس -

پنڊاھ وہرے دزاو گھر کبو حالاتو کنی روزگار کماونہ تہ کپن شالہ مار

ہائر سیکنڈری سکولس منز استاد بٹتھ نوکری شروع - ملازمتہ کس

دورس دوران کورامی واریاہ کاکلی بڑونہہ گن پرن شروع تہ کوزن

پتولاکن ایم - اے، بی - ایډ - نوکری ہندس سلسلس منز دزامی

واریاہن دوردراز تہ سرحدی علاقن منز تہ ڈیوٹی - واریاہن جاین

میول ادبی ماحول تہ شارو شاعری ہندس ماحولس منز لچ اوکنی

اندرمس شاعرس زیر تہ ہیتین شارونو - سنہ 1990ء لیس منز

یس بحران وو پدیو تمہ کنی پیہ مائج کشیر تزاوڼی تہ جملہ تھک دہن -

آتی سپد ناز 1994ء لیس منز بحیثیت ہیڈ ماسٹر رٹائر -

شماره ۴
پیشین
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

شار نىپ

(شار سۆمبەرن)

موتى لال كول تاز

﴿جملہ حقوق چھ رمیش کولنہ ناؤ محفوظ - ناز﴾

کتابہ ہند ناؤ : شارِ نیب
لیکھن وول : موتی لال کول ناز
چھاپن وری : 2009
کمپوٹر کمپوزنگ : IILS D.T.P Centre
رنکؤ کول (94191-36369)
مول : 400 روپیہ
چھاپ خانہ : جے۔ کے۔ آفسیٹ، نئی دہلی۔
پبلشر : مُصنِف

کتاب میلنگ پتاہ:

موتی لال کول ناز۔ 95 نہرو اپارٹمنٹس۔
کالکاجی۔ نئی دلی۔ 110019
موتی لال کول ناز۔ مکان نمبر 340۔ لین نمبر 13 اے۔
لکھشمی و ہار۔ تو مال بوڑی۔ جموں۔ 180002
کتاب گھر، کنال روڈ، جموں۔
کتاب گھر، لال چوک، سری نگر، کشمیر۔

ارپن

پنہ نین شربن ہندِ ناوِ پیہندِ خاطرِ
مے کنھی ہیوک نہ گرتھ۔

نار

باگنے

1	موتی لال کول ناز : تعارف	۱۔
4	شفیع شوق	۲۔
10	اُندری پکھس منز آؤر شاعر	۳۔
17	رتن لال شائت	۴۔
21	شائت شیتل ڈلس.....	۵۔
139	ارجن دیو مجبور	۶۔
185	گوڈ کتھ	۷۔
	موتی لال کول ناز	۸۔
	غزلہ	۹۔
	ژمیری	۱۰۔
	واکھ	۱۱۔

موتی لال ناز : تعارف

وہمہ صدی ہند شیے مہ دہلہ پتہ یم کاشری شاعر اجتماعی نہج تراوتھ
پن پن انفرادی لہجہ انداز بیان ہتھ بڑوٹھ کن آے، تمن منز چھ موتی لال
ناز صاب اکھ ممتاز شاعر۔ تکر سہنر آزاد نظمہ ییلہ شیراز، سون ادب تہ باقی
رسالن منز شائع سپدیہ، کاشربن نقادان پیو ناز سہنر شاعرانہ صلاحیتون ہند
اعتراف کرون تہ تم آے جدید نظمہ ہند اکھ منفرد شاعر تسلیم کرنہ۔ قلاے،
پھیر، وئل، پاردر نظر، قرار ہشہ واریاہ خوبصورت نظمہ آیہ نو کاشر شاعر یہ ہنر
نمائندہ نظمہ مانہ تہ موتی لال ناز نو نظمہ وراے آو کاشر شاعر یہ ہند پڑتھ کانہہ
انتخاب نامکمل زانہ۔

ناز صاب رادر پترمو پاٹھو وریو پٹھی مسلسل لیکھان پننس

مخصوص لہجس تہ اظہارس را چھ گرتھ۔ تمّ سہزن نظمّن، غزلن، واکن تہ تہ
مُصری بدن ہندی چھ ترے مجموعہ: کیشہ غزلہ، کیشہ نظمہ (1977)، پوشہ کج
(2000)، تہ دردست ”شارِ نیب“ چہ نو کاشر شاعرِیہ ہندی نمائندہ شعری
مجموعہ۔ اتھ شعری سفرس دوران کور ناز صابن رابندر ناتھ ٹیگور نہ شہرہ آفاق
کتابہ ”گیتا نجلی“ منظوم کاشر ترجمہ یُس کاشر نظمہ نوین جہاتن کن وتھ ہاو۔

دردست شعری مجموعس منز شامل تخلیقن سرسری سام ہتھ چھ اکہ پھر
تسلیم پوان کرن ز موتی لال ناز چھ از تہ جدید زندگیہ ہندن پیچیدہ تہ
ناقابلِ تفسیر پزن تہ مسلن شاعرِیہ ہندس بے پھر یک اظہارس منز انتھ پنہ
طنزِیہ رویہ ستر قابلِ توجہ بناوان۔ خارجی واقعاتن تہ کیفیون کن اشارِ گرتھ تہ
چھ تمّ ہندن شعرن منز حساس فرد سُد داُخلی جذباتی ردِ عمل اہمیتھ اختیار
کران۔ غم، اندوہ، کڑب، تنہائی، ٹچھر تہ کرتچھر ژکہ سان ژپتھ تہ چھ ناز
ایرنی تہ طنز کامیاب پاٹھ ورتاوتھ یابس دُور کران، پرن دالس عصری حقیقت
ستر متعارف کرناوان تہ امیک گوب بار وبراونک احساس دوان۔

پاردر سوچک ہیو سمسار	اوپر لنکس دمہ کس آکار
وَنہ چھم تو تمام ونس وار	بوزو کر ژھو کہ نظرن تو ژھ
واش کڈی زلفن ییلہ پرار	مشکیز ادر ہتھ لی واو

ناز چھ کتھ ہند اختصار شاعرِیہ ہند اہم ترین وصف زانان سیمیک
خوبصورت ورتاو دردست سو مبرنہ منز شامل غزلو علاو تمّ ہندن ژمصراین تہ

واکھن مَنز میلان چھ۔ یو دَوے نازہ شاعریہ مَنز سطحس پٹھ پنس زمانس ستر
 لا تعلق باسان چھ مگر سہ صلاح دینہ وراے تہ تبلیغ کرنہ وراے پنس وجودی
 صورتحالس تیوت شدید بناوان ز یہ چھ آفاقی بُتھ حقیر ستر تعلق جورنس گن
 راغب کران تہ زندگیہ ہندس سفرس مَنز پڑتھ بدست وز غنیمت محسوس
 کرناوان۔

پنس بیون تہ بدؤن لہجس کاشر شاعریہ ہنزن روائشن ستر میل
 گرتھ چھ موتی لال ناز پتر مین پانہن وریسن ہنز کاشر شاعریہ ہندس
 تناظرس مَنز اکھ قابل احترام مرتبہ پراوان۔ توقع چھ پرن واکر تہ سانی نقاد
 پرن ناوان ناز صابن مقام تہ مرتبہ تہ پھندس کلاس سام ہتھ دن نو شاعریہ
 ہند بن موضوعی تہ ہتی مسلن گن توجہ۔

شفیع شوق

سرینگر: 30 اکتوبر 2007ء

اُندری پکھس منڑ آؤر شاعر

موتی لال ناز ہنر یہ شاہ سومرن پرتھ چھ گوڈنیگے تاسر یہ سپدان ز
شاعر چھ مکمل پسندی تہ لگاتار مشق (نہ ز مشقت) کرنس پٹھ یقین تھاؤن
دول تہ امہ باپتھ چھنہ اُمی ہنر باؤڑ ہندس رفتارس بڑونہہ کنہ کاٹھہ ٹھور
دران۔ سہ غزل لکھرتن، وژن لکھرتن، واگھ طبع کررتن یا عام ژ مصرأے
سومبررتن تمس چھ صنفہ ہندبن امکان ہند تہ پے تہ حدن ہند تہ۔ غزل
لیکھنہ وز چھ سہ شاہ کس معنے ہس اندر روایتی دا خلی ضدن ہند سلیقہ نباؤن
زانان تہ ہم سومبن مثالن کبو حوالن ہنر شیر ژا رتہ۔ امہ کنر چھ کنہ وز غزل
خالص روایتی انہار پڑاوان تہ کنہ وز نوہن باؤڑ طرحن گن ووتلاں باسان۔
روایتی نظر و نقد مطابق اُس مانان ز غزل چھ بُیادی طور اکھ مؤڈیا پتھ آسان

تہ پئے چھ تمہ کین ظاہری طور الگ الگ معنی مَن اُکر ہے ہانکلہ گنڈان۔ ناز
 صائبس چھ یہ مؤڈ مؤجود تھوئس کن ہمیشہ ظون آسان۔ اُمی ہند غزلک معنی
 چھ گوڈ پٹھ اُخرس تام اکہ منطقی سفر طے کران۔ بڈ کتھ چھے یہ ز کُنہ کُنہ
 یودوے باس چھ لگان ز کتھ چھے بلا ضوورتھ دُرراونہ آہر مگر گلہوم پاٹھر چھ
 پرتھ اکہ غزل بیکہ نشہ بیون تہ پرن وائس بدل تجر بس کن نوان۔ تہ تخرنج
 باوتھ چھے پنچ پختگی ہاوتھ دوان۔

اکہ کتھ چھے ناز صائب نین غزلن ہندس موضوعس متعلق سبٹھاہ اہم ز
 یم چھنہ سانین کینژن جلا وطن ہم وطن ہندک پاٹھر صرف پوت یادس پھیر
 پھیر دوان۔ پوت کال مجروح گڑھنگ دود تہ ہمسوس چھ یمن تہ مگر سہ چھنہ
 چہراہ جذباتی سوٹھریک۔ تھ چھ ٹھہراوتہ کینژھاہ خود امتحانک رور یہ تہ :

کُتہ کیاہ سا دواں وئی چھ کٹھر تالون
 اکر ناشک وجہ ووی تمین دایرن

یا

کوٹھر لوسم ناٹھے یوت پکتھ
 بئر بئر تہ تگان چھنہ بیتہ بسہ نے

یا

نمبرمہ تراو اوش شرؤ پراو
 ٹھانہ وٹھس کر آو از تام چھاو

تھی ہی دُور چھنے گئے تڑھ کفر ہنز نشاندہی کران تھ اکہ برابر اکہ
 مساوات ستر سید سیود واٹھ دتھ ہبکو۔ یمن اندر چھے خود پنی ہنز نچ مؤجود نتہ
 چھ شاعر س تہ واقاتی سطحس پیٹھ تی گدر یومت یہ تہند بن لچھ بدن ہم وطن
 گدرو۔ مگر تہند حیاتی سوتھر چھ بے شک مختلف۔ اتھ منز چھے پختگی تہ پنہ
 نبن خامین ہند اعتراف۔

وون میون پنہ نبن تامتھ روو

پنہ نس پانس کتھ ہمہ سام

یا

ڈنچ سارے ٹکل داؤن ہنز

وائس سارے واو لنس پابند

یہ محاور چھنے گسنہ آمت۔ اتھ منز چھنے کانہہ تگن گری تہ ٹکر کہ اظہارک
 خالص تیٹھ کاشر اظہار چھ یہ تھ تخلیقی جہت چھے۔

ناز چھنے دنیا تہ زندگی ہندس تجربس رثنا کھارتھ پیش کرنہ کس حقس
 منز۔ او کز چھ اسند تجربہ قابل بڑوسہ اثر کن آسان۔ زبان چھے پن بنداتی
 سوباو مؤجود تھاوان تہ کتھ چھ سہل ولتہ ناوبر پاؤ گڑھان۔ وچھکرتو کوتاہ عمومی چھ
 یہ تجربہ مگر اکہ محاور اے استمالہ ستر کتھ کز چھ شارس اثر پاؤ گڑھان:

حاجھے از نہ اہی شر بن ماجہ ہنز

چھکھ تھرر تیٹھ زیون چھکنہ نمے دوان

یا

دے زانہ بُرتی بانہ تامتھ کینازِ وزان پتر

باسان چھ ژھر بر باڈ وَن ہند زَن چھ شہن پٹھ

زندگی ہند کرچھرک اظہار چھ نازس منز جلیہ جلیہ تہ سبٹھاہ ویو د آسنہ باو جو د
چھ محاور تہ زبانی ہند نزاکتہ کنی معنہ سوو بنان۔ شاعر سُنڈ نہایت انفرادی
بیان تہ چھ باضے سماجک یا ونو اجتماعی سورتحالک اُنہ پیش کران تہ کیناز سہ
چھ پنہ نس اُنڈر پکھس منز سبٹھاہ آور۔ اور یارچ شدتھ چھنہ نس زبانی اندر
وٹھن یا ابہام پاد کران۔ یہ چھ تسنر زبانی ہنز خوبی۔ تس چھ یہ اسکساس برابر ز
زندگی ہند بن بے معنہ ژہن ہند سلسلہ چھ تہندک مولی شاہ ضایہ کران مگر
امہ کنی چھنہ اسندس کلامس منز مویوسی یا پتھ۔

واکھ چھنہ صرف ژون مصرن ہند اجتماع تہ نہ چھ یہ اخلاقی درس
دینہ خاطر استمال سپد مت۔ پتر مبن دہن وہن وری سن اندر تہتھے تہتھے اتھ نوو
زونخشٹھ نو اظہار خاطر اکہ فعال صنفہ ہند پاٹھر استمال کرچ کرچش کرنہ
آیہ، یہ گوہائے نہ پڑاے اخلاقیاتس تل مسخ۔ وجہ چہ صاف۔ از بڑوٹھہ ژور
پانٹھ صدی تام اوس شاعر یہ ہند تجربہ کنہ نتہ کنہ رنگر اسرارک رموزن گتھ
کران۔ زندگی ہنز بے یقینی، وجودی سوٹچہ کس سبتھرس پٹھ تہنہ نچ نچ اُس
نہ دوتلے ہڑ۔ وجود یا عدم وجودک مسلہ اُس دارمک یا مذہبی سطحس پٹھ الگ
آیہ گوڈے تکلہ تہ حل کرنہ آہتر تہ یمن مسلن ہندک حوالہ اُس نہ عمومی زندگی

منز مؤجود مانہ آمتی تہ نہ اوس تو کن ظون پاد گو مت۔ یتہ چھ پزر زیم مسلہ
تہ جہندی حل اسی حساس مفکر و کیو گونما تو پنہ نس اندرونس اندر واکر متی تہ پنہ
دنیایوی عملی جہ بنادر متی یتہ زلل یا بند یا روپہ بھوانی ہند نہایت انفرادی
دنیایوی تجربہ اوس امہ کی طے شدہ لفظہ راش تہ محاورک استمال کرتہ کامیاب
ترسیل پڑاوان۔ اما پوز حال حالک واکھ چھنہ باسان شاعر ہند اندرونک
زاسن بلکہ صنفہ ہند چار کنز چھ شاعر یا تہ کانسہ بزرگ شاعر سند تجربہ ڈر
راوان، تجربہ کیاہ ڈر راو ڈپو سہ دبار و نان (رٹیل کران) حتل امکان بدل
لفظن ہند وردن لاگتھ۔ سہ چھ یتہ مصنوعی اسرائیتک وولت تہ کران۔ مگر
اسرائیت چھ زیاہ کھوتہ زیاہ اخلاقیات بنان۔ ناز صائنی واکھ تہ چھ سانی
زمانی پاد اوار یمن ہند زعم تہ چھ تہمی تحریکہ منز سپد مت یوسہ از چہ شاعر یہ
ڈس یاب چھ، او کنز ہبکو نہ اسی یہ توقع کرتہ زیم کیاہ آسن کانہہ استنا پیش
کران۔ ووں گواکھ چیز چھ قابل غور۔ سہ گو یہ ز ناز چھنہ یمن ہنگہ تہ منگہ یا
ونو بلا ضرورتہ سریت پشران۔ اگرے تہ کرے تیلہ اوسس گنہ پز اپز
روحانی تجربک موکھٹ لاگن تہ زبانی ہنز وٹھل صورتہ ورتاؤنی۔ شاعر ہند امہ
روپہ کنز چھنہ یمن واکھ گنہ پچید صورتحالک بیان بنے متی حالانکہ زبانی ہند غار
مخلوط تہ شود روپ رتھراونچ کل چھ یمن سار بنے منز گنہ نتہ گنہ شکلہ مؤجود:

ژین ہسا زین گو

نہ یتہ تولن نے مین

پھیرنہ رُوس ہبا پھیرُن گو

گلہ رُوس اولہ گو بیرُن

کتھ چھ واضع تِکیازِ پچیدِ محاورِ چھنہ استمال کرنہ آمت۔ بلو کہ اتھ درمیان چھ
اکھ میوٹھ گُفتگو یِتھ منز سہ تھدِس پاؤس پٹھ کھڑا چھ تِکیازِ کتھ چھس وئز
تگان۔ نتہ چھنہ تئند تحرُ بہ انکشافات کرنک دعوا کران۔ اوے تہ چھنہ یم واکھ
اخلاقی درسک درجہ تھوان۔ توے چھ یم تدریسہ کھوتہ شاعریہ نکھ۔ ناز صائز
وژن تہ چھ امی انمانہ کلامک مچھر رچھان تہ کتھ ویہ وئی بناوان نتہ چھ یمن
ہندک موضوع تہ ربوایتی۔ دراصل چھ ناز ہنز شاعری سبٹھاہ پونختہ تہ فنکارانہ
بنے ہز یوسہ یہندِس قلمس پٹھ سون بروسہ بیہ ہن مستحکم کران چھ۔

رتن لال شانت

شانت شیتل ڊلس شور سڀس پورڪه ژاپه پمپوش شز وکبن کبھلو هیوت ورن

ڪاشر غزلڪ قداوار شاعر موتي لال کول ناز چھ رڻي واريڪ ته ڏل
چھ اتھ علائق چشمن منڙ۔ رڻي وور چھ سرينگرڪ سھ ماڙي مؤند علاقہ یتھ پرڻج
شج نظر چھ اُهي ڪران ته اتي ڪه اتيھاسڪو ورق چھ هماچل ڪو پنجابس تام
درڀڻھ گرهان۔ اتھ ما آسہ ھے راجانڪ واڻڪا ناو، راجانڪ بنو ريئہ ته واڻڪا
وار۔ اتي اُڪر پتھ ڪالہ راز درباري روزان۔ چنانچہ بيربل ڪاچرو مؤرخ، بھواني
داس ڪاچرو افغان درباري ته فارسي زباني ھند تھسڪن لايق شاعر ته اُڪر ھنر خانہ
دارتڙي اُڪر نہ مال چھئ سدا اُڪرمہ صدي منڙ ڪاشر وڙن شاعري، جيہ ھو تونہ پتہ

شوہ دار برثر کران۔

موتی لال کول ناز پرتھو ورنی واری، لسان بسان تہ اوس اُتی تہ محکمہ
ایجوکیشنس منز رُود کام کران، کشمیر ٹورسٹ سینٹر کس ہالس منز اوس اکہ دوہہ
اکہ مشاعر یتھ منز ناز تہ شریک اوس۔ چنانچہ مرحوم شمیم احمد شمیمن، یُس پانہ اکہ
مؤہشور صحافی تہ اُردو شاعر اوس، دیت نازنہ غزلہ جان داد تہ امہ حوصلہ
افزائی ستی ہیوت اُمی نوجوان شاعرن کاشتر زبانی تہ ادلس دنہ پنہ لگتھ گوڈ
برن۔ ناز ستر گوڈنچ کتاب ”کینہہ نظمہ کینہہ غزلہ“ دژ مینہ تکر ریڈیو کشمیر کس
آنگلس منز پانے۔ امہ چہ غزلہ تہ نظمہ آسہ معیاری تہ یہ سوئرن اُس شاعر
ستر تھزُرک باس دوان۔

دویم ماری منز شار سوئرن یتھ پوشہ کج ناو چھ دژ مے یمو جموں و
کشمیر کلچرل اکادمی جموں کس دفترس منز۔ یتھ مینہ تبصرہ تہ کور۔ یہ چھ عجیب
اتفاق ز ناز صائب نہ ماجہ تہ چھ پوشہ کج ناو تہ میانہ ماجہ تہ، تہ اسہ چھ
کرام یانی ”کول“ تہ گنی۔

بہر حال زیر نظر کتاب چھ شاعر ستر ترتیم ماری منز، مانہ ساد، سنجید
باؤثر بل واجینر سوئرن یتھ منز غزلہ، ژمیری تہ واکہ شامل چھ۔ 57 ہن
غزلن ہند گوڈنیک حصہ چھ زندگی ہند ہن واریا ہن مسلن گیر کران تہ شاعری
ہنر کہوچہ کھارتھ سونس کندن بناوان۔ یہ کتاب چھ شاعرن دلہ ہنر وکر
ژکر، دوسہ دروسہ تہ وکتھس ماحولس منز چھ ہن۔ ناز چھ باقین کاشتر ہن پنڈتن

ہندک پاٹھر جلاوطنی ہندک کڈری دوہہ گزاران۔ سہ کنیاز گوگر نیرنس پٹھ مجبور،
 تسنر زندگی کنیاز لوگ اڈوتی ٹھنجر تہ ساسہ بدن وری سن ہند کوشر مپراٹ، تچ
 پُر اسرار قدرت کمر نیہ تھپہ، بغار کنہ تقصیر۔ یمو سوالو ستر چھ تہندس حساس
 دلس جلاوطنی ہند زون توینہ توینہ کران تہ سہ چھ اٹھر دگہ مضراب دیوان
 شار ونان، یم گہرائی، گہرائی شاعرانہ تھزر تہ ابدی زندگی ہند فلسفہ وکھنان
 وکھنان دم پھڑ ہور گوشان چھ تہ سہ چھ بر بگہ دیوان تہ ونان:

بر بگہ یں کس فکری تور
 سنس ونہ نس دوتھ کھوکاس

بقول غالب

نہیں منت کش تاب شنیدن داستاں میری
 خموشی گفتگو ہے بے زبانی ہے زبان میری

دلچسپ تہ سنہز لایق کتھ چھ یہ ز شاعر س یس بے پنا شید راش دردس چھ
 سہ چھ گا می تہ یمنے لفظن چھ سہ محاور، تشبہہ تہ استعار بناونہ خاطر ورتاوان۔
 تس چھ یہ شید راش رنی وارکی ماحولن یا گر کمن زٹھن ہند تو برک، یتھ سہ
 پاکیزگی سان رچھان تہ ورتاوان آمت چھ۔

لفظ چھ ٹھٹھ کاشری تہ یم چھ گر پٹھ شور و گڑھتھ دلس، جنگلن،
 کولن تہ پربیتن تام ژھٹھ کڈان۔ تہ یمنے لفظن چھ نوم ماری مندی استعار
 تھنہ پہوان۔ یم شارس آکاشر وپھناوان تہ باؤژ ہنز برکت نر کڈان چھ۔
 یم استعار وچھر تو کاٹا ژھوڑی مگر بامانے چھ:

اگل مسلہ، ہنگل سمے، دوسن کھسُن، ظونہ چھائی، وہمل و رل وق،
 راون تیول، بود بر تھنر، وائسہ ہنز پوتھی، ورق راوڑی، وٹنگ اُنہ، پاروس تاب
 منگن، ووش پوشن ہندری، رتہ رونگ وق، روٹھمت سدر، سرن راجھ، پرتن
 ہندری گنڈ، ڈوکیومت پان، گلدانس دگ، کور ٹاکبن پونی شمن، وٹکی وائی،
 پڑائی پھٹج، وینٹھ چھائی، ڈکر بن کھسُن، استعارہ تشبہ چھے سادر وارہ پرن

وائس چھ شاعر سندر مداتہ بھاو پنے ہیو گدرن باسان

کناہ کناہ کن پیٹہ وٹکی وائی

دیو گنڈ نوو دپھ پھٹج چھ پڑائی

یا

کناہ گو کتھ گو سانس باغس

لل تراگس تام سورو پونی

بتھی پھری پوشن گوئد تیلہ تیلہ کور

تیلہ تیلہ وژھ گلدانس دگ

یا

سومبرتھ سورے چھکرنہ آمت

سومبرن سورے سخ دُشوار

ژھوکہ وئی شاہ بیتھ ڈکر بن کس کھسہ

کھور پٹھ آیتانس دگ

اکھ اکھ شار چھ وُتر بُئیل تُلان، تِیینہ وَن دِوان تہ اکھ سہ دود ووتلاوان سِتھ
نہ علاجے چھ۔ شاعر چھ پرن وائلس ونان

دُنن اوسم یہ زن ونہ نئے تہ وونے

پرن ہرگاہ تگی، کنہ پٹھ مینہ کھونے

اکھ اکھ شار چھ اکھ مولل دُردانہ یُس ہار بُتھ کاشر زبانی یوسہ

ژھو کناونہ یوان چھ پوچھرتہ تھزر دِوان

وائلسن پراریوس ہمہ طوفان

سمہ شاہ سؤدرس پیہ آرام

مہ پڑتھرتو رتہ رونگ وق کتہ آو

زو ژھبنہ زیو اتھ مو دنہ ناو

ییلہ آسہ سؤدر روٹھمٹ تیلہ کناہ سائرن راچھ

ییلہ دار بر آسن نہ گنی تیلہ کیا سا گزن راچھ

پڑتھ کانہہ شار چھ اکھ داؤدکلد، حقیقی تہ گمبیر داستان، یوسہ پوزر بزوتھہ کن

انان قدرن نچھ ناوان تہ آفادیت پزاوچ توتھ چھ تھاوان۔ بے شمار شار

چھ مسالہ دس لایق، ووں گو پرن وائلس کنہ یمن کتھن ہند احساس کتابچہ

سُنّتھ تہ اثر پڑاؤر تھے توے چھس مسالہ کم دوان۔

کتابہ منز چھ ژ مصری تہ واکھ تہ شامِل۔ یم چھ شاعر ہنز تمہ نظر
ہنز باوتھ کران یوسہ تس زندگی تہ موت کبن ابدی سوالن مُتَلِق چھے۔ یہ سمسار
چھ نشور (فنائی) اتھ کس کر انکار۔ اماپوز خو بصورتی تہ چھ تیمہ دُئی ہک اکھ
اہم پزر۔ اتھ چھ بے پناہ روپ تہ دوکھس منز زندگی چھاؤنی چھے اکھ عجیب
تصور۔ یژھ زندگی ہکبن ریشی یا فقیر گڈا رتھ، عام انسانس کتہ چھے اُڑ چہ
پریشانی تھکھ دوان۔ ولہ ہند عام انسان اگر سوچنہ بیوٹھ تیلہ چھس نہ کرنے
کینہہ۔ اوے چھ سہ باضے تہ تہ کران تیمیک نہ تس پئی چھ۔

یہ وژھ منز کتھ، بہ اوُس ونان تمن ابدی سوالن مُتَلِق یم نازن
ژ مصری تہ واکھن وژنن منز تلوڑتہ چھ۔ یمن منز چھ بھاوٹک بھاگیہ وار (طالع
پسندی) پُز جنم، گوناہ ثواب، کرمہ لون، خدائس شکو بیتہ سوال شامِل۔ مثالہ پاٹھر:

مے چھنہ سنڑتھ بہ کیاہ دیمہ یور سفرس
لکن نہ تالہ شاید تاپہ ترس
سفر چھم زیوٹھ کوٹھبن چھنہ سامرتھ کانہہ
ہلم دا رتھ منگان رحمت بہ تھزرس

یمن سوالن اگر وکھنے کرنہ نیہموتھ لگہ وق۔ اُڑی سوال چھ از جوابس پراران
تہ پیہ ماہ وق ز باقی سوالن تہ نیر جواب مگر عالم کیا ز بنیو، کبتھ بنیو،
چھیکرس چھاہ سورے نیستی منزے دزامت، نیستی کتہ آیہ۔ تم سوال چھ بدبن

بڈن مُفکرِن پریشان کران آہتر، سانہ چھنہ کتھے۔ توے چھکھ وؤنمت

شاعری جُزولیت پیغمبری

شاعری چھنہ آسان کتھ یہ چھ رتہ ژا نگر زائتھ جذبن ٹھہراو دتھ آفاقی باوتھ
 کرنی۔ مے چھ بے حد خوشی ز موتی لال کول ناز چھ سبٹھاہ اہم سوالن ورن
 تُلان تہ پرِن وائلس مُتاثر کران۔ لفظن ہند ریشم کپڑی کڈان، وائان تہ اتھ
 منہ چہ (ژبتھ) سنگار دلہ منڑ شوہہ راتھ کاغذس پٹھ عمل کاری کران۔ یم گل
 چھ گولاب تہ تہ گلالہ تہ۔ گولائس داغ ستی تہ گولابس کنڈی۔ کھری دار سمے،
 دلہ ہندی ہنگامہ واکر دوہہ تہ رات، گنبر، گزشمہ کراے، بٹھری کھانکھری تہ سبٹھ
 کرژ، یم نظرن کھنہ یوان تہ دگ چھ تُلان، شور، آشوژر (Polution)
 ووپر جائے تہ کشیر راوچ سوپ سوپ دگ، وُنیدر، زندگی ہندی غم، اُتھری منڑ
 شار کھرنی کھارنی یم بجائے سوکھ دہ ساری ہے وِجودس کانپہ ناوان چھنہ آسان
 کام تہ یہ تخلیقی سفر چھ ناز صائب سبٹھاہ خوش اسلؤبی سان انجام دُبت مُت۔
 سیو د ساد شخصیتھ، پنامہ یم شوہنس تمن ہند نہ طماہ پی گوا کس قدادر شاعر
 سُد بجر۔ سنجید روزتھ غم ژالن، شار گرنی خاص طرح یوسہ تارہفو کھوتہ تہ
 زیاد کینہہ منگان چھ۔ تہ پیتہ لفظ چھ ژھوکان تہ سرور چھ پھیر پھیر پشیان،
 بشارت چھ ہول گندان تہ باوتھ چھ رقص کران۔

ارجن دیو مجبور

آر۔ کے۔ وبار، اُدوے والا، جوم۔

گوڈ کتھ

ترے یم شاہ سو مبرن چھ توہہ بز وٹھ کنہ حاضر۔ اتھ منز چھ الہ
پلہ پتر مہ دہی لکہ کلامہ منز کیٹھہ غزلہ، ژمصری تہ وا کہ ترتیب آہتر دینہ۔ امہ
بز وٹھہ یم ز شاہ سو مبرن چھاپ سپدیہ تہنز تفصیل چھ پٹھہ پاٹھہ:
ا۔ ”کیٹھہ غزلہ کیٹھہ نظمہ“ عنوانہ شاہ سو مبرن اُس 1978-79ء
یس منز چھاپ سپر ہز یٹھ زن ریاستی کلچرل اکیڈمی ایوارڈ تہ اوس دیستمت۔
ب۔ ”پوشہ گج“ ناوچ شاہ سو مبرن اُس امہ پتہ لگ بگ تریو دہی لو
پتہ چھاپنہ آمہ۔ تیمیک وجہ تم ناگز پر حالات اُس یم زن سارنہ ویدر چھ
تہ یمو سانہ خوشگوار زندگی و تر بنیل تل۔ امہ علاو اُس پتر تہ تنگدستی یوسہ عام
کاشٹر لیکھن و اُس آویز چھ تھاوان۔ یہ سپر 2001ء یس منز چھاپ۔

ج۔ ”پوشہ گج“ چھاپنہ بڑونہہ اوس مے 1980ء یس مَنز رابد رناتھ
ٹیگور سَنز شہرہ آفاق کتابہ ”گپتا نجلی“ ہند پڈی انواد کو رمت۔

د۔ امہ پتہ چھ یہ تریم شاد سومبرن۔ پڑتھ کانہہ ادیب یا گوہ
ماتھ چھ پَنز کنز پڑتھ کانہہ چہر تھکُن لایق لیکھان، مگر پوزے بوزو پڑتھ کیٹھہ
لیکھتھ چھ پڑتھ کیٹھہ پر باسان۔ میانہ انداز چھ ادبک سفر اترھیون تہ یہ
وَن ز میون یہ غزل یا میانی یہ کہانی چھ شاہکار ہیکہ نہ پوز اُستھ۔ غلبس
اوس پَنہ فارسی شاعری پٹھ فخر مگر یوت تھود مقام دُبت نس اردو شاعری۔
پڑتھ کانہہ لکھاری چھ پَنز کنز پڑتھ کیٹھہ اُزی یک لیو کھمت تھہ درجک مانان۔
مگر لیکھتھ چھ سہ بیہ تشنہ روزان۔ او کنز چھ پڑتھ کانہہ ادپس یا شاعر پرن
وولے کاہ وچہ کھاران بشرطیکہ کاہ وٹ آسہ objective رو رعایتہ تہ
طرفداری وراے۔

پڑتھ کانہہ گوہ ماتھ چھ نوک تجر بہ کران۔ پَنہ نس اُندک پکھس سام
ہتھ امیک اثر قبول کران تہ شارس پَنز کنز خاص لفظ ورنس مَنز پاران،
بشرطیکہ لفظ ژار مَنز لفظ راش یا شبہ کوش اتھہ روٹ کر بس۔ شار وَن چھ
زاویل مونہہ پَنہ تارن نیمہ کنز تخیلہ چن اچھن تیل چھ یوان۔

اُڈرن سوچ تہ پتہ اد لفظہ ژار

تھنہ پوان اد شار شارچ شیر پار

شار وَن چھ کلہ ہندس سودرس ڈنگ دتھ پَنہ مقدور مونہہ کھارن۔ امہ

باپتھ چھ مشق تہ کل لازمی۔ شار وینہ کس سمیس تام چھ گوہ ماتس پار وچر
بے قراری آسان

کلہ ہند پارڈ لولہ للہ وُن
زا شر للہ وُن صُب تے شام
نوبن تجر بن جامہ پاراؤس منز کوتاہ چھس بہ کامیاب سپد مت، تیج مولہ آنکھ
وُن ہیکو توہی پانہ کرتھ۔

یتھ شار سو مبرنہ پٹھ چھ گوڈنچہ لہ میانو کینڈو ہمعصر گوہ ماتو نیمن
ادب کس مادانس منز تھیکہ وُن مقام حاصل چھ، پنڈی رالے ظاہر کرہن۔ بہ
چھس تہند سبٹھاہ شکر گزار۔

پتر مین کینڈون وریس منز آیہ کاشر زبانی منز واریاہ کتابہ لیکھن۔ یہ
چھ ماجہ زیو ہند لوہے بیہ نہ کینہہ۔ کاشر بن کتابن چھنہ نہ کانہہ ہینہ وول تہ
نہ کانہہ در دل۔ کاشری لکھاری چھ پنہ لولہ کاشرس ادبس برڈر کرتھ گوڈ
بران۔ اور یور کرتھ پن پائسہ ٹونک خرچتھ کتاب چھاپان۔ اگر سرکار اتھ کن
توجوہ دی ہے تہ کتابہ مولی ہینگ کانہہ مستقل انتظام تھوہے، لیکھن والبن
بڑے ہمتھ تہ کوشر ادب تہ پڑتھے ژور ژور۔ باقی ریاستن ہنزن زبانن چھنہ
یم مشکلات در پیش۔

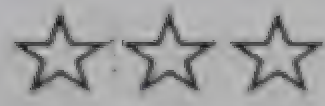
پتم شار سو مبرن ”پوشہ گج“ چھاپ سپد تھ کر واریاہو ادب نواز وگراو
زاگر دیوناگریس منز تہ یہ چھاپ آسہ ہے سپر ہنڈ اکر تہ ہیکہ ہو پڑتھ۔ او

مؤجوب چھاپ مے نستا لپقس ستر ستر دیوناگری رسم خطس منز تہ، یتھ زن یہ
گزاو دؤر گر تھ۔

اُخرس پٹھ چھس بہ پنہ نس یارس شری ایم۔ ایل رینہ سُنڈ سبٹھاہ شکر
گزار۔ تیگی زن یہ کتاب چھاپنہ باپتھ مے اتھ واس دبت۔
وومید چھم پرِن والبن یی یہ شارِ سو مبرن پسند۔

موتی لال کول تاز

غزل

شام ڈلوتھے نمن کوٹ بے سوکھ من پٹن
سوچ ٹامت گتہن کوٹ نمن ظون پٹن

نالو تراوم خیالن مے گم موحہ ہار
وقتہ چہن ترامہ آشن گوڑم سون پٹن

اُنتہ گی وچھر مے ژھایں گران نالہ مٹر
ڈالہ مارتھ گران کوچہ پھیر زن پٹن

صبحکس شبنمس گوڈ ژ کوتاہ برکھ !
پان چھپہ دہن اُمس تاپہ کڑایں پٹن

پڑتھنہ روئے مے باسان وونم تَس سبٹھاہ
سینہ روئے دپان ناو بیہ ون پُن

اتھ وتھے چھنہ یوان زال ووتھ وتن
دائے تدپر پڑتھ سا نڈ قدم پُن

بونہ وتھرو دوہے تالہ پیٹھ کڑاے رٹ
سن اگر زن سنکھ ناز تھو ظون پُن

اپریل ۱۹۹۹ء

غزل

صُبْحِکِ شاہ شامو سَوَ ثَرَّ اَوِ
آشَن ہندِ چاہ کمر پُرناوِ

بالہ تھو گس پیٹھ ژا نگِ رہاہ
اُتھر وچھر وچھر اسہ شاہ سَو مبراوِ

اتھ گس اُمّت ویہ وُن وَکھ
لہ ہندِ نلہ وَٹھ اسہ وُشناوِ

پڑتھ گنہ کتھ اوس سیود مانے
کاُتیاہ نَب ناھتے اوبراوِ

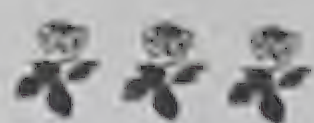
زیر اسی گری گم بلے وپر
اونگجے ٹنڈ بن پیٹھ اسے نژ ناوڑ

اےوئے ہونجہ دژ کھسوئی زیر
ڈیکے دژہے ہیر پیٹھ بون و رکاؤڑ

شمعس اتھ پو پری سُنڈ شاہ
گم گم پو پری امی نژ ناوڑ

ناز تہ دپے سازس زیر
وقتَن ساز مگر بگراؤڑ

مئی ۱۹۹۹ء

غزل

دِر چھس لوگمت گريهي دِر دِر
پِر چھس پيومت لوگمت مِر مِر

سو درس ترؤن گتر ما گريهنم
ما ٹھے رووم جت کتھ ساگر

پوشه کتھن تام گنڈر چھم باسان
کھينہ کھينہ چھے کھيون گر کھا دِر دِر؟

اسنس ستر اسہ وئس ستر وِد
پنہ مزاؤک کتھ کينہہ نوگر

پِر پُشے کِیاہ پِر پُشہ تراوے
پِر تھینے زَن لگر متری اے سہر

سہر کرونی زَن بر ٹنگہ دڑا متری
وٹھی وائس منز کتھ گڑھ کینہہ کھر

پڑتھ گنہ لَچہ زَن لوگمت دُریر
پانیا رس زَن لوگمت اَر کھر

یاو ووتر چھنہ نازس چھوران
پڑانو تارو کتھ سا وونی تر

۱۲ دسمبر ۱۹۹۹ء

غزل

رَأُوْمَرُ سَأْرَے مَے سَتھ دُوہہ لُوہُون
رَأُوْمَرُ زَن وَتھ تہ گتھ دُوہہ لُوہُون

ہے بہ لَوْت اُسْتھ تہ زَن یُوْتاہ گوبیوس
وونِ مَے چھنہ کائہہ سامبرتھ دُوہہ لُوہُون

کائہہ تہ لُنڈ چھنہ اَتھ کُلِس باسان شہج
بختہ بَاگِس لُج یہ لتھ دُوہہ لُوہُون

بوس زَن اُمّت پُھٹھ سِنس چھ دَگ
کپنہ روٹمت چھن فقط دُوہہ لُوہُون

تیل موکلیومت چھ ژاँगِس لگر بُڑکھ
زاگر گُستام واو اَتھ دوہہ لوہُون

میانہ وتہ پگنس چھ موراں کار وونی
چھس بہ پزاراں مائے ہتھ دوہہ لوہُون

ناز کھوژان گتھ چھ بازر پیٹھ پننس
چھا وَنڑ لایق یہ گتھ دوہہ لوہُون

۱۴ دسمبر ۱۹۹۹ء

غزل

شامِ شامے ووتھان آمہ تاؤن وُرُن
رائی راتس زھرٹان تاو پٹھ زَن گُرُن

آشہ ژاؤنگس سوتیمز چھ گانچ ستھے
بروڈ چھ کاسن نیبرک پیہ اوئدر گاشرن

یارِ وَن آسہ ما وِگنہ وَنُون گران
وِگنہ اوش آسہ ترادوان تيمپرزل تُرُن

شائت شپٹکل دلس شور سِنس یورکھ
ژاپہ پمپوش شر وکنبن کبھلو ہیوت وُرُن

نُون ہتھ وُنہ تہ آسیا گرشہان نیور کاٹھہ؟
پوشہ مرگو تہ ہیوتمت چھ وونی گابرن

بوڈ گوناہ چھے یہوہے کیا زچھک بے گوناہ
کتھ کرنی وونی منع، چھے مندیں شامرن

کُتجہ کیا سا دیوان وُنی چھ کٹھمر تالون
اکی ناشک وجہ وونی تمَن دایرن

زونہ گاشس اندر کوٹک پھلے پونپرچ
خونہ سُرک زن گاہڑ تار بدلے ترن

شالہ مائرس، نشاطس تہ پیہ وکسمس
پریہ محلس تہ نازو سبق نو پرن

غزل

اُچھن اُگر تھو بگھ ٻُ تڙاے زانہہ آءِوِنی
وَلَس پمپوش پھولہ ہن ڪٽر رثیہ وِنی

آسہ ہے کانہہ تہ وچھس مَنز دُبرائے ویہ وِنی
سوچِ وُڙن تہ ما لوسہ ہن یاد کھسوِنی

پھہرِ ثَمہ پٹھ ووتھان دگ ریشمس تامتھ
کاروانن قَدَم روٹے گزھان پگہ وِنی

پیارِ بہتس گزھان متھ اپور ترنس
موسمن ہندی مِزائِ گزھن آءِنی ویہ وِنی

لگان گم ز آلې چھ وونی یاء ووترس
 سنان جگرس چھ گم گم دادر سنه وونی

آوسان پرتھ پوٹھ چھ پرتھ دُرک یاوس
 تی ونان ووت تمن رُدر یم تر وونی

آمپه منگونی سبٹھاه آویز آلین
 دران چھا ناز نخبین پیٹھ آلک الہ وونی۔

۱۶ مئی ۲۰۰۰ء

غزل

وَنانِ وِوٹُم مے تَنہ یَنہ یور آس
سَنانِ رُوڈکھ مگر دوہدش تڑ گم کاس

جہ پزاران سوٹھ کالچ چھس تیہمہرزل
مگر بومبرن مے ما زائہہ دیت پنگ باس

اگر تلہ بگھ ز دس میانہن امارن
گرہن ماسا مے گرہے زوہہ یٹھ گراس

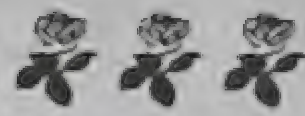
اگر زن ناگہ زونہن زاگہ روزکھ
اتھس منز یی ائدری رازن ہنڑے راس

غوطن گڑھی گڑھی ہٹن طرفن ٲڑ پھیو رُکھ
مَتاں بکو چھک ووتھاں شوقن ٲڑے گہو کاس

ہناہ وونی نازِ ہرگاہ بازِ پی ہے
اُمس بنہ ہے منس منز مایہ ہند واس۔

جون ۲۰۰۰ء

غزل

سُنِتھ گس گس پُن گدُرُن وَن تَوگ
بُنِتھ یس آسہ اُمِت، کتھ سُنن تَوگ

وچھو کوَت تام شپتِل شاہ رچھکھ وون
وڈر کھسپھون شاہن کوتاہ ہمن تَوگ

نِن پرن گرھ کتھ کزِ پے وَن
پہلو قدے سوتیمز گس وچھن تَوگ

وِکس لیکھت چھ سَمیس نو عبارتھ
امبک مفہوم بدلے، گس سُنن تَوگ

گمژہ زن سارِ نیے باسان گنژ نس
نئے مکریر اُندر پکھی کس وُن توگ

یمن نظر ن نہ ساء کانہہ شوق ووتلان
نظار ن تیہہ چھ وژہمژ کس وچھن توگ

چھ میمہ شہرک چٹھر زن زہر الماس
رگن منز گو ووجو دن، تی سہن توگ

پکن نازس تہ پو وچہ بالی سڑگو
گمس وچہ بالی سڑگن پیٹھ پکن توگ

۱۲ اگست ۲۰۰۰ء

غزل

وُچھان تھلہ تھلہ تُمس چھس وُنی کریم کتھ
تُمس چھنہ زانہہ مے گن وُچھنچ تہ فرصتھ

اگر بوڑن مے تگلہ ہے، راہ مے کباہ چھم
سہ گو پرتھ، وِژن لوں یہ کرٹھ لٹھ

سہ گس وونی یاد پاوہس آدنگ شڑہہ
زوان چھس آوِچچ یادا وُری ہتھ

بہ ونہ کباہ کرٹھ بُسر لہ وُنی مے تھاون
مے نش وَا تھ دزان پرتھ کانہہ شہج ستھ

مے باسان رنگ پَنڑ ساری سوئیتمتر
دوان ساری، توے اتھ بدلہ رنگتھ

رٹان باضے بہ موچھ منڑ چھس پَنڑ شاہ
سہ مایی پوشہ قدمو، کھسہ مے توہمتھ

ووپر وتہ وے تُمس گڑمڑ سبٹھاہ کل
مے باسان پیر گے سارے مے ارزتھ

گُمس نازس گومت از طوطہ اڈکول
مُشتھ شمعس گمڑ زن پونپرنی گتھ

۲۸ اگست ۲۰۰۰ء

غزل

سُزِ زوَرَن تھپِ نیوَنم اُسے
بیچِ دوپَنم دوکھِ وُڈَرَن کھسے

کوٹھرِ لوسَم نا حقے یوت پکتھ
بُسرِ بُسرِ تہ تگان چھنہ پیٹہ بسے

صُحرِ اُورِ سبکِ پیٹہ سگہ ناوم
پانے پانس پٹھ پو اُسے

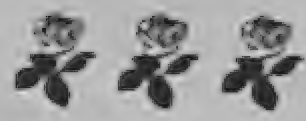
اتکسائن تام سوئیمنٹر شاہ
پو تالہ ژبلن تل پیٹہ لسنے

پنی گتھ باسان اتھ وتھ روس
پر تھ گتھ چو پیٹہ و لمز کھسٹے

یتھ وائسہ تہ حاصل آو نہ کینہہ
چو نازس ہیر پٹھ بون و سٹے

۱۸ ستمبر ۲۰۰۰ء

غزل

شام بیتھے گنان چھ صُبحِ کل
 صُبحِ وائتھ دوان چھ شامس دل

بس یے ائد مے سیمو و جودن رڈ
 کرپر موٹڈ گس تہ وائسہ پھو رمت زھل

کاڑ تل روٹنس نہ کائسہ اور کر
 پانی پائن مے پان اوئےتم تل

سوچے سالن پیوان چھ ہو رنی سب
 سوچنے مایا یوان تہ چھا بامل

گتہ مِزائِ کی مڑھلی وہ ہار

وقتہ واؤن تالہ دیتنگھ ژیل

پوشہ باغن اندر ژ چھاو کہ کیاہ ؟

پوشہ باغن گمژ چھ ادرے کھل

کیاہ گرو وونی سبز پزُر رُژھرتھ

سیکھ صُحراؤس رواں گژھ تھل

کوٹ باسان بگر چھ وقتک ساز

لے اگر ژھانڈو چھ باساں لیل

وُنہ تہ نازس چھ نیب زو دار

وُنہ تہ باساں تُمس چھ باؤ ژیل

۲۰ ستمبر ۲۰۰۰ء

غزل

ساز بوزاں ۽ اُندِ رِم روزِ کھ
تارِ وَزَنے تہِ نغمے بوزِ کھ

گن دِکھ، گنو بوزِ کھ گن گن
پوٲ وٲس گن ۽ دورِ دورِ کھ

ہرِ دِ کالس رچھکھ کانچ درِ منس
سوٲتھ کالس ۽ محمل وٲھرِ کھ

لول وٲٲن چھ منہ سر پڑائُن
ہول ییلہ گرثہ تہِ پانے بولکھ

وَأَنْسِ أُمّتَ تِه اُسی تَن پان
دَپھ خِیالو کئی جوائے روزِ کھ

گل گنیم چھمنے وونی چھوراں
زائلی پنجرس بڑان چھے رونگھ

سوَن ووگن نازِ روو ورتاوس
کائسہ پورکھ نہ پائے پورکھ

۲۶ ستمبر ۲۰۰۰ء

غزل

گر اُسٹھ لگے پر گئے باس

وَسو اَسَن تھنہ پن وَسو اَس

ہینہ آمتی پانیا کی رنگ

ژھنہ گامتری اُسونی اَتھو اَس

کوٹ گئے تم ووسہ دوسہ ہندری دودھ

کوٹ گو لَنگ بَنگ باس

وولہ پیہ پیرو لوگ اول

اکھ اکی سُنڈ پیہ تھاو پاس

کوثر چھس کاثر چھم کزام

کری تن گر زن کانہہ گتھ ساس

بُتھ لگو بُتھ روستن بُتھ روس

بُتھ روس تن منز بے شگنیاس

ناؤ دن منز لیو کھکھ ناو

بؤ دن منز بڑوئہ بروئہ ووتلیاس

ژندرس ہنہ ہنہ تھنہ پیپہ زون

گرہنہ متو زن کور اتھ گراس

بربگہ یں گس فکری تور

سنہ نس ونہ نس ووتھ گہو کاس

ثبتہ وٹرس سگواں گو ناز

ثبتہ وٹرو وٹھوس ونواس

نومبر ۲۰۰۰ء

غزل

اُکے یتھ ظلمتس منز ژونگ درے
اُکے اکھ گاشہ یتھ نو آس گرے

رنگر رنگہ ہی مگر چھکھ یوت ملہ گت
منگ کڑیہنر مدے رژھ کھنڈ تہ وسے

قراہج کتھ بہ کرہا یتھ موژو کژنژ
اماہج کتھ ہنا سُمہ تار ترے

سبز ریلہ آسہ تیلہ ہج کتھ گرہان سیود
بجر ییلہ اوس سیز کتھ گس نہ ژرے

وَلَسْ مَنزِ زَاگِهٖ نَارُثِ گَاڈِ رُوڈِے
 سوزَنِ ژَلِے هے، تہ گتھ گُن، کورِ ژَلِے هے

ژِ پَنہٖ نِسِ پَوَتِ وَنْسِ مَنزِ اژھتہٖ لَوَتِ لَوَتِ
 ظوَنسِ چَانِسِ پَنسِ گُسِ مَوحتہٖ تَرِے

شہلِ ژھا نچوتھ کتھ گُن دُہلِے تاپسِ
 وِہلِ وَقِ یُتھ، ہرَس گُس گُس تہ وَسہے

سَرابنِ پتھ دَوَاں گے وَاَنسِ نازَسِ
 نَتے شوقنِ سہ نُوکِ نُوکِ ناو گِرِے

ستمبر ۲۰۰۱ء

غزل

تائبَسِ سوریَا تاب، خَبرِ

تارِ مَشیَا مضراب، خَبرِ

بوچھِ روپے واہ سورپمڑ

دوہلی ڈیشنِ خاب، خَبرِ

سوڈرس لگہ ما سید بُتھِ تار

بُٹھِ ڈیشنِ گرداب، خَبرِ

اسوئی لَسوئی بَسوئی ساتھ

رأسِ گمترِ القاب، خَبرِ

گتھ کھڑو مڑ گھر تیرہن زن
اتھ مای مڑ آب، خبر

آمین آشن ہند جودتھ
گنڈ تھاون سپما، خبر

وڈ کھ کارس منز گمہ شران
گرشمک سوتہ آخاب، خبر

وڈے وریک پیڑ وون
کیر تلک زن آب، خبر

گس موسم گس آمت راس
نازو کیتھ سہلاب، خبر

فروری ۲۰۰۲ء

غزل

اگر پڑتھک پڑتھتہ پانس کیشہ
پتے پڑتھک پڑتھ جہانس کیشہ

سو در سندرک لبھ مو دری معانے
ظاہر چہ وتہ سنگھ غائبانس کیشہ

دارِ بر دتھ تہ تھارِ آدم تیوت
پڑا رکتن متہ سہ کاروانس کیشہ

قرنہ وادو پٹھ وچھان بوزان گو
آونہ اتھ اتھ سنگستانس کیشہ

از ہسٹان ہیچے گرتھ پرنس
 پزانہ قدرے نہ کینہ و انس کینہہ

پری روین تہ از ژھر بر باسان
 پری روین پئن نہ پانس کینہہ

ناز کورمت چھ زن دیوانہ سمن
 چھا وئن تگاں از زانس کینہہ

فروری ۲۰۰۲ء

غزل

سوچے والین نہ سوچنَس وار
مانی راتھ نہ مانے نَس وار

کانہہ تہ باسان چھ کائز چتھ ما
آسہ یس تَس نہ ہاؤس وار

باس تھنہ پو اباس زَن
توتہ باس نہ باسَنس وار

و کہ چھ پینز تہ وون ہتھ
کائسہ چھے نہ وونے نَس وار

کیاہ وُچھک تہ کیاہ تھو کہ وُچھنہ
یوت وُچھر وُچھر نہ سا چھ و نہ نس وار

تم قداوار گتھ، گتھے روزم
تولہ گس، گس چھ تولنس وار

جوہ نیری نہ شور برنس کاٹھہ
شور ہو، چھا سا شورنس وار

نازنین چھ تازگی ترشہ ہش
شاعرَن تیوت و نہ تہ و نس وار

لار لد ہیو چھ ناز پرٹھہ کاٹھہ
کاٹسہ ما کینہہ چھ بوزنس وار

مارچ ۲۰۰۲ء

غزل

ژم سبٹھاہ پھریہ زن گشر گشر سمیس
گنڈو استانہ کتہ کتہ دشر سمیس

اشر بگہ ہتھ روؤد اچھ وچھہکھ!
پشر ونن گمر چھے زن گشر سمیس

انہ خان اندر چھ ستھ رزھرنی
شین رزھرتھ تھون چھ ٹپنہ پشر سمیس

زپنہ روس گر چھ پھپنہ کھارانی
کپتر دب لکٹھ تہ دب مشر سمیس

پوٲ وٲس مٲز مٲز لٲ باٲھ ءِ گٲلرٲ
 باگہ آءٲر چھ ہشہ نوٲر سَمِیس

کیا ساٲ ژارکھ ژ ناٲ روٲڑ وٲ وِہ وٲ
 کیا ساٲ نیری ژے وٲتہ پٲر پٲر سَمِیس

۱۴ اپریل ۲۰۰۲ء

غزل

نمبر مہ تراو، اوش شر و پراو
ٹھانہ و تھس گر آو از تام چھاو

دوہہ در لوگمت خیالٰن ہند
موسمن ہند مزاز پرکھاو

ظونہ چھانہ منز تہ کوٰت چھاٹکھ
یکتہ کالچ یہ چھانی بیہہ دزاو

کانہہ مقتر پوشے اگل مسلن
ہینگل سمیس ژھومبل پاؑراو

گتھ چھ وُچھنچ، بوزنچ، ونہ پنچ
وتھ ژے پی، گتھ پھنز ہشراو

نیپرک نیپرک سہ مؤتراوتھ اوں
اُندرک اُندرک وونگھ گتھن ژاو

اڈ ڈنگس لوگ یہ اڈور پان
ہور نازن یہ اُخری داو

۱ جون ۲۰۰۲ء

غزل

تَس اوس وُن تہ وُن وَنہ نئے کُوت
مے تہ اوس سُن تہ سوْنم سہ نئے کُوت

جواب زاگہ اُس ز سوال ووٹھہن
اتھ پیئدِ تِلِس اَوے رُود کتہ نئے کُوت

ژلاں یس نش ولاں سے چھم نال
خیال وُتھر وُتھر ووتھاں ووتھ نئے کُوت

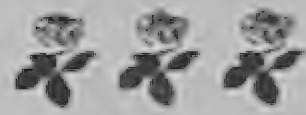
آو یُس اوہ یوہ چھس گرٹھنہ
توتہ روزاں چھ مُرک مُرک مُرک نئے کُوت

داری اگر تہ داری ونگ ہاپت
داری نے گھریک باڑ۔ ونہ نے کؤت

رٹنی نازس پیرو دومی تلوار
دُپاسے تھینتھ تہ روڈ تھنہ نے کؤت

۸ جون ۲۰۰۲ء

غزل

کیا ہ چھُ نیران مے وَن گو تَن گُڑھی گُڑھی
سو نچے ملر بٹھہن نَش سو تَن گُڑھی گُڑھی

مکتے کالک پڑ تھکھ بٹن گد رن
مکتے لٹے آس ہٹن یو تَن گُڑھی گُڑھی

لوسہ وُنہ اچھ تہ پوشہ ناوتھ تھو
پھیر ما پوت تمَن وَتَن گُڑھی گُڑھی

لاور لولن تہ کاوری ہاؤنی پتر
دانہ ووناہ گرُن پر بٹن گُڑھی گُڑھی

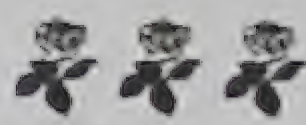

آیہ اَسہ گُن رَنگ، مگر بے رَنگ
لارِ لَتَن ہُنڈ ماز وِتَن گُرُھِ گُرُھِ

پنیرِ آویزگی دَیس پُشرِ تھ
شیوِ رُوڈم دوہے حارِ تَن گُرُھِ گُرُھِ

مکتہ کالکِ ژے نازِ اَسنے چھے
ٹسنہ ژٹنے ما اوِتَن گُرُھِ گُرُھِ!

۱۰ جولائی ۲۰۰۲ء

غزل

سوئے و تھ سوئے کتھ سئے صُبح شام
 سو رُوئے باسان زن کیٹھ تام

گھر گئے راوَن تیول کوران
 کینڑہاہ کُری تو لول ہو آم

پیٹہ زن چھاؤم گم اُطلاس
 گتہ بنہ پھرنک ہیو آرام

کول چھس گو مت ہول انہار
 پر زنتھ میانی چھ یوڈ ابہام

آنچار سہر ہنڑی تکر ملو تار
 دید ہنڑ بٹہ دُج سینڈ یوٹھ شام

یارِ وَنِ باغِنِ مرگنِ
 پینہ ڈالو وِرِ وارنِ کزامِ
 گوڑی گے پانسِ پنی شاہِ
 پانسِ نشِ پانے دُورِ یامِ
 وونِ میونِ پینہ نینِ تامتھِ رودِ
 پینہ نسِ پانسِ کتھِ ہیمہِ سامِ
 نیپری نیپری باساں نُنڈِ بونِ
 اُندری اُندری چھسِ سکھِ بے رامِ
 ونہِ نیچِ گتھِ روڑمِ ونہِ نئے
 لٹہِ لٹہِ آیمِ یوتِ یوتِ تامِ
 لاروِ نازسِ سکھِ مشرِ پھِ
 مشرِ پھِ آسنِ بوڈِ آرامِ

غزل

اُسرتن اِدِ آسہ آسن دِول کاٹھہ
یور جاناوارِ نے زن اول کاٹھہ

نظرِ گس بی سوہِ ڈیرس منز ہمشان
آسہ مؤدرہن ستر زن ٹیوٹھ کھول کاٹھہ

ہے اتھن پھوکھ دتھ بچان ون گر نہ چھٹھ
گاکر کھاتگ یس تہ دفتر، کھول کاٹھہ

وؤنی ہر بنیان آسی دؤنی دؤنی
پو بے شوٹکس سلپہ منز زن دِول کاٹھہ

روومت لَبِہ مَہن سہ کیاہ لَبِنہ وُنی ژے دی
نِے رَٹُن وولے تہ نِے دِنہ وول کاٹہہ

لول برہگھ نازِ وَن کتھ گن برکھ
میلہ نہ پنہ نِے چھے ژے پانس لول کاٹہہ

۱۳ نومبر ۲۰۰۲ء

غزل

سوچے شائین لوٹچے زیٹھاں آے وونی
دائے تدبیرے منگاں زن دائے وونی

پان پردیو مت پردی پکون اندر
پانی پانک گر تہ تگیے پائے وونی

راز ہونزن تام بود بڑیٹھیہ زن
کاہوچن چھنہ گنہ تہ رنگہ کاہہ جائے وونی

زن پدہن منٹھمن چھ پٹھرم پاری زان
گنہ تہ میپڑج روز ما سا کائے وونی

وَنَتَّهِ كَتَّه اوسے زے یُتھ تیشل بُن
تیشلس لگوئی دِس چھے گزائے وونی

توتہ پوت کھوری یواں پھیرتھ تہ زن
چھم نہ پوشاں آگرچ زن مائے وونی

وائسہ ہنز یُتھ پوتھ ورقے راوک زن
گنہ تہ ورقچ زن نہ روڑے مائے وونی

چھے کُرن ییلہ گاش سر ییلہ گاش بن
آشہ سوٹھک نازو پڑتھن پڑتھ شائے وونی

اپریل ۲۰۰۳ء

غزل

زندگی منز دوکھ تہ سوکھ دونوے چھ زن بھارنی گتھا
رے کُرتھ دونوئی پتو ویہ وئی چھ کانہہ ژھارنی گتھا

وقتہ کس انس اندر وچھکھے تہ پرتھ کانہہ عکس چھے
انہ زن پھڑکھ تہ، پرتھ کانہہ کھنڈ گری بیہوئی گتھا

نیو کہ مؤدرس زن تہ مؤدریرے مہتھ کھنڈ پھٹ کوڑکھ
خار پاٹھن منز تہ کھوژن، کوسہ چھ ووی ژھارنی گتھا

آیتن سوروے تھوتھ چھے مایہ مژگر جارنج وڑھے
پڑھ ازج مژھ ماز کھتھ راوتھ گراں بڑژھوئی گتھا

ہے ژے چھے سورے میہ وَن تیلہ کیاز چھک ہو رتھ بہتھ
روومت، کیاہ چھے سنیومت، کرتہ وونی سنہ وونی گتھا

گلشن گلشن چھ اَسہ وُنہ بُتھ باساں زن ودان
ناز پرتھ کانہہ شے گراں دم پھٹ گڑھتھ وونی گتھا

جولائی ۲۰۰۳ء

غزل

شوقِ شمعس نہ ساءِ واو دزنے دیوان
پوئرس کاٹسہ گتھ ماسا گرنے دیوان

وائسہ ہنز پوتھی پری پری تہ روزاں اپر
زادری جارہ امبک اتھ نہ پر نے دیوان

راہ ہونزن تہ مٹھ زن دودج پارک زان
کاہ وچن نیندر کیا ساء نہ ووتھنے دیوان

ستھ پنی راوتڑھ، زن تہ چھمکی چھاری لج
گنہ تہ قطرس سبیل چھے نہ درنے دیوان

بیقلاہ تاب توہمَل منگان پارِ دِس!
بیقراری قرارہ نہ گرنے دِوان

کتھ نہ شہلِس بپس منز بھرتھ شورِ چھے
کاٹھہ تہ اسہ وُنی کتھا چھے نہ اُسے دِواں

حاجتھے از نہ اُہی شُرہن ماجہ ہنز
چھکھ تھزرتیتھ زِ بون چھکھنہ نمنے دِوان

تالہ کنز میتھ تہ ما ناز بازے دِوان
وونی سہ ژلہ ہے سَمے چھسنہ ژلنے دِوان

۱۸ اکتوبر ۲۰۰۳ء

غزل

تڑاوِ گہلیس گاشک پیوند
باغِ دلِ کی پھولے اند وند

ڈنچ سارے ٹکل داؤن ہنر
وائس سارے واوِ لیس پابند

اسے دراز گتھ عاجِ لمح گتھ
بیٹر تڑاوتھ تہ واو سپدیا بند

کیا سا کھارکھ ژ کاہوچہ پٹھ
پر تھ سونس زنتہ سرتلی دند

آورو وُتھ ژے اور یورس پان
پان پنہ نے ژ پانی پانس وند

تھکنز لایق، نہ ہبکہ وُنی انگ!
فرضہ لوچن گنڈتھ ازکی فرزند

یُس تہ شریہ اوس گو سہ وہہ کھبتھ
وونی نہ سر کاٹھہ نے کاٹھہ سر بند

بٹھ رُوژتھ گوؤمت تھامہ زن ناز
تار ترے گززان اور زن سبند

مئی ۲۰۰۴ء

غزل

گچھڑ نندہ رچھم توتہ زن باسان مے اچھن پیٹھ
تھو کمت یہ پئن پان چھس ساراں بہ پھیکین پیٹھ

لوگن چھ غابی گن توے بوزان کوکتھ گتھ منز
نتہ گے نہ کڑکھے توتہ زن کھتری لوکھ دوسن پیٹھ

تم رنگ تہ زن ووتلیہ یم باسان سبٹھاہ بُتھری پھری
گنواس رٹاں گن تہ ژالاں زن چھ ٹینڈہن پیٹھ

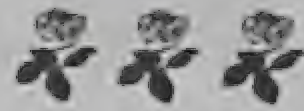
کوستانم جنکری ذاتھ باء گزی آہ شہرن وونی
اسنگ لسن از کل چھ شہناہ ٹپنہ پشن پیٹھ

وے زانہ بُرتی بانہ تامتھ کیا ز وزاں پتر
 باساں چھ زھر بر باڈ وں ہند زن چھ شہن پیٹھ

کو ت گے سو و زنی ناز و نتم ناگہ رادن ہنز
 گتہ و گنہ ونون یار و ن وونی چھ زبون پیٹھ

۲۰ جون ۲۰۰۴ء

غزل

صُبحِ ستھ وونی نہ پوشاں چھے مندھُن تامتھ
گڑھان ووت روڈ شانہن منز ژھبڈن تامتھ

مُرتھ مرتب چھ میلان، گرتہ مرناہ!
یڑھاں مروُن تہ ما ساء چھے مرُن تامتھ

سبٹھاہ مُشکل گرِنی وِچ قتیچ چھ وِڑھنے
توے ہیوتُمّت تڑکبو کلہ پیٹھر وُرُن تامتھ

خبر کوسہ اڈرن چھے خار پاٹھن منز
گتھن ہنز ناو لُجھڑ شاٹھ باساں آوِلن تامتھ

ختم گو لولہ باغن لولہ ماچھر تام
 کلس پٹھ گاسہ تاجاہ ہتھ چھ باساں از گُئِن تامتھ

مدے گنڈی گنڈی تہ نظرَن بُتھ چھ از راواں
 وچھتھ یم خولہ خط نازو دیاں کیاسا دُئِن تامتھ۔

۲۰ جولائی ۲۰۰۴ء

غزل

موٹھن گوٹ لوس چھ از گل بالہ پلک پٹھر
پھیراں چھ اُنڈر اُنڈر پانہ سے زن گز پلک تھلک پٹھر

اُسٹھ، نہ اُسن باسہ ناؤن، کائسہ کائسہ توگ
پھٹ پھٹ چھ نیراں عکتر مگر ہر د کھلک پٹھر

ییلہ ییلہ تہ تراواں پرک اُسکھ گوش اُس ووشلاں
یاؤن یواں اوس وولسنس پمپوشہ دِلک پٹھر

تۆن اوس سوروے وون مگر زن روٹھمت ہیؤ اوس
سوروے کھٹھتھ ہیؤ رُود اوکتر منہ کہ ملک پٹھر

پہاہ دیت ہیلو ییلہ زن توے کنی پھلی تہ زواں آئے
نکہ زن چھ روٹمت تکر بیس دید مایہ دوکلیک پٹھر

یہ چھ ناز تھوون ژونگ لوگمت واہ گلبن زن
رئی آر وئیکی ٹاپہ واں چھس آر پلک پٹھر

۱۶ اگست ۲۰۰۴ء

غزل

گراں چھ ٹھک ٹھک تہ گس برس وونی
برے نہ رومنت کاٹھہ گھرس وونی

مے و انس آرن جوین پتھے گے
سنن مے پز دلبرس آگرس وونی

اگر چھ زلفن قلف تہ مڑرتھ
چھ توتہ بچھونی سورپھ سرس وونی

الاندی آپھری پنس چھ ساری
تھواں چھ وھونی شہر، ترس وونی

ژے دڑوے پنے بن پُن وُنتھ کیاہ!
پَشر دَیس پتہ، پُن پَرس وونی

چھ یاتہ وُنگلس وُنگے ژھوٹیمز
چھ یاتہ سَنَرس کمی سَرس وونی

زہو و زَم دیت زَنڈَن تہ زالن
اَندر بہتھ دَنڈ وُزن گھَرس وونی

چھ بونہ شہلِس تہ شورِ بُری بُری
ووتھاں چھ تھر تھر ذَرس ذَرس وونی

اَس کڑک زہو وُنے گامز ناکر
پچھر تَوے نازَنس مچھَرس وونی

غزل

یَستھ سَمِیس مَنز یُس کائہہ زاو
باگہ تَمِس آءِش کھری ناو

تِلّے نَبِگنِ، زکھ نَبِگلاو
وِز چھے وِتھ یوسہ سوتہ ووپراو

زہایہ ہِلِس چھے پرتھ کائہہ تھوتھ
گتھ رُوَز اُتی تھے، کوتھ کھوت بھاو

پُہلِ تھوی رُزھراؤتھ نیال
کھوِل کھبتھ قسَمَن کھوَرَن بھاو

رَنگِرو روَنگ سورؤے ٹِچے ہنور
اَصِلِکِ رَنگ زِ تہ وونی مُشراو

کاپرِ پتھ کو رمت دودور

وَتک وون تگیے، وُنی راو

گس گھر چھے کتھ را چھ کرکھ

وَتھر وونیا زن، بر ٹنگہ وراو

رٹھتہ دندس تل زو تہ پگھ

شیشو ہیر تہ داٹھو کھراو

پتہ پلنے نر آکاشس

پد نے ہنز وٹھ گوڈ سو مبراو

پشر پشر پینہ وونی غش گڑھنے

ژویہ پھٹجن وونی گنڈ مڑراو

بسینس گڑھ آہی لسنچ

نازو لوچ لے للہ ناو

غزل

راونے دم چھمنے کینہہ لبہ وُنی دے
مَن پڑی یَدوے - غزل رنہ وُنی دے

ہرنہ اچھ چھے، سورمہ لاکتھ ہاؤتم
نظر تُل یوگن، یمن تُلہ وُنی دے

سُندرجہ کتھ سا زاکر چھی وِتم تے دے
وُچھسہ وونی ہنڈ وِند اتھو تُلہ وُنی دے

کیاہ چھونُن لایق تے حُسنس چھے، چھونی
کینہہ اگَر زانہہ کاکر چھونی، چھونہ وُنی دے

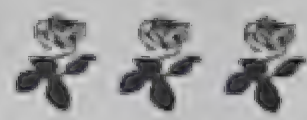

یا تہ سَمہ ہے ناو تھو ہے ناو کانہہ
 ناو تبتھ ہو ناو کانہہ ہوئی دے

توشہ وُن روشن ژے پیہ پیہ پوشنے
 اُتھر مدے گنڈہا - مدے گنڈوئی دے

حسہ سو درس شارِ سو تھر دی ہے یہ ناز
 آوُن عشق ہناہ ہمہ تہ تیلہ ہمہ وُنی دے

۲۵ جنوری ۲۰۰۵ء

غزل

گتہِ تامتھ بیہ کیاہ تام گو
دلہ دُبرایو بیہ یج دو

پڑتہ وقتچہ گو گوٹہ مُشرُن
ووٹہ دِرُنِے کیاہ تَمہ رُزھرو

گتھ زائس لَتہ تل تھو ہن
دندہ بروے منز زیتھان زبو

لو بٹنہ پھوٹی گائتر زھری
دُتھر وائس کم اند شیرو

وُنی وَتہ اُنی سآراہ لُجھت
 وُنی دی دی وونی کیاہ وُزرو
 پَڑھ ہنز وَتہ کھتہ لڑھ اُتبار
 وَڑھ وَاُلجہ ہنز وَتہ شیر و
 ووسہ دزوسہ مَنز کتہ رونہ وَزناہ
 ہنہ ہنہ لوچ کھون مُزرو
 بڑزھونی بوچھ کوچھ مَنز رُڑ رُڑ
 رنچل لوچن گنڈ مُزرو
 زَنڈ گنڈوے گنجہ نر زنگہ زن
 نازس پوت زن ہیوت قدمو

غزل

ٹھانڈی سیلہ بہ تیلہ ویہ وُنی معانے
بَس تے ہر وسہ وُنی معانے

تُج تے بس کھرل گتھن ہنر گتھ
اُو تے پھرس گڑھ وُنی معانے

چانی اتھ تیجہ تہ زپھ کرونی
چھی بدل بیس برونی معانے

روومت پان بانس نیش
راؤد مٹر، پانس پڑتھ وُنی معانے

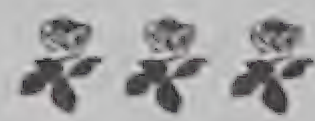

تھوئبہ تھوئبہ کومب گرہنی تڑیشے
 راسی گامتری تڑیش پھٹے وُنی معانے

بور ہتھ تور کتھ واتگھ
 دایراو پھیکر وسہ وُنی معانے

باند گو بندس بندس رتھ
 نئی نیراں چھ ژور تھوؤنی معانے

نار ونہ زن تہ تاز ونہ کیاہ
 زولہ گراں چھ کل گرہؤنی معانے

غزل

مَراں مَراں تہِ دوہے زواں کتھہ کُنڑ
ژھنہان ووجو د تہِ زن دپھ سواں کتھہ کُنڑ

رَنگن ہندِ رَنگ تہِ زن ووتلان بوڈاں
شوخی رَنگن ہنڑ تیہہ تہِ مند چھاں کتھہ کُنڑ

گرژھان پانس تہِ پُنڑ بڑا نتر باضے
اُنٹھ روسی تن تہِ ووتھہ راواں کتھہ کُنڑ

بُتھن بُتھر لاگتھہ پکاں ساری چھی
پُنڑ بُتھر تہِ ژہن مَنڑ پرداں کتھہ کُنڑ

یہ بیلہ گو سوچہ تھر سُنڈ تیلہ وِتم
چھ نہ آسن دُب دُب برس گراں کتھہ گُز

یمن پدہن رُودِ کُنڈی تہ زن گُڑنے
مُنزلن ہنز وائس تہ زیٹھاں کتھہ گُز

دارِ بر مُرتھ تہ دم گڑھے کم؟
شاہ ہوا نے زن شاہ ژھوکاں کتھہ گُز

کانہہ تہ آویزگی زاگہ روزاں چھے
آسہ سپدن نازِ تی سپداں کتھہ گُز

غزل

گروکھ تے والکھ نینگلکھ کوٲت
ژھتہ چھے گروھنے تیونگلکھ کوٲت

نارس نر دتھ کوٲت واتکھ
بوڈ نئے چھے پیٲہ ووتلکھ کوٲت

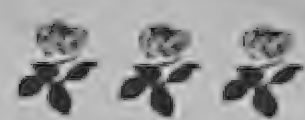
کوتاہ کھوٹ میٲہ پانس نش
نب وٲلووتھ، وٲلکھ کوٲت

پانس پڑھر پڑھر پڑھنے روڈ
تمبلتھ یوتاہ تمبلکھ کوٲت

سَمِ گَرِ چَہِ نِیہِ سَوِ چَکِو سَمِ حَہ! سَوِ دُرُکِ بَا دُو کَد لَکھ کَو ت

رَنگِ یَمِ اُسی تَمِ رَاوی نَا زَو وَ تَمِ سَوِ نَز لَکھ کَو ت

غزل

یہ زن خبر چھم، تہ چھمنہ خبرے
 ونو نہ ساء اتھ چھ وکھ مرہے

اپز چھ لمن کھساں تہ پوٹھاں
 پزر رچھاں روو زن تہ پزہے

گدامی کھاون گدوم وریما
 گنڈس تہ روزیاسہ اُسہ وٹھہرے

سپد یہ زن گوڑھنہ زانہہ تہ سپدن
 سپد توے کنی یہ وٹھ تہ اندہے

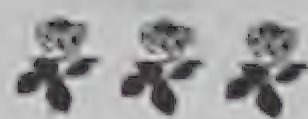
یہ تڑو مرگن گولاب پُڑنتھ
 جہ کیاہ تھکے ونتہ باغہ بجرے

چھ راسی گاٹھ ورنی تہ ناگس
 یہ تڑیشہ ہڑ ماسہ روز و مبرے

ہلو کھورو یستہ ووت منزلس
 تیس وچھاں گس الاٹز گکیرے

گو بس گو بن نازِ یوزمت اوس
 لو تیس لکن گوڑھنہ یوت لوڑرے

۱۳ اپریل ۲۰۰۵ء

غزل

مَتہ پڑتھی تو رتہ روٹک وق کتہ زاو
زہو تھینہ بکریو اتھ مو ونہ ناو

گھر چھے زن لِر لِر بے سومراہ
وو پھراؤتھ سوروے چھے سوئمراو

کرہنس پٹھ کتہ گن سوٹزلن رنگ
کرہنیارک کرہنبر گوڈ منساو

یتھ لولس نیر نہ جورے کانہہ
یتھ لولس لوے لَنجہ لَنجہ زاو

گمہ گمہ ائد پزُرک نب او برکھ
سیریس گوڈ پٹھ پزُرک پاُراو

اوئد پوُکھ زن سوُروے بگر یوُمٹ
لیہ تہہ وونی لیہ منز لے للہ ناو

چھم یادا واری ساُدر وار
چنڈ چھنہ نے اوس لوک ورتاو

تہہ باغس بند بند رتھ وُندک وُندک
پر تھ ائد زن وکھتے شنیاہ زاو

پنہ نن منز پنہ ناہ ونہ کرپہن
کھونہ کھونہ منز نازو دگ للہ ناو

۲۸ اپریل ۲۰۰۵ء

غزل

شبنمِ وَتَن ہنز و تھ تہ گتھ باسان تیونگی اُس
گتھ اُس بوردی باری نیپری اُندر منزلی اُس

سوے و تھ تہ گتھ بُتھ آیہ یوسہ زن تراومڑ پتھ اُس
و تھ اُس مخملی ستھ شہج پیہ گتھ تہ شروندی اُس

ییمہ وائسہ سورویے شور اتھو پیہ تہ گتھو ستری
اسمانی وڈو کور تہ زن دپھ و تھ سو ووہلی اُس

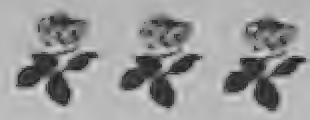
لتھ آیہ کو بس کارگر ادِ میلہ تہ ووتھ کینہہ
اچھ آسہ رلئے دڑہہ ڈیکس پیہ نس تہ نرلی اُس

گوڈ ہتھ ڑکتھن ائد لبکھ گمہ وائسہ، تہ چھاپے!
ویہہ لد ڑہین کوسہ کومب گرکھ ییلہ کتھ تہ وٹلی اُس

پھہر یوکھ کوتاہ نازِ وَن صُحراؤ وِش پٹھ
چھے مَر جبا دپھ سورِ وُنی لے توتہ غزلی اُس

۲۰ جون ۲۰۰۵ء

غزل

میٹلہ آسہ سو دُر روٹھمٹ، تیٹلہ کیا سہ سرن رآچھ
 میٹلہ دارِ بر آسن نہ گنی تیٹلہ کیا سا گھرن رآچھ

میٹلہ وقتہ کین زلفن گڑھاں شیرتھ تہ پورتھ زٹھ
 میٹلہ باگہ نرن خر تہ گرکھ گتھ ڈ نرن رآچھ

للہ ناوڑ یے وونی تہ تے زن سپدی بُتھی پھری
 پڑتھ مالہ پھلی راوڑ وونی گتھ مونجہ لرن رآچھ

سے زانہ تینہ پیٹھ تاپہ تہونگل یس پواں للہ وونی
 گس واتہ نبس یس کری پتہ روڈ اویرن رآچھ

پڑتھ شاہِ ودن وان تیتھ اسہ وُنی تہ گتہن ژاے
وہمل وَرل وُقَس اَندر وونی کتھ سہ کَرَن رَ اچھ

اِد اَز تہ، بَسَن وَا لک سبٹھاہ، گم چھ لَسَن وَا لک
پُتر آیہ ساری کتھ کَرَن وونی خَاروشرَن رَ اچھ

ظونہ چھانہ مَنز اسکساس ووجوڈک تہ گوْمَت رَ اَسر
آویڑ آدم نازِ گامتر کتھ سہ کَرَن رَ اچھ

۱۴ جولائی ۲۰۰۵ء

غزل

وُن اوسم پہ زن ونہ نے تہ وونے
پرُن ہرگاہ تگی گنہ پیٹھ مے کھونے

گوئیتمتر شاہرگن تامتھ چھ زن شاہ
مے کیا سہ لوسہ وُن تام لول بورے

ژے چھے از باغ پھولمت پیہ تہ پھولنے
ژے ماچھے پے یہ گوڈ کتھ مینے سگومے

پکاں از چھکھ ٹکاں از چھکھ ژ یوتاہ
اتھس گوڈ تھھ مے کرے قدمہ قدے

حُسن چھے چون بخشاں سوئزن رنگ
سہ گو رنگہ آگرے ییلہ گوڈ مے بورے

ژ چھکھ مومتار از سوڈرن سرن ہند
مگر گوڈنک سہ کھوژن غوطہ مے دیتے

چھکاں از چھکھ کتھن ہند موحہ اند وند
سہ گو ییلہ زن کتھن ہند آنپہ دیتے

پیتم سوروے پواں بڑوئہ گن پتو یاد
وونے نازن یہ گر گر از تہ وونمے

مُسکسل غزل

قلمِ زبون بد لے گفتار
 شارِ شہر زن نارو نار
 تارن گری چھ، تارن واک
 اتھ بندنے ہند گتھ وونثرار
 لائنز للہ وئی گس گر گس
 بالہ پلن سمہ گر اڈریار
 پنہ نو سڑگو ہاؤم تھر
 ووپر وٹن پیٹھ آم نہ وار
 برتی شہر تام باسان ژھری
 لوکھ چھ باساں زن بسیار
 گوشس گوشس تھو سا ہوش
 پوشہ کتھن ہند گنڈی دربار
 پرن سرن کوت گو سر پوش

پوشہ مرگ باساں بیمار
 ناگہ بہن زن زائز رب
 آرن روٹے گاؤڑ رفتار
 وونی نہ شربن ہندی تم کھوکھ متری
 وونی چھ شربن ہندی رتہ پھموار
 اسنس تام کھوڑن پشیان
 ورن لوہ ویو کھتے وونزار
 گاشہ دہل گٹہ منز باسان
 پکونہ لاشہ چھ زن لاچار
 نظرَن ہند گفتار چھ کول
 پرتھ موڈس پیٹھ ہول دربار
 نوَن چھنہ گنہ زن پروئے وون
 چھون وونی نازِ میتیک ووبار

16/8/2005

نوٹ: مسلسل غزل پیپہ تھنہ سرپنگر گڑھتھ ز ساس پانڈ عیسوی یس منز۔ یہ باسو
 تمک راد عمل چھ یہ غزل۔ ناز

غزل

کوچہ پھر بن ہند لوچکل عالم
بوشاہ کھسہ ابہامس تام

ہوشن ہندی یم لہ وئی ژہ
وسہ و نہ سیریک چھے اندام

پوشچ پوشس گنہ پھسراے
واون لولہ للہ ناوے تام

ونہ گس گڑ، وچھنے، وچھمت
سنہ نے گس سنہ سنہ نس تام

گلہ ہند پارڈ لولہ لکھ وُن
زا شر لکھ وُن صُب تے شام

سوگہ مولہ دژوگہ مولہ بنہ سوروی
یُس گو پھیورا پوت از تام

وائسن پزار یوس ہمہ طوفان
سمہ شاہ سو درس لی آرام

پردس تل لوگ زخمین پھیش
انگ کھسنے زو زخمین زام

لر لر زن ہر نارس زو
گر گر دند وزنگ سر سام

ژھوپہ ہند سو تھ نازس وولہ
بولن تام تہ یوت یوت آم

غزل

گتھ نہ شوقس کُرتھ ژئے گتھ از تام
گم نہ شوقن تھوؤکھ ژ ماگتھ از تام

دوہہ گزہاں چھ کوہہ نگھو ساران
شبو کیاہ وچھ کوؤرس یمو تہ پتھ از تام

گمو گنو بوزکھ ژ پوشن ہندی ووش
یمو پوشو نگھو ساری پرتھ از تام

وٹن ہنز گتھ تہ زن راو مُتھر مُتھر
آوےنژ رُٹھن چھ پرتھ کانہہ گتھ از تام

اور یورک اگر مگر بوزتھ
کرت پوٹھیہ یلر حوختھ از تام

بختہ بوڈ تہ بہے کوت تام تختس
آپہ گس یٹ یوت کھتھ چتھ از تام

یوسہ تہ سوکتھ اُس - گرے یہ نازن
پرتھ سوکتھ سپر تہ سہز کوکتھ از تام

1/11/2005

غزل

پنرِ یم عاب چھی پردس تلے تھو
تُلکھ پیہ کزول زخمِ یلو بڑی شر و

اگر مولوکھ تہ کینہہ مولہ لے ژ مولناو
پر نر ظونہ چھانہ چھانتھ وار پر نرو

پرژھو سر یس اگر زن زونہ ہند پے
پیوان لوسن تمس پانس ژھنان دو

پیوان موچھ منز رٹنی ژھوکہ وئی چھ یم شاہ
وچھو ہند وند تہ سندن جے زالہ سو مبر و

پڙڙهو زن ٿا سِرِس پيٽه ٿا سِرِج ڪتھ
سہ گو تيلہ زاه شُراہ لَلہ وُن، تہ لَلہ وو

ڙلُن ڪياہ تَس دِپو یُس آسہ ڙلہ وُن
نہ بلہ وُن آسہ تَس ڪتھ دود بلہ رو

چھنان تيلہ موختہ مالے ييلہ ڙھنان پَن
وون یُس پھول ميلہ موختگ سَہ تہ سو مبرو

لَکُن اوڻد بوڙ چھ وُتھي وائِس تہ مُشکل
يَمو اُدرِو ہرِو کُس دان سَندرو

پڙڙن ھندي گنڊ مُتراواں تھوڳي ناز
ڏو ڪيومُت پان ووني ڪتھ سَترِ ڏکھرو

غزل

پد بن سانب خبر کتہ کنی پوتھر روو
تھبکن لایق تھز ر یس اوس، تھوٹروو

مشتھ گے باڑ گراکن روڑ وئی رنگ
نہ پھولنے پوش پڑھ ہند زنتہ پڑنوو

چھمبن چھارن سمن بل راس زن گے
تھبکن سوڑوے ہرؤن لایق سپدیو

وٹتھ دؤل زن تہ وونڈ وشنیر از کل
گندن ہند میوٹھ مچھر یوت ٹیٹھ روو

تُر شو ٺٺي دٺيچي وُشناوِني هَساَ گو
 وُشو ٺٺي پاڻي پانس زن تہ پشہ نوو

يہ گو وڙھڻن وٽن هُند وڏن گتھو ٺٺي
 پڊو ٺٺين اَگر زن سوچ رڙنوو

چھ از گل زا تُر بن تہ وڏي پٺرن
 پوان يس بٽہ نڀڙ، مڙ نڀڙ وُزنوو

سبڙهاہ کيڙه پاڻي پانس نش کھڻ پڊو
 سبڙهاہ وُهوَن تہ نازن تيوت نڀڙو

20/11/2005

غزل

گمہ تانچ گتھ گر پیٹہ یارو
پیٹہ زن چھم تانس تانس دگ

بوتلہ زن سورؤے دگہ ژوٹمت
بند بند زن چھے آسانس دگ

کپٹن گے پیٹہ لوکٹن تامتھ
دود ہمرن آسہ وڈرن گر

رتھ چھپہ ییلہ ناھکو پاہکو لگو
وژھ اندری پتہ شمشانس دگ

تپہ ریشر تامتھ اڈ زپہ وٹھر وٹھر
زپہ مالن زن پھلو ژھاران

ژھوپہ ہنر سُمَرَن، گوپچہ غارَن ہنر
وہتران ویکھڑے پانس دگ

کباہ گو کتھہ گو سانس باغس
للہ تراگس تام سوربو پونی

بُتھری پھری پوشن گوڈہ ییلہ ییلہ کور
تیلہ تیلہ وڑھ گل دانس دگ

در لُجھڑ سَتھ، بر کر لُجھڑ
ار کھر لوگ ریشمی پلکھس

پڑتھہ گارا گڑھے، گڑھہ کتھہ گن
چھا پیٹہ گنہ پُرسانس دگ

پڑھ ہندی پدی تیونگلن گے لارتھ
ہارتھ گو نظرَن ہند وون

سوکھ سوکھ سوکھ دوکھ ملرونی دُور دُور
 ژھایہ ہلِس نہ وائس دگ

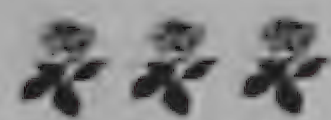
سو مبرتھ سوروے چھکرنہ اُمت
 سو مبرن سوروے سکھ دُشوار

ژھوکہ وُنی شاہ بیتھ ڈکرہن گس کھسہ
 کھور پیٹھ آیتانس دگ

پرٹھ ائد زن لُچر لوئس لٹھ
 ستھ آسمان نازس پیٹھر پیٹھر

گتھ گتھ گر ژبتھ زن راواں چھس
 نہ چھ شمعس نے پروائس دگ

12/12/2005

غزل

وُنی وُنی سَپدِو شامِ هَسَہ

تامِ مَہ وَنِ کِشَہ

وُنی وُنی پَہرِکِ پِتَہ جامِ هَسَہ

تامِ مَہ وَنِ کِشَہ

جَرِ تارِگو یِیلَہ چوَنَ نَبَسَہ

زَوَنَ اُسَہ ہِیَوَت

یَوَت آوِ یِیلَہ گُلفامِ هَسَہ

تامِ مَہ وَنِ کِشَہ

یِیلَہ یِیلَہ تَہ سَوَدُورِ آوِ لِنَوِ

واوِ لِنَوِ دَوَل

مَندِ نَسِ تَہ سَپدِو شامِ هَسَہ

تامِ مَہ وَنِ کِشَہ

موچھ منڙ رچيم شاه تہ
آچھري آشہ رٿم کھور

بيٺہ لول برہہ آم ہسہ
تام مہ ون کيئہہ

بيٺہ گسہ گنڊل داو گزھان
ونتہ زنڊو بڑی

پرٽھ اٺکونہ بيٺہ خام ہسہ
تام مہ ون کيئہہ

ءکرو لنجو منڙ اکھ لڻڊا
تہرچ چھ رٿان وتھ

تہرس کھسان گزھ شام ہسہ
تام مہ ون کيئہہ

سميک شہر لسہ نوو يا بسہ نوو
تہ زن يوت

دَپھ توتہ سکھ بے رام ہسہ

تام مہ ون کیشہ

گمہ آیہ سوچن لوچہ گنڈو

نا ونکھ نا

ژھانڈان چھ سوچن کرام ہسہ

تام مہ ون کیشہ

07/07/2006

غزل

اوس مارُن مگر مور ما سا مے مَن
مُر چھ دارُن پیوان اُنتھ روسِ تنِ غَمَن

پیٹے گر میانی کل، ریتھ پھٹراوِ ما
چھمنہ چھوران کوٹ کوٹ چھ لیتھون لَمَن

مچھرس تام وائُن چھ ننگلُن ٹچھر
کورِ ٹاکین نئے پونی کوتاہ شَمَن

گتھ وَنُو اُسی سَمُت، کُس سا سَمزار گو
پۆز وَنُن چھا سَمَن، پۆز وَنُو زَن گَمَن؟

مَنْزِ اَتَهَسْ کچھ اَنان چھی تِگن گُری پیتکو
پیٲہ کھمَن اوس گُرس، دَپھ گُنے چھے کھمَن

ءکتر مَنزل ژُٹتھ، ءکتر مَنزل زبوان
پکَنہ روئے خَبر کیا ز وَچھ یُتھ کھمَن

گاشِلس گاش وَند، آشہ سِدی دَربر
زا شُراہ باشہ گروَن بہ زَن کھونہ ہِمن

بالہ یارس بہ زَن ڈالِی نمہ، کیاہ نمَس
زؤ تہ وَندِہے تِمس ناز چھَس ما زَمَن

12/04/2006

غزل

نوزک تَنہ پیرِ تاپہ تیونگل
پتہ دوران زن گاو ٹھولل

گنہ چھنہ نوں شریہ یا ادریار
گدرن زاگہ بہتھ موکل

سوت سوت رڈی زن متری آبن
پتری زن آہڑ پرتھ کانہہ کل

اوسکھ ما تَنہ سوتھ روزان
پزرس پینہ دِکھ ناہون گل

پھوڑ گوے وُتھی وُتھی دور تھو پان
وَرَقَسِ تَرِ تَرِ روزی ریل

سوچِ سَٹھ تھو مَوَسِ بڑوٹھہ
تھجِ ڈوَرِسِ بَرِ بِلِہِ یی تھل

ژونگِ ژِ سُرِ ہند تھو زائلتھ
پتہ کیاہ گو وکھ چھے واول

نازِ نظَرِ ن تل سوروے
باسان چھس وُنہ چھس اَن زَل

12/06/2006

غزل

نپیری باسیچہ گس از تام اُندری گرز
سزُن گس توگ، تگی ہر گاہ تیلی سز

خبر گمہ پان پھیرچی اُسے گمہ ہانڈھ
ووں ماچھے چار اُتھ، وونی سے ویتھو بز

یمن سوچن چھ زیٹھاں لونچہ گتہ کور
چھ کھالے کانہہ، خیالن یس گری رز

اُندو ساری چھ لگو متری دتہ ورنس
اُتھی ما کانسہ آمت شور مرگز

وَجُودُکِ یُس تہ اَنگِ سَے زَن چھُ بُتھُ پھیر
چھ ساری مینہ تو لکرِ زَن پھٹھ گز

پگاہِ لَوّت سپدِ پیتہِ وولہِ بورِ وَتنگ
گزے کیاہ یتھ گوبسِ بورسِ مے وَن از

پدہن ہنزِ مائے پُتھرسِ سترِ تھاو کھ
گرتھ کیاہ ساءِ ہبلکھ تیلہِ تارگنِ رز

ژے چھورانِ چھے نہ نازو نارِ حسدُک
اگر دزنے ژے چھے، دزِ لولہِ نارے دز

23/06/2006

غزل

کیاہ کیاہ گُن پیتہ و قتیو وانی
دیو گنڈنو، دپھ پھٹج چھ پرائی

گیلہ گیلہ والکھ کاتبہا ڈوئی
ہیور کھس لنج لنج اکھ اکھ چھائی

پھری دُب چھا کنہ بر دُب دُب
کیاہ گر گڑھ گر گڑھ پے چھنہ وانی

اکہ برنڑ کاتبہا رتہ چھپ لکر
اڈ ژڈ انگ ییلہ کھتر آسمانی

پھُجُنِ ییلہ گنڈ مُڑِ رنی پتر
خا بن چھلہ گے وتھ گے کاڑی

شُر شوقن ہنڈ مُر بُری تو
نتہ گلہ وٹہ سے منز شینہ مائی

وقتچہ کانگر پھیر کر نس
اتھ اوس میون تہ ژالن چائی

پر تھ کانہہ شاہ زن و ہمو وول
سورے کتر کتر نیو پیہ وائی

پھیر دین پتر مس شری سیتھاہ
نازن وبٹھ پرنی وژ چھائی

غزل

پگاہِ کیاہ سَید، بوزو
پُن کائہہ پرد، بوزو

شَمبرِ زلہ گیلہ از کائہہ
پگاہِ سَتہ زرد، بوزو

نمبرِ گمہ رِکھ گڑکھ کھور
رِکھا رِکھ ووپد، بوزو

نہ دُوجی نے چھ ناہون
چھ لیکھتھ فرد، بوزو

رَزَن چھا دار نیران
 یَمَن ووئی وَر دِ ، بوژو

ہیکیاہ بُتھر ناز نُرِتھ
 چھ تل یم گردِ ، بوژو

15/10/2006

غزل

نہ مَرِیجِ وَتھ، نہ زُوِیجِ سَتھ
زُوے وَتَم تہ زُوِ وونی گتھ

یہ کَرشہ گے اُندری پُکھس پڑ کر تھ
زُوے وَتَم تہ زُوِ وونی گتھ

گتھن گتہ اوس، وونی آسکھ
نہ رادے کانہہ نہ ہوئڑے کانہہ

وُکس لیکھتھ چھ گس فِطرتھ
زُوے وَتَم تہ زُوِ وونی گتھ

لگان باضے چھ رُج لوگن
چھ آسان زنتہ گج سہدِ رنی

ہراں کا تباہ چھ قد و قامتہ
زُوے وِتم تہ زُو وونی گتھ

چھ گتھ رختس بخت ٹھیکھتھ
یواں تروپہ تلہ پتو پرتھ

رُنو یُس زن دریا روپھ یتھ
زُوے وِتم تہ زُو وونی گتھ

لگان گنجہ وقتہ چہن ژنجہن
یوتامتھ گوجہ دم ساداں

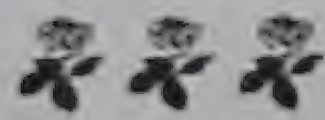

کُنْجِیْن لَتِے مَوْنڈ گَرْشِہاں پَتِے وَتھ
زُوے وَتَم تِے زُو وَوَنی کَتھ

کِرِڈِی تِگُو نوکِتِے یَس نوَن
سَنان سِے چھِے کَتھَن کُوَن

یہ نازُو کَتھ پِیتِے پَتِے وَتھ
زُوے وَتَم تِے زُو وَوَنی کَتھ

08/11/2006

غزل

کتہ کتہ چھنہ پیتہ وونی ووپریہ
پانیارچ زن پھٹھڑ ہیر

بزائندس پٹھ وٹم پزاران
نالہ مٹس وونی جل جل نیر

پدر تھو پتھرس ستر سوتھ
ووٹہ تلو تلو پتہ لائین نیر

صجک شامک سرے جان
زؤنہ گاشن گس دبت وشنیر

تُمہ لوگس مَرہ ماز کھنہس

وَسُونہ پانہ دَریا کانہہ بیر

مُتَجَن کھیا وَکھ رُوژِم آپنہ

بی چھے تی ووزی تھالس شیر

نازَن پیٹہ نُنہ راوی نیب

توتہ سوکولک صُجک پریہ

08/11/2006

غزل

اوپر لنگسِ دِ مِ گس آکار
پارِ دِ سوچک ہیو سَمسار

بوزو گر زھوکہ نظرِ ن توڑھ
وَنہ چھم توت تام وَنہ نَس وار

کتھ زھانڈ کھ چشمن ہنڈ شریہ
پے چھا پیہ مَنز گس گس نار

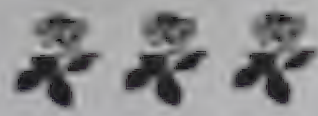
مُشکِز اَدفر ہتھ یی واو
واش گڑی زلفن ییلہ پزار

از تہ چھ سَمِیک گزٹہ پھیران
گزٹہ ووئے دپھ بے اعتبار

یم کتھر کھل پھل نازِ ولس
وونی چھ یمن انگہ ادریار

03/01/2007

لگانے تار چھنہ یتھ سوچے سو درس
 سدانے بٹھ نہ یتھ وونڈ مرس
 ژو واپار تھاور زلرو زال وونٹھ
 سبز چھپے لوگ دہے پیتہ کیا سہ بجرس

شکجس منز لوگس دوہہ لوہون وونی
 نہ چھم کانہہ سامرتھ نے پوٹھون وونی
 بہ چھس پراں مے کاگن ہاپتاہ گو
 بہ چھس گھر سے اندر زن ڈولون وونی

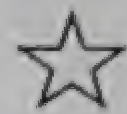

وچھاں سوروے تھواں چھس سارگے وون
 مگر چھم توتہ باساں چھس بہ زن اون
 یہ کرشہ ہش مے باساں لایہ لایاہ
 شھیومت ہیو بہ اند گن چھس گئے زن

وَن لایق سبٹھاہ وَنَم بہ ونہ کس
 بے دسگاہ چھس گوُمَت کوتاہ بہ بے بس
 ہسڑاں چھس پانی پانس چھم وداں دل
 لوگس زن ہانڑ شاہمتھ پھرمے پانس

گمِس فُرِصَتھ گمِس حاجتھ چھ میونے
 وناں ساری مے چھم سوروے چھ چوئے
 سبٹھاہ آساں فرق ونہ نس تہ کرنس
 مے ور ہول آسہے نے گرمہ لوئے

چھ میانی پاچہ پڑتھ کانہہ گرہ آمت
 دِلن منز زن زہر ہیو برہ آمت
 اُندری اُندری پیوُمَت زہتہ زندگی زن
 چہ کُتھ سبقاہ کنس تل پرہ آمت

ژئے کیاہ گوئے پانہ گمہ گمہ وانہ پھیوڑکھ
ہیوتبتھ کوتاہ کناں کوتاہ ژ روڈکھ
کوڑتھ ہیون دیون پوٹس روڈکھ ژ خالی
مرن زیون کیاہ گری گرتاں ژ مؤڈکھ

مے چھنہ ونہ نئے تگاں کیاہ چھم مے گوٹ
بہ چھس وونی سارنہ نش دور پیوٹ
دپان ساری بہ وولیوٹ سبٹھاہ چھس
تہندی کنز چھس سبٹھاہ وونی زن ٹیٹھیوٹ

قدم ووتھہن وتن چھنہ کانہہ تہ سہزراہ
مے پٹھ کانہہ تراوہے اکھ لولہ نظراہ
یہ کبتھ ٹیٹھوہن بوڑکھ پڑتھ طرفہ لوس
پن اُستھ ووپر باساں یہ شہراہ

دِواں چھس وُنی بہ پانس کیاہ بہ چھسہ بوے؟
 مے گاۓز پنے پانچ چھم سبٹھاہ دے
 گو مت دم سار نے بہ تہ گوس دم پھٹ
 تیکی وٹ اٹھ چھ بس بختاوار سے

ہتو نظرو بدل تراو کہ نظر اکھ
 سُنکستانس اندر باسم شجر اکھ
 بجر کاسکھ بجر چوئے چھ بے شکھ
 مگر ووپدن مے گوژھ لوک مژر اکھ

ژے نش وائتھ بہ پانس نش تہ راواں
 یہ کیاہ کورھم یہ کم رنگ چھکھ ژہاواں
 مے چاؤم مس تہجے ترشناہ پھٹم یٹھ
 ژے کیاہ سہ کم گرھی روزم سہ چاواں۔

جہ چھس کھوڑاں رٹکھنا سہ ولس تہل
گڑاں ساری مے کیاہ سہ پیٹہ چھہ پرکل
منگ مل چھم ژلم اکہ نظر چانے
گوئت سکھ ژیر چھم وونی گرسہ جل جل

مے کیاہ سہ دوہہ ڈلتھ واتم وونی شام
مے رویم تن تہ من دونوے سبٹھاہ خام
جہ چھس منز مارکس منز چورتہ گوئت
اگر بخشکھ ژ رت تیلہ سپد انجام

خبر کتھ گن چھہ زندہ، نتہ مؤدر گر تام
اکھ اکھ شاہ اسہ پئن باسان ابہام
اچھن ہند کاٹھہ طمع اسہ گو نہ زانہہ کم
چھہ اکھ اکھ شاہ دواں پڑتھ کاٹسہ آرام

دِشَن سُو رُو پے مے وَتَم کیاہ مَنگَس وونی
 رَنگَن ہندری رَنگ سَنو کتھ کتھ رَنگَس وونی
 ہَنگَس زامَت زو زُر دوہہ لوہُون چھم
 چھ وُوہُون نار سوریومت کَنگَس وونی

ووزُم ہیری ہیری مے گو اَصَلگ اَتھ زَن
 چَنڈِکی بائدو گراں روزاں کتھ زَن
 وَتَن ہندری وہ گراں نَظَرَن دُزیت وونی
 یہ زَن رووم تَمیک رووم زیت زَن

پوگَس کو تاہ، پکاں، کو تاہ پکَن چھم
 وُچھن کو تاہ، وُچھاں، کو تاہ وُچھن چھم
 پکتھ پکَنے وُچھتھ وُچھن گرتھاں وائس
 زہر و اتھوے مے بیتھ سو دَرَس ترَن چھم

مے دُلّی از ابتدا یوت میتھ پَنّی ہوش
 مے تھوڑ پیٹہ تال دتھ کم کم پَنّی کوش
 ہیوٹن واٹن سفر سیلہ وونی پَنّی ائد
 کرس وبتی مے بخشم بیہ تھوم گوش

پہواں سیلہ چھم زبتس رنبہ ونی شہلی ساتھ
 اچھو کنر چھم وساں ٹھہرایہ وہراتھ
 گڑاں سیلہ رے۔ لگاں چھم بس اگے پے
 ز پتھ کالیک سمے زن اوس اصل ذاتھ

وچھاں کیاہ چھکھ ز اچھی پھری پھری دواں زبتھ
 وٹھن پیٹھ چھے گڑھان روڑتھ پَنّی گتھ
 سمے بدلہو ز گر اتھواس اتھ ستر
 ز تھو ائدری گڑھان وونی چھے میمیک متھ

کوڈتھ گڑٹے پان، پتھ گن کتہ کڈن گو
 مرن زیند پانہ گڑھ نتہ کیاہ مرن گو
 لوگھ گڑٹے سار، گڑٹے کتہ سہ کوڈتھ پان
 سنہ، سنہ نس لگی ییلہ، سے سنن گو

گرڈکھ زن ہیچہ، گرڈکھ کتھ کتھ عذابس
 گنڈکھ گھر ونہ کتھ کتھ اضطربس
 خبر کمر کھار اےوونی وائس وائس
 بدن زالتھ تھوکہ پڑتھ گنہ ثوابس

وتھکھ تیلہ ییلہ گرکھ وتھنگ ژ کاہہ ستر
 اندن پھیورکھ سبٹھاہ وونی اڑھتہ سہ منر
 گڑھی گڑنر پھیر، اگر گنرکھ ژ پتہ گڑھ
 ژ چھکھ ڈولاں، نہ چھکھ اڑتے نہ چھکھ منر

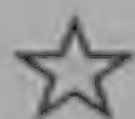

وَدَاں چھم دِل مگر اےوَنہ تھویم اچھر
 مے پھڑنم وَاٹھسے یتھ وَاٹسہ کچھر کچھر
 مے یور یوت یتھ فقط یتھ پونی کر نجلین
 پتو لاگن تے پلزیہ یم رچھر

اگر چھکھ ترک مہ گڑھ وُتھر وُتھر ڑ توه پھول
 یورد باری تھو کہ سپد کہ نہ زانہ کول
 ہوئے روز کہ ڑ ییلہ پرتھ موسمس منز
 پھولکھ اد ہاشہ پتہ سپدی نہ کانہہ ہول

اڈو کھنیہ گاڈ بڑ بڑ یتھ نبس ستر
 روٹکھ نمرود ییلہ پانس وچھس ستر
 اہنکارن تمس وٹھ ڈاج اچ صلیج
 پھٹکھ بٹھر راور پانے یتھ روس ستر

پَلو چھنہ کائہہ تہ یتھ تہ وونی یواں راس
 پَلو کم کم ولاں اتھ آس ینہ زاس
 گوباں اُزی چن تنن باسان پُر تام
 پَلو اُزی چن تنن زن زہر الماس

لگاں گس گس چھ پیٹہ تھاو کہ گسٹز ستھ
 تہو پَرکل ہنہ ساری پَنز نبتھ
 پِن ہندری پے پنے تھنہ نیلہ پیگھ تم
 ژ سَن پانس تہ وَن پانس پَنز کتھ

گنڈل سمیس ژ کاتبہ گنڈ تہ مُز رکھ
 سبٹاہ راواں چھ پیٹہ کوتاہ تہ سو مبرکھ!
 رچھتھ چند یم ژے پیٹہ، ساری چھ ٹاہری
 پکی تی ستر اصلک یی ژ رڑھرکھ

دوہے پیٹہ معانہ گڑی گڑی معانہ رَاوِم
 دوہے بے وقتہ باغی پش چھاوِم
 دوہے پشلیں وِتَن پٹھ لانیچہ تراوِم
 پھٹم جتھر شوق ماسہ توتہ تراوِم

یوژھم پانس یہ زن گتہ یوژھ جہانس
 مے ہاؤن رکیت سبٹھاہ تھوؤم تہ وانس
 مے ازلے ائدری ژورن ڈاجھو چھم
 توے چھم دربدر پھیرن مے پانس

اُس کیاہ گو، تہ دوسہ یُن گتھ وُن چھم
 دپاں اوئد پوکھ مے کیاہ سہ اتھ سنن چھم
 وُچھن چھے بس ژے اچھ پھری پھری وُچھن چھے
 مے وونی پیٹہ یور بی پانس وُن چھم

مے زَن چھم سوچے ہیرَن پاؤر دُوراں
 مے گُستام دود اُندری زَن چھ کُوراں
 وَنن تِگہم اَگر، گرِہہا نہ زانہہ کول
 بَنن گدُرَن چھ تیتھ تیتھ گُگر چھ موراں

یُسے وُچھہن تُمس لُچر چھ کھہرن
 یُسے وُچھہن مَنگاں چھے ژوٹھر ژیرَن
 دَواں ساری ژُپس یس زَن وَنو کیشہ
 سَمے بٹھر پھیر گوٹ چھس وُلہ کیرَن

گرِہاں دوہہ راتھ یار فتارین مَنز
 پشاں پردہن، سناں غم خارین مَنز
 پَنز پیتری چھ پتھ گن تھ سناں چھا
 گڑاں دوہہ دوہہ چھ تم لاچارین مَنز

گتھن لوگمت قُلف چھے کانہہ گتھاہ گر
 وچھس گوگمت چھ وٹھ - دم پھٹڑ گاگمتی شر
 مے لایق کانہہ گتھاہ چھے نا ژے باساں ؟
 پڑژھکھ پڑاؤنس، نوس نیری تیلی تر

دوہے آساں اُندرک ہر یا نیپرک ہر
 دوہے روزاں سمرارک بندوقے بر
 پنن انوبھو چھ زن آویڑ گوگمت
 گڑھاں باضے چھ پانس پیٹھ تہ زہ زر

دوہے سکھراں وُنس از، وونی وُنس از
 یواں بڑونہ گن گراں زن چھم گتھن رز
 گڑھاں گلہ زو خبر چھا کیاڑ چھم وونی
 وُزن ییلہ چھے، اُندرک وُز یا نیپرک وُز

زَنَم دِیْتَنے دِیْن بڑ بڑ چھ نیامتھ
 زَنَم سیدی سِپھل سوے بڑ چھ اَرزتھ
 یہ اَوِجی ڈاکی چھے رُزھرکھ اگر زن
 لَبکھ موکھتی امر سِپدتھ بنی گتھ

پڑی تیلہ کانہہ پترکھ گوڈ میلہ ژ پانس
 تتاں تیلہ بٹھ پواں گوڈ میلہ چھ دانس
 گرکھ میلہ زان گوڈ نبتھ پِنہ پانچ
 ژ روزکھ پانہ بڑونہہ بڑونہہ کاروانس

ژ گتھ زیٹھان گر سہ ژھوٹرنچ گتھ
 گنڈل سوچن ژ گر سہ مڑرنچ گتھ
 ژ زیٹھکھ یوت کرٹھی وائس سارے
 یمن لوچن ژ گر وونی سومبرنچ گتھ

شربن اُز دکن رِژر پاٹھج نہ فرستھ
 زِٹھو زِٹھو پے کر تَوے چھنہ کانہہ ضرورتھ
 کھلن دفتر، تُلن گتھ چھکھ ورن وونی
 اُزک زِٹھو چھی شربن باساں زجمتھ

دہانچ گتھ چھ واتاں دُور تامتھ
 گراں چھنہ تیر درامت کانہہ تہ مروتھ
 تَوے یوسہ زن گرکھ گتھ، سوچتھے کر
 انگھ ینہ سالہ پانے پنی شاہمتھ

یواں چھنہ کانہہ تہ موسم وونی دِس راس
 دواں ما چھس بہ گنہ کنی زانہہ امبک باس
 حدن منز روزہن یم سوچے سرحد
 دِس پڑتھ دوہہ یواں اکھ اکھ نووے ٹاس

ژِ زَن روشکھ گزھی زَن گوسہ وِتم
 ژِ زَن پزارکھ دیکھ مَنوتھ مے اَنہ نم
 سو گس فرصتھ سنی چائس دولابس
 چھ پانیارس سبٹھاہ زَن دُر گاُمزٹم

شَر بن چھنہ ماجہ ہند دودِ گلر ژتس دودِ
 رچھن دگر ہند کچھن کتہ چھکھ وچھس دودِ
 گراں زَن ماجہ اُزری چے چھے کچھس کومب
 شَر بن اُزری کین پتم چھنہ کینہہ ژتس دودِ

اڈہن تیوتاہ دتھ اڈی رُدی نادار
 اڈہن چھے فاقہ پھور، اڈی کھتھ چھ بیمار
 یہ بھوگان گرمہ لانیک پھل چھ ساری
 ژن چھے سارے خبر چوئے چھ سمسار

وَسِ پِٹھِ یَکھ اَگر تھِچِ گُس سَہ نِ تَس
 بے صبری مَنز وناں چھس کیاہ بہ گس گس
 بہ چھس دودمت بہ گرہا اکھ شہل اکھ
 بہ چھس اَن زان دِتہ وونی زانی ہند مس

گوناه گاڑی مے چھم چھس بوڈ گوناه گار
 مے چھم سوروے بیٹیک، چھس توتہ نادار
 اَگر بخشکھ مے وَن تیلہ گُس ژ رٹہ ہن
 بخشتم چھے اَگر زَن بخشس وار

مے چھنہ سَنزبتہ، بہ کیاہ دمہ یور سفرس
 لکن نَنہ تالہ شاید تاپہ توارس
 سفر چھم زیوٹھ کوٹھن چھنہ سامرتھ کانہہ
 ہلم داریتھ منگاں رچمتھ بہ تھزرس

بہ پینہ وچھ ہا، وچھن چھم تی پواں وونی
 اُندرِ عالم نیپرِ عالم ژواں وونی
 پواں حبسہ ڈالہ وونی بُتھ چھم دوتی از
 رنیمتری سوچ چھم لوچن سواں وونی

ودکھ کوتاہ اچھن سوری پئن گاش
 ژے چھے تھوہڑ ڈکھس بلی آپھرے آش
 گزہان دوہہ دوہہ ژے چھے وونان تہ وونان
 رٹن دے سے کری آخر دوکھن ناش

گوڈنی کوچھتھ ژے پائے سون سمندر
 کوڑتھ ملرن تہ گردابن ژے بر ژر
 ووں زن وایگھ ژ اتھ کھور کور واتگھ
 سویمتری شاہ خبر چھا وونی سوتن گر

گچم نیہہ چھم اچھر والن تہ وونی دگ
 یمن راژن ونیڈریک چھس دواں سگ
 گھساں وڈرن، پہاڑن کوہسارن
 انا سپرے مے ڈالاں سوچکی ٹھگ

صُجک شہجار پوشیا شام تامتھ
 سری لوستھ پتو سپداں ندامتھ
 دوہس آساں جوآنی، ژھوہہ چھ ماراں
 ڈوکاں اسمانی کھسہ ونی قدو قامتھ

گلن ہنز راومز زن بلبُلن مائے
 دِلن ہنز تیز گاہڑن زن چھ دُبرائے
 یہ لوگمت زھبن چھ باغس باغوانس
 چھما بوزاں توے کانہہ نغمہ گنگراے

پَنس گے ڈیئجہ ڈیئجن دزاو پن
 وِلتھ مُراں مُراوتھ ولاں زن
 ژھناں پتر نس، گنڈن چھن پیہ گنڈ و ستر
 گنڈل داون لگاں وک وک پتو ژھن

گتھو وُشنو گتھو گر خار پاٹھہ
 ژ روزک ژاٹہ ہالک ٹوٹھ ژاٹھہ
 رگن منز لول وُشنیرک ژے پھیری
 لہی نیمہ زندگی ہنز ناو گھاٹھہ

گہے تاپن گہے اوبرن روٹے نب
 نبس پیٹھ لُج گہے زن تارگن سب
 دوہن راژن، رتن وریسن تہ وائسن
 لبُن یوے تگی تیلہ راز کاٹھہ لب

گراں تَنہ کوٲ گجر گاہ کوٲ پاٲراو
 یواں چھنہ گنہ تہ رنگہ اتھ کانہہ تہ ٹھہراو
 منس یتن زبَنس یتن تہ ٹٹھ لے
 منگ ورن تگی یوے تہ وٲراو

دِپاں چھکھ ہے دِس لُچڑ مے چھم گزائے
 تہ چھے از ابتدا سوچس پیے تڑائے
 دِس نے گزائے لگہ تیلہ وٲہ لگہ گتھ
 تہ تھو دل صاف اُنس تل مکر ہاے

گڑھاں آدم چھ بند پنہ عنن گوٲن منز
 چھ پیراں زال زن پینٲون رٲن منز
 پھساں پتہ او لِنے منز چھ پنہ نس
 گڑھاں اوٲز، اُستھ بر کُٲون منز

مَنَس مِیَآنَس سَنیچر کِیا زِ پَرکل
 مَنے رُو دُم گراں کتہ کور گم تڑھل
 قراہے چھسنہ چھس سپماہی نصلتھ
 کھلس پٹھ گس درو، پیتہ یور ور زل

ویاں نہ چھ تر نے وشنیر پانس
 کٹن تڑاوکھ ز کباہ ون اتھ دُکانس
 تگی ہرگاہ تھون موچھ منر پئن من
 گرکھ تبلہ رہبری پڑتھ کاروانس

مے دؤپ پانو خبر زانہہ ما ژ مودرکھ
 تھوچر نظر ن ہندے زانہہ ما ژ مودرکھ
 ژے تھاوٹھ ٹٹھ ونس ستین دوہے لے
 تُوے زن یار ہش اُندری ژ دودرکھ

وَنانِ کُوتاهِ پَزَرِ چھکھ پڑتھتہ پانس
 گکس پٹھ کیاہ رَنانِ چھکھ ونتہ پانس
 اُپزِ وُنی وُنی روتھتہ ہیرِ کیاہ پَزَرَس
 وِتی کُوتاهِ اُپزِ اُخرِ تے بانس

موکھس منز چھے دوکھن ہنز دادرِ کانگر
 چھ گس بوزان؟ مگر ونتہ پنچ تے بانر
 گرانِ گتھ راچھ چھکھ سوروہے چھ نشور
 گکس پٹھ چھکھ رچھانِ اکہ وُنی یہِ ٹاگر

میہ پھیرم گوڈ پکانِ گنہِ گاکرنِ پٹھ
 سبٹہاہِ مُشکلِ چھ واٹنِ آگرنِ پٹھ
 وِتنِ ہندِ بٹھرِ گامترِ ساری چھ بٹھرِ پھرِ
 زُونِ پیٹہ چھے پوانِ خَارنِ شرنِ پٹھ

لَتَن تَل تھو دویے اَسہ مَاج بُراتھ
 نہ کور زائہہ واد اَمہ نے پڑژھن ذاتھ
 صہر کُوتاہ اَمس کُوتاہ تُلان بور
 مَنگان چھنہ کیشہ، دِواں اورے چھ سوغاتھ

پَرَن از تام گس توگ وَنتہ ڈبکہ لون
 مَندکھ کوتاہ لگان چھنہ کانہہ تہ اتھ دیون
 قَلَم اتھ ڈالہ ہو - تھو ما دین و تھ
 دین لیو کھے، دیہ سے اَسر تہ پُشرون

وَنان وُتُم مے تَنہ یَنہ ماجہ تھنہ پوس
 وُنتھ وَنہ نے مے روزان چھم ووتھان توس
 پَنز کَنز چھس گرطان پَنہ نین گتھن کش
 خَبر کوسہ گتھ کُرتھ اَخر لوتیم بوس

نپیرد پھیرتھ نہ سا لوب کائسہ کانہہ سوکھ
 ژلان یُس پانی پانس نش تُلان دوکھ
 اَوے کرُنجلیں پیوان چھے پونی سارن
 اُندر پھیرکھ ژ پانس، تیلہ پڑنی موکھ

دِواں چھس پانی پانے بکو کھتن زیر
 یوان چھم ولہ پانس، چھس گرہاں گیر
 دین دوپہ ترہ (32) سپاہ زو راچھی تھوڑی متری
 مگر چھے توتہ زیٹھان توبہ تقصیر

اُندن گر نیایے پڑتھ ہا دوسداس
 گونپہر کائے چھم ونہ بالہ یارس
 مے چھنہ کانہہ سامرہتھ ونہ پنچ نہ گر پنچ
 کریم اتھ روٹ بہ تر اِد تار تارس

سُنگِ تانسِ اَندَر چھس اُنہِ خانہ
 مے سَرِ راہِ تَر وِوَمَت زَن چھم دوکانہ
 جہِ کَرِ اَتھِ رَاجھِ گمہِ گمہِ آیہِ وِتم
 چھِ مُشکلِ اَتھِ کَرُنِ کانہہِ سایہِ بانہ

وِچھمِ پڑتھِ کانہہِ دِوانِ پیٹہِ زَن چھِ بارو
 وِداں سُتہِ وَا جی مڑ یسِ وُنہِ چھِ دیا رو
 رِواں سُتہِ یسِ چھِ لاچارِی غریبی
 یہِ گو سَمسارِ، زونےِ زائی کارو

تراں پانو تِ چھکھِ پیٹہِ پڑانہِ تارے
 ہتا گئے بونہِ کُکڑِ گراتامِ وُجارے
 وٹو کتہِ شپہِ مانے آنگنِسِ مَنز
 وُچھو کتہِ شپہِ رَزِے ہُنڈِ نظارے

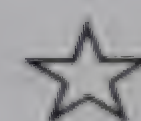

خبرِ گمہ زنگہ درامت یور اوسس
توے سَمین دوكھس آویز تھووس
ڈالاں میزان ساری راہ ہونہ کی
توے پیتہ گڑھ گراں پڑتھ ساتھ رووس

وچھان وٹم مگر وچھنچ چھ ترشناہ
مراں وٹم مگر زونچ چھ ترشناہ
یہ ترشناہ باگہ آیم مینہ بہ یوت آس
کلان زن آسہ گتھ ونچ چھ ترشناہ

شووس بوڈسے چھ پیتہ پوران ساری
شووس بوڈسے اٹس کھڑ ناہ کاری
گڑھکھ نے سوڑ تڑ پیتہ وٹن ورین
تڑ مینہ بوزکھ تڑے چھے تیلہ پایداری

ٲِ چھکھ اٲشر کرم بھکتی مے برثر
دتم زناثرن ہند وونی مے ہر تر
ووٲر وتہ ٲٹھ بہ چھس درماند گومت
برس تل چھس بہ آمت کاسم ور

ٲلانی چھنہ منگ مل یوت چھل چھل
لبانی چھنہ منزل کتہ کور ٲل ٲل
چھ ٲدر گامتر مے سکھ رتہ داوری ٲل ٲل
ٲتھر ٲیومت کرم اتھ روث مے ول ول

سو کتھ یوزتھ لگاں زن وونی کنن تھوٲ
کو کتھ بوٲنی وئز کیاہ سا ازیک دوٲ
منگ ٲاؤد بہ رٹھ ہن تیوت دگہ ہن
مگر اتھ یُن چھ مشکل گاتلو دوٲ

چھ کیاہ ساءِ وائسہ مین باساں کھڑے از
گڑھاں چھے وائسٹھن زن دجہ ہڑے از
عُرضمانی بے دسگاہی بے قدری
شر بن ہند لول تامتھ آچھڑے از

مہ ساءِ راؤن دیو پیٹہ اول کائسی
گڑھاں کیاہ ساءِ ورفار پور وائسی
پیوان پینہ نین اندر روزن ووپرہیو
وائتھ ما ساءِ ہبکاں گدرن چھ کائسی

چھ کھاران شانہ گنڈی طوطن یٹھئے ہوش
تمن پتہ چھے نہ روزان کانہہ پن ہوش
پیوان چھنہ پڈی تمن پتہ زانہہ تہ پتھرس
یوہے چھے طوطہ چشمن ہند ازبک روش

پچھر یسِ باسِ ماچھس تَس وَنَو کیاہ
 ونی اَنہ گوٹ سہ گاشس تَس وَنَو کیاہ
 یہے پرونی چھ از پرتھ کائسہ گائمر
 یزتھ یس کھار دارس تَس وَنَو کیاہ

ژ لوثرکھ پان پیٹہ گندے ژے گتکس
 ترکھ گمہ ژھانٹہ پیٹہ وٹم مے سوڈرس
 رچھکھ میلہ بوڑدباری، گاٹہ جاری
 ژھبڈن باسی اگر روزکھ تہ نیرس

مندان چھکھ پونی کیاہ سا بی ژے حاصل
 وزان زن چھکھ ژھڑے مٹ چھکھ ژ غافل
 ژھوژہن ڈونہن ژے پھڑتھ کیاہ سا نیری
 وٹس مٹن پنڑ لے تھو ژ شامل

پُن گس چھے تھو کہ کمر سہز ز دوز سته
 پُن چھے پان، پانس ستر گر گته
 ز چھکھ پانے شمع، پانے ز پوپر
 شمع زالتھ ز گر پانس پنز گته

سنن لایق یہ کینڑہاہ تھ سنن گوژھ
 سنن کینڑہاہ تہ سنہے تی ون گوژھ
 کھستھ وڈرن تہ بالن بکو تھوئے پان
 منگ لولاه وزن گوژھ سے سنن گوژھ

پکاں میلہ واو رنگ ہوشو دلاں چھکھ
 گرہی لوٹ گوہ پتو ہیر بونہ آلاں چھکھ
 اناسپرن اگر تھو بگھ ہناہ حبس
 زما کلہ بگھ، ز بیتھ پاٹھن کلاں چھکھ

ژلکھ زن وَنتہ گس نش کوٲ ژلکھ وونی
 رَنگن ہندو رنگ ژے چھاوتھ گس ملکہ وونی
 ژے ووٹے لار لہ ہیو وائسہ لاراں
 بے سوکھ انتاہ گزن چھی کتھہ بلکہ وونی

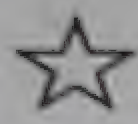

تگی یوے ژ بس صبرے صبر کر
 وپی سمسار، گرکھ پیلہ دل سمندر
 وُن تیوتاہ سہل کرے چھ مشکل
 پھٹان وائج لگاں وینکو چھ ارسر

تھبکاں چھس بس پُن حد پیہ پُن قد
 گراں ساری تھزر باقی بہ چھس رد
 اہنکارن بہ چھس روٹت شرنزس منز
 پوٹس او سامرتھ سوڑتھ وساں مد

ہبرُن گیلُن دِپاں پانس چھ میلُن
 سَنکھ یَدوے وُچھکھ پرتھ کائسہ شہلُن
 اَگر تِگی تِ پِل گوڈ پانِ پانس
 سَنکھ ییلہ کتھ پئی تیلہ تیل تیلُن

اُچھو کھوربو تہ ہاوتھ چھکھنہ سمجھان
 تے کیاہ گوہے چھٹی نہ کیئہہ ژوک تل واتان
 گرکھ کیتس تِ لہ کھول پانہ، وِتم
 ژٹان رادس یہ چھکھ ہونزس تہ واتان

پرتھھاں پرتھ کیئہہ بہ ییلہ چھس خاص و عامس
 گران چھس سال پانے پرتھ وولامس
 مے چھنہ ژلنس یواں پتہ کائہہ تہ اتھ وِتم
 گوڈے لاکم بہ گرہ ہا تھ کلامس

چھ صبر کر ٹھٹھری مے وونی زن آو سیمتری
 پین ہندی شری یے زن ٹاسہ نیمتری
 کمر کوڑھلس گو بو بوستور تلو تلو
 چھ آشن ہندی شہر زن کامپہ نیمتری

مے گوڑھ ہتہ یں تہ پیہ گوڑھ پتہ وٹھ یں
 گوان لچہ چھس بہ پانس واتہ کوت گن
 یہے دو دو گران سوربو مے سوروے
 ہیوٹم یوتاہ مے تمہ زیادے پیتی گن

پلکھ تے ونہ گتھ وتہ پٹھ پلکھ وونی
 پلکھ پکنے تہ روزک پیہ تھلکھ وونی
 ژھوچین وتہ نے ژے باسی تیوت زچھر
 چھ سم سو تریر یلو کھوشن لکھ وونی

اڈہن پیٲہ گوڈ ہوانے راوڑ زن اڈہ
 اڈہن گے راؤسی سیکہ صُحراوَن اڈہر سہنڈ
 اڈہن وُچھنے اژان زن موسَمَن مُس
 اڈہن بے عار وُقَتَن زن پھٹڑی وڈ

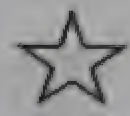

چھ گنہ گنہ وَدنہ روستے زن وداں اچھ
 چھ گنہ گنہ وُچھنہ روستے زن وُچھاں اچھ
 مَشاں باضے چھ پڑناوتھ تہ پڑزنتھ
 بے سوَمسے مَنز تہ باضے چھے سَماں اچھ

مے زن پو ہنگہ تہ مَنگہ پیٲہ تیٲتھ اڈہرک ژور
 پھٹرنس اڈہرک اڈہری زن کوژن سور
 کَن ہنڈ دوہر گن زن اڈ وتی پھٹ
 ووتھاں اڈہری خیاَلَن گیور تے سیور

خِیالَن ہُنْد وُڈاں آکاشِر وُڑھ پڑنگ
 گہے ہاوان تل پاتلر شبرنگ
 ژہس بڑنڑسے یہ گر ہے اکھ قراراہ
 گراں چھے شوقہ آمتر رَنگ تہ بے رَنگ

بہ چھس وونان دپھ دونان چھم وائس
 لوٹے اُستھ سبٹھاہ گوبران چھم وائس
 پوتھر رووم پدین آسمان ستھ گز
 گونیمتر شاہ تہ چھم، لتھوان چھم وائس

گونن میانن اگون تھر سندی چھ گتران
 صبر کوتاہ پنی کنی چھس بہ سؤوران
 کورس کول سبٹھاہ تھر سندی بے سومبران
 پچھر تھر سُد بہ کوتاہ توتہ مؤوران

گسند تھووتھ دزن دود یوت وٹم
 رزن کھورتھ ژے گتھ پٹھ پان پیہم
 ژ چھکھ وڈی، کیاہ خبر آسکھنہ زن وڈی
 دمس گر رآچھ چھے بس اکھ ییہے دم

یہ چھے سمسار ٹاٹھیو اکھ سمن بل
 پنن آمت ژ بہتھ چھکھ پور ان زل
 دے لچر ژوپا سے پیتہ چھ باساں
 مہ بوڈ اتھ منز تہ بن سابس ڈلک کھل

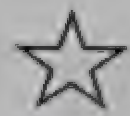

یہ وز ازی کس دؤہس منز چھے غنیمتھ
 پگاہ دے زانہ شاہ روزیا سلامتھ
 سہ راتگ دوہہ تڑتھ گو موحہ مالے
 زون چھے، زو تہ یتھ وز منز ژ تامتھ

گتھو ستہن ژے ٹوٹاوتھ پتر و تھ
 اتھو گس گس نہ پلر سیکھ ژ شاہمتھ
 سبٹھاہ مشکل ژ کتھ امہ ہانڑ موکلکھ
 لُجی توہمتھ تہ راوے چانی ارزتھ

گران گتھ چھکھ ژ میڑ بنہ یوت گجگاہ
 اپڑ سوروے، یہ چھے اپڑیک تہ اپڑاہ
 یہ تن شاہ رؤس تھتھر گھر کین تہ باساں
 پیبکھ ہرگاہ تھون گھر مورہ راتھاہ

ژے پانس ستی شاہ اُنی متری چھ گنڑرتھ
 تھوتھ گتھ پیٹھ ژے دفتر پتر مڑرتھ
 لوٹے روزکھ، اگر لوٹے وائے روزکھ
 پیواں وِس پیون چھ پیہ و تھرس تہ زرتھ

پُن کیاہ چھے گرکھ گتھ گتھ پُن ناو
 مے وِتم گتھ سا پٹھ چھے یوت چکے چاو
 ژ چھٹھ داہگار پانس چھٹھ گراں داہ
 دِنے داہ جاپے ژ کلس تیتھر کھسی بھار

وونت ییلہ آسہ وون تھز رے وساں بون
 سَنر سوڈرک تہ تھاواں پیش ہن ہن
 ظونس یس یس تہ تگہ پیتہ زاگہ روزن
 پیس تھنہ پانی پانے سرتلے سون

گتھن پینہ راد زٹھی اُس سونے
 گرکھ پینہ کاڈ قدمن کھوٹتی لگنے
 ”بہ چھس“، یٹھ باس منسا وکھ اگر زن
 گوئن چانین ژے کیاہ سا پوز کرنے

مِثْلُ وَتھ ساری سے پانس ووتھاں دگ
مگر لاگاں سخت چھکھ زنتہ چھکھ اگ
خبر کتھ پٹھ مبنگن چھے یوت ہر ہر
ژگر سر زندگی ہند پڑون تہ پیہ زگ

یہ کانگر وائسہ ہنز زن کاپہ وڑامڑ
انڈری نارن یہ زالتھ وار تھوہڑ
یہ زن چھے کانگری دی دی کاپہ نیران
یوان چھنہ اتھ تھپھے زن آوسپڑ

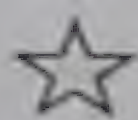

جو آنی منز ژ ہوان تیوت مرچہ بل
تلاں باڈو گلبن الہ ال چھ چانی گیل
پدہن چھکھ سجد گرناوان ژ وونہ تن
دواں چھکھ ڈنگ تہ مینان چھکھ شہو ڈل

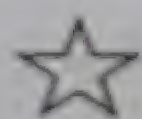

لگاں ازلے چھ آدم گیرک ناؤن
 پکاں بزوئہ گنڈ ژھنان چھے ٹکل داؤن
 یوان اِساؤر اِساؤر آپھرے بزوئہ
 پتو لاگن یہ سمسارے چھ تاؤن

گژنڈے راواں چھ پیٹہ گژراؤر گژراؤر
 زیوان نیاسن تہ نیایے اَنزراؤر اَنزراؤر
 سرس منز ژھانٹہ رؤس منشس گامتری گتری
 ٹبٹھاں پرتھ کیئہہ چھ پیٹہ مؤدراؤر مؤدراؤر

ژھوگن ژوٹمت چھنگھ پھوکہ ستری وِستہ پبکھ
 بُنتھ آمت ژنے چھے تھبکنس ژر گڑ تھکھ
 یہ وِچج بُر بتری نثری نثری گری ژھل
 یکر مارتھ فقط لاری اتھن پھکھ

گراں چھس کوچہ پھیر و ہمس گمانس
 یواں پھیرتھ تڑنگاں پانس تہ جانس
 کھورو تلہ زن ژلاں بُراتھ نیرتھ
 پلاں نر چھمنہ گنہ آکاشر تھانس

نمس مازس یہ کبتھ لوگمت چھ از زھبن
 سبٹھاہ چھے پاری زانن از گمڑ زبن
 دوچھن کھوہور دَیس پنہ نس خبردار
 بندن پیہ بانڈون ووپدو سبٹھاہ بن

گھرس منز دارِ تامتھ بیون برن نش
 پئن سوروے پئن تھووکھ پرن نش
 وندکھ سوروے تہ زن پنہ نبن بندن تام
 ژے رچھی نے دے یتھن خارن شرن نش

رچھم سپنس اند پیٹہ کیشہ ساری
 توے سوچو مے زن گرہم و جاری
 گران انکار چھس گاشس تہ پزرس
 اپز پزرس گوئت پیٹہ زن سواری

یہ کمر تھونگہ ژ و تم ماتراوتھ
 عقل نیمز چھے زن ورغلاوتھ
 اچھن دوشونی گنڈتھ تھومز چھے پٹ
 توے ما چھکھ ہبکان کیشہ پرز ناوتھ

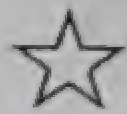

چھس زن روومت پیٹہ پانی پانس
 توے پردیوس پنہ نس آشیانس
 ٹوٹیم وتھ لوگس زن لار دارک
 لبیم تے کانہہ تہ لبونی چھمنہ پانس

اگر چھے کینہہ پِتم یاداش، مُشراو
 تھکینز لایق اگر چھی پوش، پُشناو
 خبر کمہ ونہ زِ آمت چھکھ وِستھ یور
 تے پینہ گنڈنِ رَزن، پتہ کس کرکھ گزاو

وَنُم کُوتاہ تہ زَن وُنی وُنی تہ کیاہ دزاو
 وُچھُم کُوتاہ تہ زَن، وُچھَنس وُچھَن زاو
 چھ یَم زَن ژھاپہ ہلر بے واپہ بُتھری پھری
 پُشت پتران زَن اوکزی چھ گشتر ناو

اَلَاوَس آلہ وُن توگ پونپرس پان
 لوُبُن ژھوپہ دَم گرتھ کتھ گن سہ نبروان
 زگتھ مَرِ نیندِرِ منر میلہ اوس پیومت
 نہ ژھونڈن ژوک مؤدُر نے مان اپمان

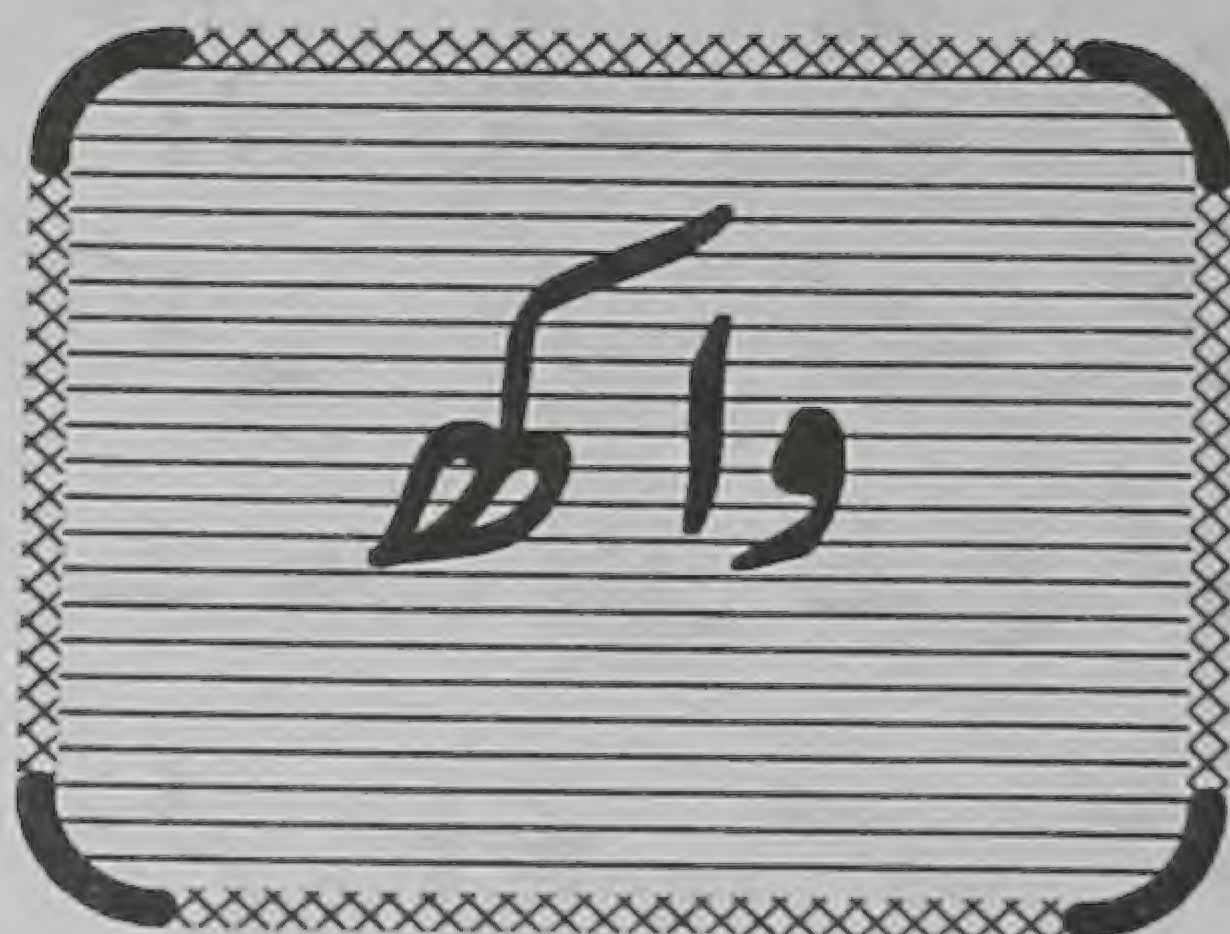

پَرَکھ زَن کیاه پَرَکھ کوَتاہ پَرَکھ مَن
 سَنگھ زَن کیاه سَنگھ کوَتاہ سَنگھ سَن
 سَنُن یوَتاہ سَنی تیوَتاہ وَنگھ زَن
 وَن وَن وَن تھکی کتھ گن لگبس ژھبن

دِپاں واوَس چھ آسان کاو گن زَن
 گراں کتھ تارِ کانب چھا ژھنن پَن
 کتھن گنڈی گر، کتھن گر پوشہ پاَراو
 بیابان تہ ووپَدَن پوش گوشن

رَزَن کھسُن رَزے رُوں
یہ گو گزہن بوزے ناش
پائِس مَنڈتھ کھسیا پوس
یڑکھ میلہ تہ لبکھ گاش

گزلو سوچس پھٹج وٹھ
گرُس پتو کئے گش
نئے روزی دزن نئے یی کٹھ
ہری پائے پُن یش

رنگھ کوتاہ تڑشن پیٹھ
مُشو وِسیا دوسن تیہہ
بانن یوتاہ تھوکھ ژھٹھ
تیوتاہ گہلیس گزہان گزیہہ

ہیرِ مس گرٹس پہن تھوؤکھ
 بونم تھوؤے وٹھ پان
 ہیرِ یم گرٹہ ییلہ ٹاسر تھوؤکھ
 بیہ پو وٹھس پہن پان

ہرثہ تیکر زن سپہ دور
 شیر لوگے شون سے
 پان یمو مالہ تور
 تمن ژجی سارے دے

خبر کوت گے باجی بٹھ
 تمکے وٹھ زن سنٹھ گو
 اوچن تام گے مشٹھ موٹھ
 سوروے پرتھ مشٹھ گو

دوہہ ییلہ سپدان کوہنس سوہمب
 پیٹھک زن پوان اکھ اکھ گر
 توہمبو منز زن پوان توہمب
 تالو گرہن راوان گر

دندان تھاتھ وڑھے بر
 زو چھے ژلان ونان پھرات
 وٹھ برنے تھچھ تھو وڑ
 سینہ راوی گتھن ذاتھ

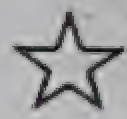

دیہ سُنڈ لول بدلے لول
 نے متہ حاجت ارگ پوش
 نیپرک تھاوان نوں گشکول
 اُندرک آسان بس مدہوش

زِوِ ہندِ تیونگل سَتی ہنگل
 نتہ یی ٹھولے ہنگل گاو
 صبرک زیرِ نوں کھبتھ روز اٹل
 اُندری سورے کیشہ شر و پراو

لتن ہند ماز لاران و تن
 توتہ منزل کھوتن منز
 ژوک چھ نیران نو بن پھوتن
 پھٹھ گڑھان کنور کنز

بوستور ساران گھاٹہ کوڑھل
 پھیکو ژھوکان، ہبکن چھس
 نگہ پھری گران ژھاران شہل
 اتھو گلر گنڈ رچھن چھس

وَتَهَّكَّهْ يِيلَهْ تِيلَهْ پَکْنِ چھے
 تَو مینگھ وَتَن راد
 پَکْتھ اُخَر زھوگن چھے
 سوئچہ لوچن ہتھو لاد

صبرِ کر جامہ مہ زٹھ جَل
 پڑاژن وُٹھ تھوتہ راد
 وِکلہ بَدَل سوژلہ غل
 ساری مہ سہ بَن ساد

اویز مُشکھ پوشن چھے
 ژ کیاہ وُچھکھ پوشن پڑژھ
 زانہہ چھا روشن؟ توشن چھے
 پڑھ نئے پڑی ہوشن پڑژھ

ژین ہسہ زین گو
 نے آتہ تولن نے مین
 پھیرنہ رؤس ہبا پھیرن گو
 گلہ رؤس اولاہ گو پیرن

اویرس کمر گنڈی از تام اند
 کمر رٹ چیر دندو رز
 ٹیٹھوینہ ما سہ ٹیٹھن گنڈ
 بازہ جف پیہ ہارہ بز

کوتاہ پرکھ باژن بٹھ
 گتھ گتھ ہونے کرکھ رے
 بٹھس پیٹھ گو پیوون وتھ
 سالہ انگھ پانس بزے

گرتھ ژرتھ تھون پان
 پوتس آخر برتھ پون
 مشان پانس پنز زان
 کياہ گو مرُن کياہ گو زيون

سرو ورتھ ورن تھوو
 مکتبن سرن گرکھ فاش
 بوتلہ کوتاہ گپتھ تھوو
 ورن تلس تہ سپد ناش

اچھ پٹھ زانہہ ما زروتھ مجھ
 کوسہ کوسہ رچھ دکھ زونس کوژھ
 کياہ چھے يتھر ما لگی اچھ
 ہا متہ پیتہ چھکھ آخر پوژھ

يَمِيْمَه يَمِيْمَه وَرَدَنِي پَرْدِي پَان
 تَتَهَر چَهَكه روزان يوتاھ لور
 يَتَه اوسكه تَتَه اوسكه جان
 نَبَتَه نَنه پانے گَرُھَن تَوَر

يَتِيگ هَيُون پَكِيَا تَوْت
 زَادِرِ گَوَتِس وَتِي كِيَاھ
 تَتَه چَه پَكَان سُدَامِي سَوْت
 تَتَه چَه بَدَل وَتَهَاھ كَتَهَاھ

پَانَس تَرُووتَه گَدَامِي گَنڈ
 رُوْدَكه يَتَه كَس تِكِه لَس بَنڈ
 پَانے بَلَكَه پَن پَنڈ
 پَهْنِي پَانے پَن پَنڈ

رُوچھم ییتیک نفٹک ہون
 کھیآوتھ چاوتھ بنو ہوس
 وونی چھنہ چھوران لوگن دون
 سورونہ وانسی کھورن پوس

تیتکھ پانس لگی توت
 بانس ٹھانے تھون جان
 دہی لد گکر گرہھکھ کوت
 صبر گرون زبر جان

تبر ٹکھ پڑتھ ککر گوڈس
 اور زانہہ ما کورن واد
 یہ گتھ ونگھ تہ زن ترڈس
 پلہ کیاہ پیس دون ساد

ٲِ نَ ٲِٲَکَ ٲِٲِی گس
 ٲانَ روزَکَ گوٲَے مَنز
 رَزَن ٲِٲَنَن سَنو یُس
 لال رَٲان دوٲَے مَنز

گس ٲوش از تام مَرَهَن بَل
 توٲَہَن گَزَہان وُٲُون توہ
 گَبَلَن گَنَدان ووِٲَر کَل
 مارِٲَہ دوہَن تارَن ٲَہوہ

ووُٲَر مَنشَس اُگَنہ کوٲَٲُ
 زَنَم گَزَہان ہُمان اٲَہ
 رَزِ رُوس رَزَن کَتَبَہ گَنَٲُ
 اٲَہَہ گَزَہان اٲَہَہ ٲَہَہ

ٹر ٹر ٹپنے پشن ہند
 رخش منز زن ژلان وکھ
 صبر سینگلہ پشن ہند
 کائسہ نہ واتان کائہہ تہ زکھ

نظرو کوتاہ کوڈے نوں
 پزرو دتی گم گم پاس
 تھزرو سجد گری بیون
 اگرو مگرو کوڑکھ گزاس

دیار دس یوت ژھربر
 دیار ژھرس تیوت سوکھ
 گس چھ ارب گس چھ دربر
 پڑتھتہ پانس گس چھ ژھوکھ

سَمکھی کائہہ نہ مے ہیؤ بد
توتہ بد رد و نان چون
سَمین گر گر و نم سب
دوان گتہ گوس پانس دیون

سو مبران سو مبران راوی و انس
گنزران گنزران راوی گزند
پترمہ نیندرے ساوی و انس
پجرکھ کتھ گن لوچن ائد

قسم گری گری کھوٹے پوس
توتہ اپز اپزے رُود
یمو بوز تمو اوس
نہ رُود مپڑے نہ رُود سُد

کھسکھ کھستہ کو تاه ہیور
 وسکھ سستہ پانے یون
 تہرس پٹھ گس درہو ژور
 گیرس منز یکھ پانے سن

پیٹہ چھ زبوان چندن چنڈ
 لوکہ خندن داران گن
 ربہ کول نیرتھ یوان وٹہ
 گنڈ شربتھ ٹبٹھان زن

پکنس ژ گر پانو حبس
 پیہ سہ ٹاٹھیا ڈلی کھور
 لائپہ گرنس یوان رس
 کینہہ نے سورکھ یہ گتھ سور

یو تام ہبگھ پکان روز
اکہ دوہہ پانو ڈوگن چھے
ہتہ سہ پانو پئن بوز
بوزکھ نئے تیلہ ژھوگن چھے

تیمو زن دتے پھلبن پھاہ
ہیلبن تس لگو زن امبار
تس زایہ پائے کھاہن کھاہ
پھلس ا کس زایس کھار

ہبرن گیلن پانس میوئم
تہ گتہ ژیوئم وٹم اچھ
پئن گر مے پرہ چھوئم
پنہ نس دوپس کرم رچھ

گوڈس پڑتھنی تہری گتھ
 سوگے وئی برس دآر
 اَنس تھوئی گاشچ ستھ
 مندور ونا پنچ پار

وانسہ آمت ہلن وُلن
 پزیا امہ نش ژلن زانہہ
 یٹھ آسہ تبتھ گڑھ پانس وُلن
 مُجتنہ گڑھنہ پلن زانہہ

ژبتس تھاؤن پٹم بڑوٹھم
 پتہ گڑھ کرؤن تمیک رے
 مے دپھ پنز وبار وٹھم
 اوے روزم اَنس کھے

گرتھ سورے زبو دسی پھرُم
 یہ زن پورُم ژکہ روس چاہ
 پاوِ روس ہرث نے پن گر تورُم
 ماوسہ راژن ژھونڈُم گاہ

نیپکہ کھوچر گرشہان نہ یون
 نظر ژھوچر راوان حد
 پزہ چہ وتہ چھ پڑاوان پڑون
 سبزہ چہ وتہ نہ ژھوٹان قد

یس چھ بنان پزہ پیٹھر
 پان باسان وزہ گوب
 پتہ چھ نیران بادام ٹیٹھر
 ناکر گرشہان گلَس کھوب

گس توگ پرن گرمہ لون
 کوت تام گس پیٹہ چھے ان زل
 گر مند، کیاہ مند سمیک دیون
 کمر پیٹہ زونے گزٹک ژھل

پن گچل باہ ترک کورم
 اتھ ما دیم اژن پونی
 پانس ویہ ون سورے گورم
 از تام درو نہ زائہہ وگہ وونی

کتھ بڑوئہ تیمی زن قسم کھنی
 تیمی ہنز کتھ گس گری پڑھ
 تیمی ہنز اڑتھ وے وے ہی
 خالی روزان بڑی بڑی دوتھ

لوئچن تِیمر زَن زچھر تھوو
 ووپرو پیہ ہن لومہ ہنس بون
 پردہن اتھی سورے کھیوو
 پنہ نس پانس دیاؤکھ سن

پنہ نو مائیا پائغمبر
 شمعس گوڈے روڈے گوٹ
 کلہ پیٹھر تِیمر زَن ہیڑ ژادر
 تس چھے باسان گاشس گوٹ

کتھن دِنی پین قسمہ کوڑھر
 سہ گو مستک وسمہ زَن
 پتہ گے موہنی پنی ہڑی
 منش منز گو دون تہ ترن

مُنْزِ چھس مَنگان تاپس شہل
 شہلس مَنگان باضے تاپھ
 تَسُد تھرمٹ سورے مولل
 مِر پھور پانس پُن شاپھ

ہر دس گلبن ہران وِردن
 وائسٹھ سپد تھ زردن بُتھ
 گمن گمن گمن نمان گردن
 یُنْدِر دوسن زُدی کُری وُتھ

پگھو ساری گران وُڈو
 سوکھن ساری ماران ژھوہ
 کُڑو گتھ گتھ مانے کُڑو
 ہُسرتس پُنْدی چھے کُڑان موہ

اَلِهَ وُنَ روزان تهرى اول
 ژله وُنَ روزان واول موه
 کالن گس پيټه ابدى ژول
 گتھ گتھ ستر ته نشان کوه

باژس باژس ز اژل رنگ
 سڼه وني تنه زن سپړل گنډى
 روښممت کوش زن باسان کوښگ
 سارى امه گيجه پانس گنډى

سمسارى سو درس گر غوط غوت
 سوت و نه شاه تام پکونی رودی
 بیله بیله پیته وژه مرنچ گتھ
 گن رڼی تمه نش ژله وني رودی

سورے ہیوت پیٹہ دیارن ملو
 زانہہ ما سپدبو کارن گنڈ
 پڑتھ گنہ پلہ ون ژھلوتے بلو
 کم زون زعم چھ منشس وڈنڈ

سوچس زانہہ ما سوری شاہ
 وسہ ون پونی تہ کھسہ ما پتھ
 زند زو تراویا کھسہ وس شاہ
 پوپر تراویا شمع گتھ

پانس پڑیہ ون سورے کور
 لر لور رووم انہم بھاو
 گس گس وس یٹھ دیہہ لر گور
 گتہ بدلووم دیہہ سو بھاو

پانِ میلِہِ باسو گنہ کھوتہ دؤر
 ونہ گتہ آو پتہ کینہہ اوڈ پوکھ
 گیران رؤد پتہ توڑھ روس سوڑ
 پرتھ گنہ قدے پان زن تھوک

सोरुय ह्योत येति द्यारन मॅल्य
जॉह मा सपद्यव कारन गँड
प्रथ कुनि पिलवन छॅल्य तय बॅल्य
कॅम्य ज़ोन ज़न्म छु मनुशस डंड?

सोंचस जॉह मा सोरी शाह
वसुवुन पोन्थ ति खसि मा पथ
ज़िन्दु जुव त्राव्या खसुवस शाह
पोंपुर त्राव्या शमुहच गथ

पानस प्रैयिवुन सोरुय कोर
लरि लोर रुदुम अहम भाव
कुस कुस वस यथ देहु लरि गोर
कति बदलोवुम वेहु स्वभाव

पान येलि बास्यव कनि खोतु दोर
वनि कति आव पतु कॅह ओंद पोख
गीरान रुद पतु त्वछि रोस मोर
प्रथ कुनि कदमय पान ज़न थोक

पखाव सॉरी करान वुडव
स्वखान सॉरी मारान छोह
कडव कथ कथ माने कड़व
हँस्यतिस पँन्द्य छुय कड़ान मोह

अलुवुन रोज़ान तिहिर्य ओल
चलुवुन रोज़ान वावल तोह
कालन कुस येति अबदी चोल
कथि कथि सुत्य ति नशान कोंह

बॉचस बॉचस जॉचल रंग
सनुवुन्य तनि ज़न सीचल कँड्य
रोंगमुत कोश ज़न बासान क्वंग
सॉरी अमि गोजि पानस गँड्य

समसॉर्य सोदरस कँर ग्वतु ग्वथ
स्वतुवुनि शाहु ताम पकुवुन्य रुद्य
यैलि यैलि येति वँछ मरनुच कथ
कन रँट्य तमि निश चलुवुन्य रुद्य

पनुन्यव माँन्या पाँगम्बर
शामुहस ग्वडुसुय रूदुय गोट
कलु पेढ्य येम्य ज़न ह्येच चादर
तस छुय बासान गाशस गोट

कथन दिन्य प्यन कसमु कोछ्य
सु गव मस्तुक वसमु ज़न
पतु गॅय मूरुन्य पनुन्य हॅच्य
मनुश मंज़ गव द्वन तु त्रन

मँज्य छुस मंगान तापस शुहुल
शिहलिस मंगान बाज़े ताफ
तसुंद थुरमुत सोरुय म्वलुल
मेय फोर पानस पनुन शाफ

हरदस कुल्यन हरान वरदन
वाँन्सठ सपदिथ ज़रदान बुथ्य
कमन कमन नमान गरदन
यन्दुर द्वसनपु ज़ँद्य कॅर्य वुथ्य

कस तोग परुन कर्मु लोन
कोत ताम कस येति छुय अनजल
कर मँदि क्याह मँदि समयुक द्योन
कॅम्य येति ज़ोनुय ग्रटुक छल

पनुन कचुल बाह त्रक कोरुम
अथ मा दितुम अचनय पोन्थ
पानस वयिवुन सोरुय गोरुय
अजताम दर्यव न ज़ाँह वुगु वोन्य

कथि ब्रोंह येम्य ज़न कसम खेय
तॅम्य सुंज़ि कथि कुस करी पछ
तॅम्य सुंज़ अरज़थ वॅस्य वॅस्य पैय
खॉली रोज़ान बॅर्य बॅर्य द्वछ

लोंचन येम्य ज़न ज़ेछर थोव
वोपरव बैयि हन लोमुहस बोन
परद्यन अथी सोरुय ख्योव
पनुनिस पानस द्यॉवुख सन

च्यतसं थावुन पॅतिम ब्रूठिम
पतु गछि कडुन तम्युक रय
मे दफ पनुन्य व्यचार वुठिम
अवय रुज्जुम ऑनस खय

कॅरिथ सोरुय ज्येवि दॅस्य फिरुम
यि ज़न पूरुम चकि रोस चाह
पावि रोस सुचने पन कर तोरुम
मावसि रॉचन छोन्दुम गाह

नियितुकि ख्वचरु गछान न बोन
नज़रि छोचरु रावान हद
पज़रुचि वति छि प्रावान प्रोन
स्यज़रुचि वति नु छोटान कद

यस छु बनान पज़नु पैट्य
पान बासान वज़नु गौब
पतु छि नेरान बादाम टेट्य
नॉल्य गछान कलस खोब

येम्य ज़न दितुय फल्यन फाह
ह्यैल्यन तस लँग्य ज़न अम्बार
तस ज़ायि पानय खाहन खाह
फॅलिस अँकिस ज़ायस खार

ह्यैडुन गेलुन पानस म्यूलुम
ति कति च्यूनुम वॅटुम अँछ
पनुन कर मे परिनि छोनुम
पनुनिस दोपिस कॅरुम रँछ

ग्वडस प्रिछुन्य तिहिर्य कथ
स्व गँयि वनन्य बरस दॉर
अँनिस थावुन्य गाशिच सथ
मन्दोरि वना पनच पॉर

वाँसि आमुत हलुन डलुन
पज़्या अमि निशि चलुन ज़ाँह
युथ आसि त्युथ गछि पानस वलुन
मुतुजनु गछि नु पलुन ज़ाँह

खसख खसतु कोताह ह्योर
वसख सस्तु पानय बोन
तिहिरिस प्यठ कुस दयव चोर
गीरिस मंज यिख पानय सन

येति छि ज्यवान चन्दन चन्दु
लूकु खन्दन दारान कन
रैतुकोल नीरिथ यिवान वन्दु
कन्दु शरबत टैठान ज़न

पकनस चु कर पानो ह्यस
यिनु साँ टाद्या डली ख्वर
लाँम्पु कड़नस यिवान रस
कैह नय स्वरख यि कथ स्वर

योतताम ह्यकख पकान रोज़
अकि दोहु पानो डोकुन छुय
हतु साँ पानो पनुन बोज़
बोज़ख नय तैलि छोकुन छुय

दयारु दॅरिस यूत छरैयर
दयारु छॅरिस त्यूत स्वख
कस छु अर्येर कस छु दर्येर
प्रिछतु पानस कस छु छ्वख

समखी कांह नु मै ह्यू बद
तोति बद रद वनान चोन
समयन गरि गरि वोनुम स्यद
दिवान कति गोस पानस द्योन

सोम्बरान सोम्बरान रावी वाँन्स
गँन्जरान गँन्जरान रावी ग्रन्द
पॅतिमि नैन्दरे सावी वाँन्स
पँजरख किथु कन लोंचन अन्द

कसम कॅर्य कॅर्य खोतुय पोस
तोति अपुज अपज्जुय रुद
यिमव बूज तिमव ओस
न रुद मुच्चुय न रुद सूद

कस पूश अजताम मछन बल
त्वछन गछान वुड़वुन तोह
ग्यलन गिन्दान व्वपर कल
मारतु दोहन तारन छोह

व्वदुर मनशास अँगनु क्वन्द
जन्म गछान हुमान अथ
रजि रोस रजन कत्यथ गंड
अच्यथ गछान अत्यथ च्यथ

टर टर टीनु पशान हुंद
रशास मंज ज़न चलान वख
सबुर सिंगलि पशान हुंद
कॉन्सि नु वातान कांह ति ज़ख

नज़रव कोताह कोडुय नोन
पज़रव दिती कम कम पास
थज़रव सँजदु कॅरी ब्योन
अगरव मगरव कौरुख ग्रास

अँछ प्यठ ज़ाँह मा ज़ुरवुथ मँछ
क्वसु क्वसु रँछ दिख जुवनस कौँछ
क्याह छुय तँथ्य मा लगी अँछ
हा मति येति छुख आँखुर पोछ

येमि येमि वरदनु परदी पान
तँथ्य छुख रोज़ान यूताह लोर
युथ ओसुख त्युथ ओसुख जान
न्यथु ननि पानय गछुन तोर

येत्युक ह्योन पक्या तोत
चादरि गोतिस व्यपी क्या
तति छु पकान 'सुदौम्य' सोत
तति छि बदल वथा कथाह

पानस त्रोवुथ गुदौम्य गंड
रुदुख येतिकिस टिकिलिस बन्द
पानय भुगतख पनुन इण्ड
फुटनय पानय पनुन्य दन्द

ओबरस कॅम्य गॅन्ड्य अज़ताम अन्द
कॅम्य रॅट चीरु दन्दव रज़
ट्यठुव्यनु मा सॉ टैठन कन्द
बाज़ा जुफ पेयि हारा बज़

कोताह परख बाँचन बुथ्य
कथ कथ होंजे कड़ख रय
बुथिस प्यठ गव प्यवुवुन वुथ
सालु अनखा पानस ब्रय

गॅरिथ चॅरिथ थवुन पान
पोतुस आँखुर हॅरिथ प्योन
मशान पानस पनुन्य ज़ान
क्याह गव मरुन क्याह गव ज़्योन

सिरव वॅलिथ वुरुन थौव
कूत्यन सिरन करखा फाश
बू तलि कोताह गुपिथ थौव
वुरुन तुलुस तु सपुद नाश

व्वथख येलि तेलि पकुन छुय
तवय मेनख वतन राद
पॅकिथ आँखुर छोकुन छुय
सोंचि लोंचन ह्यतो लाद

सबरुक्य जामु मँ च़ठ जल
प्राच़न वॅटिथ थवतु राद
विकिलि बदलु सोंच़लि नल
सॉरी मँ सॉ बनन साद

अव्यज़ मुशाख पोशान छय
च़ु क्याह वुछख पोशान पृछ
जाँह छा रोशान तोशान छय
पछ़ नय पची होशान पृछ

चेनुन हसॉ ज़ेनुन गव
नय अति तोलुन नय मेनुन
फेरनु रौस हबा फेरुन गव
कुलि रौस ओलाह गव येरुन

दयि सुंद लोल बदलुय लोल
नय तति हाजथ अरग पोश
नेबुर्य थावान नोन कशकोल
अँन्दुर्य आसान बस मदहोश

जैवि हुंद्य त्वंगल सुती न्यंगल
नतु यी ठोले ह्यंगल गाव
सबरुक ज्युर नून ख्यथ रोज अटल
अँदरी सोरुय केंह श्रोपराव

लतन हुंद माज लारान वतन
तोति मन्जिल ख्वत्यन मंज
चोक छु नेरान नव्यन फोत्यन
फुटिथ गछन कनिव्य कंज

बोस्तूर सारान घाठ क्वछुल
फेक्यव छोकान, ह्यकुन छुस
नखु फिर्य करान छारान शिहुल
अथव गॅल्य गंड रछुन छुस

सुचनि येम्य ज़न सीनु दोर
शोरि लो गुय शिवन सुय
पान यिमव मालि तोर
तिमन चँजी सॉरुय दुय

खबर कोत गँय बॉज बठ
तमिकुय वठ ज़न सँनिथ गव
ओंगजन ताम गय मँशिथ म्वठ
सोरुय पँरिथ मँशिथ गव

दोह येलि सपदान कोहस सोम्ब
पेठ्य ज़न प्यवान अख अख गँर
तोमब्यव मंज़ु ज़न प्यवान तोम्ब
तालव करैयन रावान कँर

दन्दन थाँवुथ वँछुय बँर
ज़्यव छय च़लान वनान फ़ात
वुठु बरने थफ थव दँर
यिनु रावी कथन ज़ात

रज न खासुन रजे रौस
यि गव गछुन बोजे नाश
पॉनिस मॅन्दिथ खसया पोस
यछख येलि ति लबख गाश

कज़ुल्य सोंचश फुटुज वठ
कडुस पतो कुनुय कश
नय रोज़ि दजुन नय यी कठ
हुरी पानय पनुन यश

रनख कोताह त्रुशान प्यठ
मुशव वस्या द्वसन तैह
बानन यूताह थवख छूयठ
त्यूता गॅहलिस गछान ग्रैह

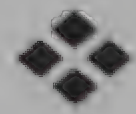

ह्येरिमिस ग्रटस पिहुन थोवुख
बोनिम थोवुय वॅटिथ पान
हैर्युम ग्रटु येलि टासुर थोवुख
बैयि प्यव वैठिस विहुन पान

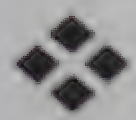

वाख

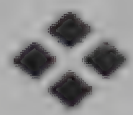

अलावस आलुवुन तोग पोंपुरिस पान
लोबुन छोपु दम कॅरिथ किथु कन साँ निरवान
जगत मचि नैन्दरि मंज येलि ओस प्योमुत
न छोडुन चोक मोदुर नय मान ईमान

परख ज़न, क्याह परख, कोताह परख मन
सनख ज़न, क्याह सनख, कोताह सनख, सन
सनुन यूताह सनी, त्यूताह वनख ज़न
वनुन वॅन्य वॅन्य थकी, किथु कन लग्यस छैन

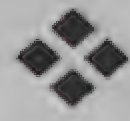
दपान वावस छि आसान कावु कन ज़न
करान किथु तारु कानुज छा छूयनान पन
कथन कँड्य कड़ कथन कर पोशि पॉराव
बियाबानन ति ववपदन पोश गोशान

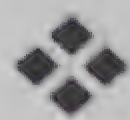
यि कॅम्य थोवनख च़ु वनतम मूतुरॉविथ
अकल नीमुच़ छिहय ज़न वरगु लॉविथ
अँछन द्वशुवन्य गँडिथ थँवमुच़ छिहय पॅट
तवय मा छुख ह्यकान कॅह परज़ुनॉविथ

बु छुस ज़न रोवमुत येति पॉन्य पानस
तवय परद्योस पनुनिस आशियानस
टोटेयम वथ लौगुस ज़न लार दारुक
लब्ब्यम ते कांह तु लबुवन्य छमनु पानस

अगर छुय कॅह पॅतिम यादाश, मॅशराव
थ्यकुन्य लायख अगर छी पोश, पुच़ुनाव
खबर कमि वनु च़ु आमुत छुख वॅसिथ योर
च़े यिनु गँडुनय रज़न पतु कस करख ग्राव

वौनुम कोताह ति ज़न वॅन्य वॅन्य ति क्याह द्राव
वुछुम कोताह ति ज़न वुछनस वुछुन ज़ाव
छि यिम ज़न छा़यि हॅल्य बेवायि बुथ्य फिर्य
पोशुत प्येतारान ज़न अवु किन्य छि गॅश्य नाव

करान छुस कोचि फियुर वॅहमस गुमानस
यिवान फीरिथ त्रुंगान पानस तु जानस
खोरव तलु ज़न चलान बुतराथ नीरिथ
पिलान नरि छमनु कुनि आकाँश्य थानस

नमस माज़स यि क्युथ लोगमुत छु अज़ छ्यन
स्यठाह छय पार्य ज़ानन अज़ गॅमुच ज़्यन
दॅछुन खोहवुर दबस पनुनिस खबरदार
बन्दन बेयि बॉन्दुवन व्वपुद्यव स्यठाह ब्यन

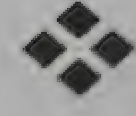

गरस मँज़ दारि तामथ ब्योन बरन निश
पनुन सोरुय पनुन थोबुख परन निश
वन्दख सोरुय ति ज़न पनुन्यन बन्दन ताम
चे रॅछ्यनय दय यिथ्यन खॉरन शारन निश

रॅछिम सीनस अन्दर येति कीनु सॉरी
तवय सोंचव मै ज़न कॅरहम वुजॉरी
करान इन्कार छुस गाशस तु पज़रस
अपुज़ पज़रस गोमुत येति ज़न सवॉरी

जवॉनी मंज च़ु हावान त्यूत मछु बल
तुलान बाड़व कुल्यन अलुअल छि चॉन्य ग्यल
पद्यन छुख सँजदु करनावान च़ु व्वनुत्यन
दिवान छुख डुंग तु मेनान छुख शाहव डल

लगान अज़कल छु आदम गीर्य नावन
पकाँ ब्रोंह गँड छुनान छुय टुकल दावन
यिवान अबुसॉव्य अबुसॉव्य आछुरुय ब्रोंह
पतोलाकन यि समसारय छु तावन

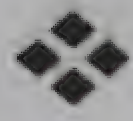

ग्रन्दुय रावान छि येति गंज़रॉव्य गंज़रॉव्य
ज्यवान न्यायन ति न्याय अंज़ुरॉव्य अंज़ुरॉव्य
सरस मंज छॉंटी रोस मनशस गँमुत्य गित्य
टेठान प्रथ केंह छु येति मोदरॉव्य मोदरॉव्य

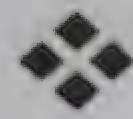

छोकन च़ोटमुत छुनख फ़वकु सुत्य वॅसिथ प्यख
बॅनिथ आमुत च़े छुय थ्यकनस च़ु कड थख
यि वखतुच बुरबतुन्य नॅच़य नॅच़्य करी छल
यकुर मॉरिथ फकथ लारी अथन फख

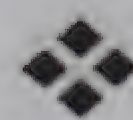

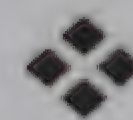
व्वनुत येलि आसि वोन, थज़रुय वसान व्वन
सन्यर सोदरुक ति थावान पेश हन हन
ज्वनस यस यस ति तगि येति ज़ागि रोज़ुन
पेयस थनु पॉन्य पानय सरतले स्वन

कथन यिनु राद जेठी ऑस सुवनय
कड़ख यिनु काड़ कदमन खून्त्य लगनय
'बु छुस' युथ बास मनसावख अगर ज़न
ग्वनन चान्यन चे क्या सॉ पूज़ करनय

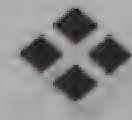

मिशुल व्वथि सॉरिसुय पानस व्वथान दग
मगर लागान सखत छुख ज़न तु छुख अग
खबर कथ प्यठ मेंगन छुय यूत सुरु सुर
चु कर सुरु ज़िन्दगी हुंद प्रोन तु बेयि ज़ग

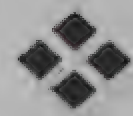

यि काँगुर वाँसि हुंज़ ज़न कापि द्रामुच
अँन्दुर्य नारन यि ज़ॉलिथ वारु थँवमुच
यि ज़न छय कॉप्य दीदी कापि नेरान
यिवान छनु अथ थफ़ुय ज़न आवुसेमुच

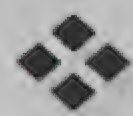

कथव सुत्यन चे टोटुरावुथ पनुन्य वथ
अथव कस कस न पलजेयख चु शाहमथ
स्यठाह मुशिकल चु किथु अमि हॉन्चि म्वकलख
लँजी तोहमत तु रावुय चॉन्य अरजथ

करान कथ छुख चु मेचि बनि यूत गँज गाह
अपुज सोरुय, यि छुय अपज्युक ति अपुजाह
यि तन शाहु रोस थँथुर गरिक्यन ति बासान
प्ययख हरगाह थवुन गरि म्वरदु राथाह

चे पानस सुत्य शाह अँन्यमुत्य छि गंजरिथि
थँविथ कथ प्यठ चे दफतर यीत्य मुचरिथि
लोतुय रोज़ख अगर, ल्वतुवाँय रोज़ख
प्यवान वँस्य प्योन छु पनु वँथरस ति ज़जरिथि

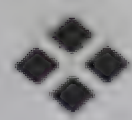

पनुन क्याह छुय करख कथ कथ पनुन नाव
मे वनतम कथ सॉ प्यठ छुय यूत चिकुचाव
चु छुख दाहगार पानस छुख करान दाह
दिनय दाह जायि चकलस तँथ्य खसी बाव

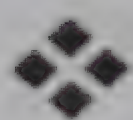
ग्वनन म्यन्यन अग्वन तँम्य सुन्द्य छि कतरान
सबर कोताह पनुन्य किन्य छुस बु सोदरान
बु कोरनस कोल स्यठाह तँम्य सुन्द्य बै स्वमिरन
टेछर तँम्य सुंद बु कोताह तोति मोदरान

कसुंद थोवुथ दज़न दोद यूत वनतम
रज़न खोरुथ चै कथ प्यठ पान पयहम
चु छुख वुन्य क्याह खबर आसख नु ज़न वुन्य
दमस कर रँछ, छुय बस अख यिहोय दम

यि छुय समसार टाट्यो अख समन बल
पनुन आमुत चु ह्यथ छुख पूर अन ज़ल
दिवय लँजमुच चोपासे येति छि बासान
म ब्वड अथ मंज़ तु बन सौ बस डलुक ख्यल

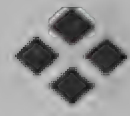

यि विज़ अँज्यकिस दोहस मंज़ छय गनीमत
पगाह दय ज़ानि शाह रोज़्या सलामत
सु रातुक दोह तँरिथ गव म्वखतु माले
जुवुन छुय जुव तु यथ गरि मंज़ चु तामत

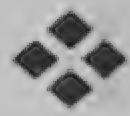

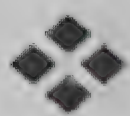
छे कुनि कुनि वदनु रोस्तुय ज़न वदान अँछ
छे कुनि कुनि वुछनु रोस्तुय ज़न वुछान अँछ
मशान बाजे छि प्रज़ुनॉविथ ति प्रज़नथ
बे सोमिसुय मंज़ ति बाजे छय समान अँछ

मे ज़न प्यव हंगु तु मंगु येति त्युथ अँन्दुर्य चूर
फुटुरनस अँन्दुर्य अँन्दुरी ज़न कौरुन सूर
कनन हुंद दूर कन ज़न अड़ वती फुट
व्वथान अँन्दरी ख्यालन ग्यूर तय स्यूर

ख्यालन हुंद वुडान आकॉश्य वुछु प्रंग
गहे हावान तल पातॉल्य शबरंग
चिहिस ब्रिंज़िसुय यि करिहे अख कराराह
करान छुय शोकु आमुत्य रंग ति बे रंग

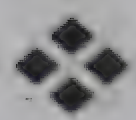

बु छुस वोनान दफ दोनान छम वाँस
लोतुय ऑसिथ स्यठाह गोबरान छम वाँस
पोथुर रोवुम पद्यन असमान सथ गज़
गोबेमुत्य शाह ति छिम लिथुवान छम वाँस

छि सबरुक्य ठँदय मे व्वन्य ज़न आवुसेमुत्य
युप्यन हुंदय शुप्य यिमय ज़न टासुनेमुत्य
कमर क्वछलिस गोब्यव बोस्तूर तुल्य तुल्य
छि आशान हुंदय शहर ज़न काम्पुनेमुत्य

मे गोछ हुति युन, तु बैयि गोछ यिति वटथ युन
कड़ान लंजि छुस बु पानस वातु कोत कुन
यिहय दवु दव करान सोर्यव मे सोरुय
ह्योतुम यूताह मे तमि ज़्यादय येती कुन

पकख ते वनतु कथ वति प्यठ पकख व्वन्य
पँकिथ पकनय ति रोज़ख बैयि थकख व्वन्य
छोचन वतुनुय चै बासी त्यूत ज़ेछर
छु सम सोतुरेर बैल्य खोंत्यन लगख व्वन्य

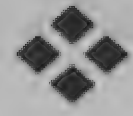

अइयन येति ग्वड ह्येवानुय रॉव्य ज़न अंद
अइयन गॉय रॉस्य सैकि सँहरावन अन्दर स्यन्द
अइयन वुछनय अचान ज़न मोसमन मुस
अइयन बे आर वखतन ज़न फुटूर्य दन्द

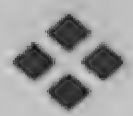

थ्यकान छुस बस, पनुन हद, बैयि पनुन कद
करान सॉरी थज़र बाकी बु छुस रद
अहंकारन बु छुस रोटमुत श्रँज़स मंज़
पोतुस अदु सामरथ सूरिथ वसान मद

होडुन गेलुन दपान पानस छु मेलुन
सनख योदवय वुछख प्रथ काँसि शोहलुन
अगर तगिही चु पिल ग्वडु पॉन्य पानस
सनख येलि कथि ह्येयी तेलि तील तेलुन

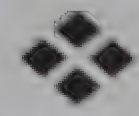

अँछव खोर्यव ति हॉविथ छुखनु समजान
चे क्याह गोय छुय नु केंह चोक तल चे वातान
करख कुतिस चु ललु खोल पानु वनतम
चटान रादस यि छुख, होंज़स ति वाटान

प्रिछान प्रथ केंह बु येलि छुस खासो आमस
करान छुस साल पानय प्रथ व्वलामस
मे छनु चलुनस यिवान पतु काँह ति अथ वथ
ग्वडय लाकम बु करुहॉ तथ कलामस

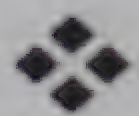

सनुन लायख यि केंछा, तथ सनुन गोछ
सॅनिथ केंछा ति सनिहे ती वनुन गोछ
खसिथ वुडरन तु बालन, बॅल्य थोकुय पान
मनुक लोलाह वुजुन गोछ, सुय सनुन गोछ

पकान यैलि वावु रिग होशव डलान छुख
गछी लोत गोब पतो ह्यैरि ब्वनु अलान छुख
अनासीरन अगर थवुहख हना ह्यैस
चु मा कलुहख चु यिथु पॉइयन कलान छुख

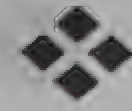

चलख ज़न वनतु कस निश कोत चलख व्वन्य
रंगन हुन्द्य रंग चे छॉविथ कुस मलख व्वन्य
चे वोतुय लारि लद ह्यू वाँसि लारान
बै स्वख अन्ताह करन छि किथु बलख व्वन्य

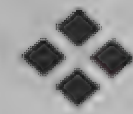

तगी योदवय चु बस सबरुय सबुर कर
वैपी समसार करख यैलि दिल समन्दर
वनुन त्यूताह सॅहल करनुय छु मुशिकल
फटान वाँलिज लगान वनुनुक्य छि अरसर

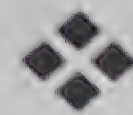
टेछर यस बासि माछस तस वनव क्याह
वनी अनि गोट सु गाशस, तस वनव क्याह
यिहय यिरुवुन्य छि अज प्रथ काँसि गॉमुच
पजुत युस खारि दारस तय वनव क्याह

चु लोचरख पान येति, गिन्दनय चे गतकस
तरख कमि छाँटि पतु वनतम मे सोदरस
रछख येलि बोरुदबॉरी गाटु जॉरी
छ्येदुन बासी, अगर रोज़ख ति ननिरस

मन्दान छुख पोन्थ क्या साँ यी चे हॉसिल
वजान ज़न छुख छँरुय मँट छुख चु गॉफिल
छोच्यन डोन्यन चे फुटरिथ क्या साँ नेरी
दयस सुत्यन पनुन्य लय थव चु शॉमिल

पनुन कुस छुय थवख कॅम्य सुंज चु व्वन्य सथ
पनुन छुय पान, पानस सुत्य कर गथ
चु छुख पानय शमा पानय चु पोंपुर
शमा जॉलिथ चु कर पानस पनुन्य गथ

स्व कथ बूज़िथ लगान ज़न व्वन्य कनन थोप
क्व कथ बोज़ुन्य वनुन्य क्या साँ अँज़्युक दोष
मनुक पारुद बु रटुहन त्यूत दगु हन
मगर अथि युन छु मुशकिल गाटल्यव दोष

छु क्या साँ वाँन्सि युन बासान खुरुय अज़
गछान छय वाँसुठन ज़न दजि हुरुय अज़
ओरुज़मॉनी, बे दसगाँही, बे कदरी
शुर्येन हुंद लोल तामथ आछुरुय अज़

मसाँ राँविन दयो येति ओल काँसी
गछाँ क्या साँ वरफतार पूरु वाँसी
प्यवान पनुन्यन अन्दर रोज़ुन व्वपर ह्यू
वँनिथ मा साँ ह्योकान गुदरुन छि काँसी

छि खारान शान्दु गँन्ड्य तोतन युथुय बोश
तिमन पतु छुय नु रोज़ान काँह पनुन होश
प्यवान छिनु पँद्य तिमन पतु ज़ाँह ति पँथरिस
योहय छुय तोतु चेशमन हुंद अँज़्युक रोश

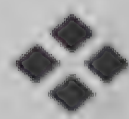
शोदिस बोदिसुय छि येति पोरान सॉरी
 शोदिस बोदिसुय अटस खँच नाबु कॉरी
 गछख नय सिव्य चु येति वुलटन वुरेबन
 चु यिनु बोज़ख चो छय तेलि पायदॉरी

लगानुय तार छुनु येति सोंचि सोदरस
 स्यदानुय बुथ नसॉ यथ व्वन्दु मज़रस
 चोवापॉर्य थॉव्य ज़लरव ज़ाल वूनिथ
 स्यज़र छेपि लोग दोहे येति क्या सॉ हज़िरस

चु छुख ईशर करुम भँखती मै बँरचर
 दितम ज़न्मांतरन हुंद व्वन्य मै हर तर
 व्वपर वति प्यठ बु छुस दरमान्डु गोमुत
 बरस तल छुस बु आमुत कासतम वर

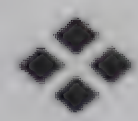

चलानुय छुनु मनुक मल यूत छँल्य छँल्य
 लबानुय छिनु मँज़िल कति कोर चँल्य चँल्य
 छि पँद्य गॉमुत्य मै सख रतु दॉव्य पँक्य पँक्य
 पथर प्योमुत करुम अथु रोट मै वँल्य वँल्य

बुछुम प्रथ कांह दिवान येति ज़न छु बारव
वदान सुति वॉजमुच़ यस वुनु छि द्यारव
रिवाँ सुति यस छि लाचॉरी गरीबी
यि गव समसार ज़ोनुय जॉन्य कारव

तराँ पानो चु छुख येति प्रानि तारय
हता गॅय बोनि कुल्य करताम बुजारय
वटव कति शीनु माने आँगनस मँज
बुछव कति शीनु रज़ुनुय हुंद नज़ारय

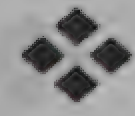

खबर कमि जँगि द्रामुत योर ओसुस
तवय समयन दोखन आवेज़ु थोवुस
डलाँ मीज़ान सॉरी रादु होंज़ुक्य
तवय यितु गछ़ कराँ प्रथ सातु रोवुस

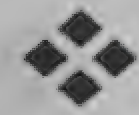

बुछान वोतुम मगर बुछनुच छि त्रेशनाह
मरान वोतुम मगर जुवनुच छि त्रेशनाह
यि त्रेशनाह बागि आयम यनु बु योत आस
कलान ज़न आसु, कथ वनुनुच छि त्रेशनाह

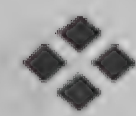

नेबुर्य फीरिथ न सॉ लोब काँसि कांह स्वख
चलाँ युस पॉन्य पानस निश तुलान द्वख
अवय क्रेंजिल्यन प्यवान छुय पोन्थ सारुन
अून्दुर्य फेरख चु पानस त्येलि प्रैनी म्वख

दिवान छुस पॉन्य पानय बॅल्य कथन जीर
यिवान छम वलनु पानस छुस गछाँ गीर
दयन दौयित्रुह सिपाह ज्येवि रॉछ्य थॅव्यमुत्य
मगर छय तोति जेठान तोबु तकसीर

अन्दन कर न्याय प्रिछुहा दोसदारस
गोबेमुच काय छम वनु बालु यारस
मै छनु काँह सामरथ वनुनुच न करुनुच
कर्यम अथुरोट बु तरु अदु तारु तारस

संगिस्तानस अन्दर छुस आँनु खाना
मै सरि राह त्रोवमुत ज़न छुम दुकाना
बु करु अथ रॉछ कमि कमि आयि वनतम
छु मुशकिल अथ करुन काँह सायिबाना

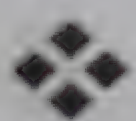
मे फीरिम ग्वड पकाँ कनि गागरन प्यठ
स्यठाह मुशकिल छु वातुन आगरन प्यठ
वतन हुंद्य बुथ्य गँमुत्य सॉरी छि बुथ्य फिर्य
जुवुन येति छुय प्यवान खॉरन शरन प्यठ

लतन तल थँव दोहय असि माँज बुतराथ
न कोर जाँह वाद अमि नय प्रिछुन जाथ
सबर कोताह अँमिस कोताह तुलाँ बोर
माँगान छनु केँह दिवाँ ओरय छि सोगाथ

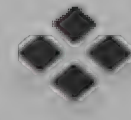

परुन अजताम कस तोग वनतु ड़ैयकु लोन
मन्दख कोताह लगान छुनु काँह ति अथ ध्योन
कलम अथ डालुहव थँव मा दयन वथ
दयन ल्यूखुय, दयिसुय अँस्य ति पुशरोन

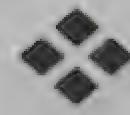

वनान वोतुम मे तनु यनु माजि थनु प्योस
वँनिथ वनुनय मे रोज़ान छुम वोथान तोस
पनुन्य किन्य छुस कडाँ पनुन्यन कथन कश
खबर क्वसु कथ कँरिथ आँखुर लौत्यम बोस

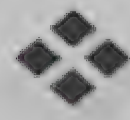

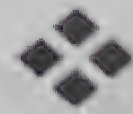
वयन न छे तुर नय वुशान्येर पानस
कुनुन त्रावख चु क्याह वन अथ दुकानस
तगी हरगाह थवुन म्वछि मंज पनुन मन
करख तेलि रहबरी प्रथ कारवानस

मे दोष पानो खबर जाँह मा चु मोदरख
छोचर नजरन हुंदुय जाँह मा चु मुचरख
चे थाँवुथ टेठव्यनस सुत्यन दोहय लय
तवय ज़न यॉर हिश अँन्दरी चु द्वदरख

वनान कोताह पज़र छुख प्रिछतु पानस
ग्येगस प्यठ क्याह रनान छुख वनतु पानस
अपुज वँन्य वँन्य रोटुत ह्युर क्याज़ि पज़रस
व्येपी कोताह अपुज आँखर चे बानस

म्वखस मंज छयं दोखन हुंज दाँद्यं काँगुर
छु कुस बोज़ान मगर वनुनुच चे बाँबुर
करां कथ राँछ छुख सोरुय छु नशावर
कलस प्यठ छुख रछाँ अलुवुन्य यि टाकुर

कराँ तनि कूत गँज्य गाह कूत पॉराव
यिवाँ छुनु कुनि ति रंगु अथ कांह ति ठँहराव
मनस सुत्यन ज्येनस सुती रँटिथ लय
मनुक वरदन तगी युदवय च़ु वँन्यराव

दपाँ छुख हे दिलस लँजमुच़ मे छम ग्राय
चे छय अज़ इबतिदा सोंचस यिहय त्राय
दिलस नय ग्राय लगि तेलि वनतु लगि कथ
च़ु थव दिल साफ़ ऑनस तुल मँकुर हाय

गछ़ाँ आदम छु बन्द पनुन्यन ग्वच़न मंज़
छु येरां ज़ाल ज़न पेच़न रच़न मंज़
फ़साँ पतु आवुलुनिसुय मंज़ छु पनुनिस
गछ़ां आवेज़ु, ऑसिथ बँरकच़न मंज़

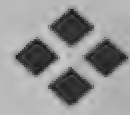

मनस म्याँनिस सनेमुच़ क्याज़ि परकल
मनुय रुदुम कराँ कति कोर कम छल
करारुय छुसनु छस सीमाँब्य खसलत
ख्यलस प्यठ कस दर्येव, येति योर दरि ज़ल

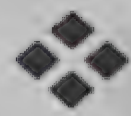

गुलन हंज रॉवमुच ज़न बुलबुलन माय
दिलने हंज तेज गॉमुच ज़न छि दुबुराय
यि लोगमुत छूयन छु बागस बागवानस
छि मा बोज़ान तवय काँह नगमु गुँगुराय

पनस गयि डेंजि डेंजन द्राव पन
वॅलिथ मुचरान, मुचुरॉविथ वलान ज़न
छेनान येत्यनस गॅन्डन छिन बेयि गॅन्डव सुत्य
गँडल दावन लगाँ वॅल्य वॅल्य पतो छेन

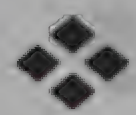

कथव, वुशिन्यव कथव, कर खॉर पाठाह
चु रोज़ख चाटु हालुक ठोठ चाठाह
रंगन मंज लोल वुशन्येरुक चै फेरी
लबी येमि जिन्दगी हंज नाव घाठाह

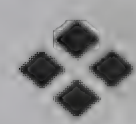

गहे तापन गहे ओबरन रोटुय नभ
नबस प्यठ लॅज गहे ज़न तारुकन सब
दोहन, रॉचन, रैतन, वॅरियन तु वॉन्सन
लबुन योदवय तगी तैलि राज़ काँह लब

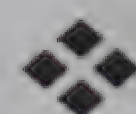

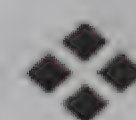
वदख कोताह अँछन सोरी पनुन गाश
चे छय थँव्मुच डँखिस वँल्य आछिरुय आश
गछान दोह दोह चे छुय दोनान तु दोनान
रुन दय सुय करी आँखर द्वखन नाश

ग्वडुन्य कोंछुत चे पानय सोन समन्दर
कोरुथ मलरन तु गिरदाबन चे बँरचर
व्वं ज़न वायख चु अथु ख्वर कोर वातख
स्वतेमुत्य शाह खबर छा व्वन्य स्वतन कर

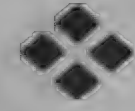

गँजिम नेह छम अँछर वालन ति व्वन्य दग
यिमन रॉचन वुन्येन्दुक छुस दिवान सग
खसान वुडरन पहाडन कोहसारन
अनासीरय मै डालान सोंचुकी ठग

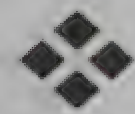

सुबुक शोहजार पोशया शाम तामथ
सिरी लूसिथ पतो सपदाँ नदामथ
दोहस आसान जवॉनी छोह छि मारान
डोकान असमॉन्य खसुवुन्य कद तु कामथ

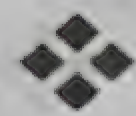

दिनस प्यठ यिख अगर, थपि कुस सॉ नी तस
बै सबरी मंज वनान छुस क्याह बु कस कस
बु छुस दोदमुत बु करुहॉ अख शुहुल अख
बु छुस अनजान दितु व्वन्य जॉन्य हुंद मस

ग्वनाह गॉरी मै छम, छुस बोड ग्वनाह गार
मै छुम सोरुय येत्युक, छुस तोति नादार
अगर वखशक मै वन तेलि कुस चु रटुहन
बखुशतम छुय अगर ज़न बखशानस वार

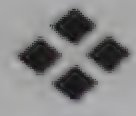

मै छुनु सन्यच्चथ बु क्याह दिमु योरु सफरस
लगुन ननि तालि शायद तापु तचरस
सफर छुम ज्यूठ, क्वठेन छुनु सामरथ कांह
हलम दॉरिथ मंगान रहमत बु थज़रस

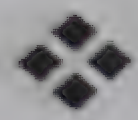

बु यिनु वुछुहॉ वुछुन छुम ती प्यवान व्वन्य
अँन्दुर्य आलम नेबर्य आलम चुवान व्वन्य
प्यवान ह्येसु डालुवुन्य बुथि छिम दु वँत्य अज़
रुनेमुत्य सोंच छिम लोंचन सुवान व्वन्य

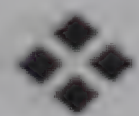
यिवां छुनु कांह ति मोसम व्वन्य दिलस रास
दिवां मा छुस बु कुनि किन्य ज़ांह अम्युक बास
हदन मंज रोज़ुहन यिम सोंचि सरहद
दिलस प्रथ दोह यिवाँ अख अख नोवुय टास

चु ज़न रोशाख गछी ज़न गोसु वनतम
चु ज़न प्रारख दपख मनुविथ मे अनुनम
स्व कस फुरसथ सनी चाँनिस द्दलाबस
छि पान्यारस स्यठाह ज़न दँर गँमुच च़म

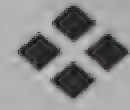

शुर्येन छिनु माजि हुन्द्य द्दु गँल्य च़ेतस व्वन्य
रछन दगि हुंद तछुन कति छुख वछस व्वन्य
करान ज़न माजि अँज्यचय छय कछस क्वम्ब
शुर्येन अँज्यक्यन पँतिम छुनु कँह च़ेतस व्वन्य

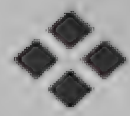

अइयन तयूताह दितुथ, अँइय रुद्य नादार
अइयन छुय फाकु फोर अँइय ख्यथ छि बेमार
यि बूगान कर्मु लान्युक फल छि सॉरी
च़े छय सॉरुय खबर चोनुय छु समसार

पची तेलि कांह पचख ग्वडु येलि च़ु पानस
ततान तेलि बॅठ, पेवां येलि ग्वडु छि दानस
करख येलि ज़ान ग्वडुन्यथ पनुनि पानुच
च़ु रोज़ख पानु ब्रोंह ब्रोंह कारुवानस

च़ु कथ ज़ेठान, करसॉ छोटरनुच कथ
गंडल सोंचन च़ु करसॉ मुचरनुच कथ
च़ु ज़यैठख यूत क्रेठी वाँस सॉरुय
यिमन लोंचन च़ु कर व्वन्य सोम्बरनुच कथ

शुर्यन अँज्यक्यन रुचर पॉठुच नु फुरसत
ज़िड्यव छोपु कॅर, तवय छनु काँह ज़रुरत
खुलन दफतर तुलुन कथ छुख वुरुन व्वन्य
अँजिक्य ज़िड्य छी शुर्येन बसान ज़ाहमत

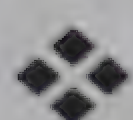

दहानुच कथ छि वातान दूर तामथ
कराँ छनु तीर द्रामुत काँह ति मुरवत
तवय योसु ज़न करख कथ सूंचिथुय कर
अनख यिनु सालु पानय पनुन्य शाहमत

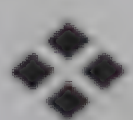

कथन लोगमुत कुलुफ छुय काँह कथा कर
वछस गोमुत छु वठ, दम फुट्य गँमुत्य शर
मे लायक काँह कथा छय ना चे बासाँ
प्रिछख प्रॉनिस, नँविस नेरी तेली तर

दोहय आसां अँन्दुर्य हर या नेबुर्य हर
दोहय रोज़ान समचारुक्य बन्दुय बर
पनुन अनुभव छु ज़न आवेज़ु गोमुत
गछां बाजे छु पानस प्यठ ति ज़रु ज़र

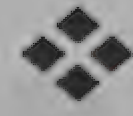

दोहय सखराँ वनस अज़, व्वन्य वनस अज़
यिवां ब्रॉहकुन करान ज़न छुम कथन रज़
गछान गलि ज़्यव खबर छा क्याज़ि छम व्वन्य
दज़ुन येलि छुय, अँन्दुर्य दज़ या नेबुर्य दज़

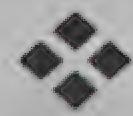

ज़न्म द्युतनय दयन बडि बँड छि न्यामथ
ज़न्म सपदी सफल स्वय बँड छि अरज़थ
यि आँविज डॉल्य छय रँछरख अगर ज़न
लबख म्वखती, अमर सपदिथ बनी गथ

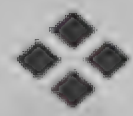

असुन क्याह गव तु व्वसि युन कथ वनुन छुम
दपान ओंद पोख मे क्या सौ अथ सनुन छुम
वुछुन छुय बस चे अँछ फिर्य फिर्य वुछुन छुय
मे व्वन्य यँति योर यी पानस वनुन छुम

मे ज़न छिम सोँचि ह्योरन पॉव्य दूरान
मे कुसताम दोद अँन्दरी ज़न छु कूरान
वनुन तगिह्येम अगर गछुहॉ नु ज़ांह कोल
बनुन गुदरुन छु त्युथ, युथ गुल्य छि मूरान

युसुय वुछहन तँमिस लँजमुच छि खँहरन
युसुय वुछहन मँगान छुय चून्ड्य चेरेन
दवान सॉरी चँपिस यस ज़न वनव कैंह
समय बुथ्य फ़ियुर, गोमुत छिस वुलटु केरेन

गछ़ान दोह राथ यारफताँरियन मंज़
पशान परद्येन, सनान गम खॉरियन मंज़
पनुन्य पेमुत्य छि पथ कुन तथ सनान छा
कडान दोह दोह छि तिम लाचॉरियन मंज़

लगां कुस कस छु येति थावख कसुंज सथ
म थव पर कल ह्येनय सॉरी पनुन्य न्यथ
पयन हुन्द्य पय पेनय, थनु येलि पयख तिम
चु सन पानस तु वन पानस पनुन्य कथ

गण्डल समयस चु कॉत्याह गंड ति मुचरख
स्यठाह रावाँ छु येति कोताह चु सोम्बरख
रँछिथ चन्दु यिम चे येति, सॉरी छि टासुरय
पकी ती सुत्य असलुक यी चु रँछरख

दोहय येति मानि कँड्य कँड्य मानि रॉविम
दोहय बे वख्तु बागुक्य पोश छाँविम
दोहय पिशाल्यन वतन प्यठ लॉन्पु त्रॉव्यम
फुटिम बुथ्य शोक मा सॉ तोति त्रॉविम

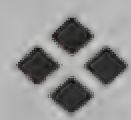

योछुम पानस यि ज़न कति योछ जहांनस
मै हावुन क्युत स्यठाह थोवुम ति वानस
मै अज़लय अँन्दुर्य चूरन डॉजमुच छम
तवय छुम दरबुदर फेरुन मै पानस

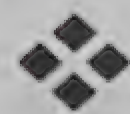

वदान छुम दिल मगर असुवुनि थव्यम अँछ
 मे फुट्य नम वाँठिसुय यथ वाँन्सि तँछ्य तँछ्य
 मे बोर योत यिथ फकथ येति पोन्थ क्रेंजिल्यन
 पतोलाकन तिमय पलजेयि यिम रँछ्य

अगर छुख त्रुक मँ गछ वँथ्य वँथ्य चु तोह फोल
 बोरुद बॉरी थवख सपदख नु जाँह कोल
 हिवुय रोज़ख चु येलि प्रथ मोसिमस मंज
 फोलख अदु हाशि पतु सपदी नु काँह ह्योल

अड्यव खेयि गाडु बुज्य बुज्य येति नबस सुत्य
 रोटुख नमरुद येलि पानस वछस सुत्य
 अहंकारन तिमन वथ डॉज असलुच
 फुटिख बुथ्य रँव्य पानय यथ रवस सुत्य

पलव छुनु काँह ति यथ तनि व्वन्य यिवान रास
 पलव कम कम कल्लान अथ आस यनु जास
 ग्वबान अँज्यचन तनन बासाँ पुरु ताम
 पलव अँज्यचन तनन ज़न जाहरि अलमांस

बुछाँ कया छुख चु अँछ्य फिर्य फिर्य दिवाँ च्यथ
बुठन प्यठ छय गछाँ रूजिहथ पनुन्य कथ
समय बदल्यव चु कर अथुवास अथु सुत्य
चु थव अँन्दरी गछाँ व्वन्य छुय येम्युक मथ

कोडुथ ग्रट पान यिथु कन कति कडुन गव
मरुन जिन्दु पानु गछि नातु क्याह मरुन गव
लोगुख ग्रट सारि, ग्रट कति साँ कोडुथ पान
सनय सनुनस लगी येलि, सुय सनुन गव

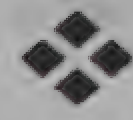

कडख ज़न ह्येजि, कडख कथ कथ अज़ाबस
गन्डख गुल्य वनतु कथ कथ इज़तिराबस
खबर कँम्य खॉर असुवन्य वाँन्स वदनस
बदन ज़ॉलिथ थँविख प्रथ कुनि सवाबस

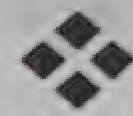

व्वथख तेलि येलि करख व्वथनुक चु कांह संज
अन्दन फ्यूरुख स्यठाह व्वन्य अछतु साँ मंज
गछी ग्रन्ज फ्युर अगर गँज़रख चु यितु गछ
चु छुख डोलाँ न छुख अँज तय न छुख मँज

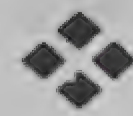

वोजुम ह्येय ह्येय मे गव असलुक अथय ज़न
चन्दुक्य बान्दव करां रोज़ान कथय ज़न
वतन हुन्द्य विह करां नज़रन दु च्योत व्वन्य
यि ज़न रोवुम तम्युक रुदुम ज़्यत्य ज़न

पोकुस कोताह, पकाँ कोताह, पकुन छुम
वुछुन कोताह, वुछां कोताह वुछुन छुम
पॅकिथ पकनय वुछिथ वुछनय गछाँ वाँस
छर्यव अथवुय मे यथ सोदरस तरुन छुम

मे डॅल्य अज़ इबतिदा योत यिथ पनुन्य होश
मे थॅव्य येति ताल दिथ कम कम पनुन्य कोश
ह्योतुन वातुन सफर येलि व्वन्य पनुन अन्द
करस व्यनती मे बखुशम बेयि थव्यम गोश

प्यवान येलि छिम चेतस रंबुवुन्य शिहुल्य साथ
अँछव किन्य छम वसां ठसुरायि वॅहराथ
कड़ाँ येलि रय—लगां छुम बस अकुय पय
ज़ि पथ काल्युक समय ज़न ओस असुल ज़ाथ

बु छुस खोचान रटखना सॉ दॅलिस तल
कड़ान सॉरी मै क्या सॉ येति छि पर कल
मनुक मल छुम चल्यम अकि नज़रि चाने
गोमुत सख चेर छुम व्वन्य कर सॉ जल जल

मै क्या सॉ दोह डॅलिथ वात्यम वुनी शाम
मै रुदिम तन तु मन दोनवय स्यठाह खाम
बु छुस मंज़ मारकस मंज़ चोरतु गोमुत
अगर बखशख चु रुत तैलि सपदि अंजाम

खबर किथु कन छि ज़िन्दु नतु मूद्य करताम
अख अख शाह असि पनुन बासान इबहाम
अँछन हुंद कांह तमाह असि गव नु ज़ांह कम
छु अख अख शाह दिवान प्रथ काँन्सि आराम

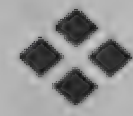

दितुन सोरुय मै वनतम क्या मंगस व्वन्य
रंगन हुन्दय रंग—सनव कथ कथ रंगस व्वन्य
हंगस चामुत ज़ज़ुर दोह लोसुवुन छुम
छु वुहवुन नार सोर्योमुत कंगस व्वन्य

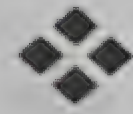

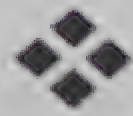
कदम व्वथुहन वतन छुनु कांह ति स्यजराह
 मै प्यठ कांह त्राविहे अख लोलु नजराह
 यि क्युथ टेठुव्यन बोरुख प्रथ तरफु लोलस
 पनुन ऑसिथ व्वपर बासान यि शाहराह

दिवान छुस वॅन्य बु पानस क्या बु छुसु बुय
 मै गॉमच पनुनि पानुच छम स्यठाह दुय
 गोमुत दम सारिनुय बु ति गोस दम फुट्य
 येमी वॅट अँछ छु बस बखतावार सुय

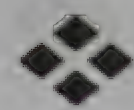

हतव नजरव बदल त्रावख नजर अख
 सँन्गिस्तानस अन्दर बास्यम शोजर अख
 हजर कासख बजर चोनुय छु बे शक
 मगर व्वपदुन मै गोछ लोलुक मचर अख

चे निश वॉतिथ बु पानस निश ति रावान
 यि क्याह कोरथम यि कम रंग छुख चु हावान
 मै चावुम मस तिथुय त्रेशना फुट्यम युथ
 चे क्याह सॉ कम गछी रोजुम चु चावान

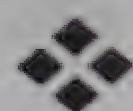

कॅमिस फुरसत कॅमिस हाजथ छु म्योनुय
वनान सॉरी मे छिम सोरुय छु चोनुय
स्यठाह आसां फर्क वनुनस तु करनस
मे वरुहोल आसिहे नय कर्म लोनुय

छु म्यानी पापु प्रथ कांह गरनु आमुत
दिलन मंज ज़न ज़हर ह्यू बरनु आमुत
अँन्दुर्य अँन्दुरी प्योमुत ज़्यतु ज़िन्दगी ज़न
यि क्युथ सबखा कनस तल परनु आमुत

चे क्याह गोय पानु कमि कमि वानु फयूरुख
ह्योतुथ कोताह कुनान कोताह चु रुदुख
कोरुथ ह्योन द्योन, पोतुस रुदुख चु खॉली
मरुन ज़्योन क्याह करी करताम चु मूदुख

मे छुनु वनुनुय लगान क्या छुम मे गोमुत
बु छुस व्वन्य सारिनुय निश दूर प्योमुत
दपान सॉरी बु वोल्योमुत स्यठाह छुस
तिहुंद्य किन्य छुस स्याह व्वन्य ज़न टैद्योमुत

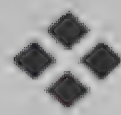

लगानुय तार छुनु यथ सोंचि सोदरस
 सैदानुय बुथ नसाँ यथ वोंदु मजरस
 चोवापौर्य थॉव्य जलुरव जाल वूनिथ
 सेजर छेपि लोग दोहय येति क्या साँ हजरस

शिकंजस मंज लोगुस दोह लोसुवुन व्वन्य
 न छम कांह सामरथ नय पोशुवुन व्वन्य
 बु छुस यीरान मै काकुन हापुताह गव
 बु छुस गरुसुय अन्दर ज़न डोलुवुन व्वन्य

वुछान सोरुय थवान छुस सारिकुय वोन
 मगर छुम तोति बासाँ छुस बु ज़न ओन
 यि किछ हिश माय बासाँ लायि लाया
 शिद्योमुत ह्यू बु अन्द कुन छुस कुनुय ज़ोन

वनुन लायख स्यठाह वनतम बु वनु कस
 बे दसगाह छुस गोमुत कोताह बु बेबस
 ह्येडान छुस पॉन्य पानस छुम वदान दिल
 लोगुस ज़न हाँचि शाहमथ फँर मै पानस

हु मिसरी

ओबर लँगस दिमु कुस आकार
पारुद्य सोंचुक ह्यू समसार

बोज़व कर छोकि नज़रन त्वछ
वुनि छुम तोतताम वनुनस वार

किथु छॉन्डख चेशामन हुंद शौह
पय छा बेबि मंज़ कस कुस नार

मुशकून्य अदफर ह्यथ यी वाव
वाश कड़ी जुलफन येलि प्रार

अज़ ति छु समयुक ग्रटु फेरान
ग्रटु वोलय दफ बे ऐतिबार

यिम किथ्य ख्यल फॅल्य 'नाज़ु' डलस
व्वन्य छु यिमान अंगु अंगु अँदर्यार

03/01/2007

कति कति छुनु येति व्वन्य व्वपुरेर
पान्यारुच ज़न फुट्टमुच हेर

ब्रॉन्दस प्यठ वोतुम प्रारान
नालुमँतिस व्वन्य जल जल नेर

पॅद्य थव पॅथरिस सृत्य सुविथ
व्वट्ट तुल्य तुल्य पतु लांपन नेर

सुबहुक शामुक सिरियय जान
जुनु गाशन कस द्युत वुशनेर

तॅम्य लोगुस मछि माज़ ख्यनस
वसुवुनि पानि दर्या कांह बेर

मुतजन ख्यावख रुज़ुम आंफ
यी छुय ती व्वन्य थालस शेर

‘नाज़न’ येति नॅनिरॉवी नेब
तोति स्कूलुक सुबहुक प्रेर

रुन्यव युस ज़न दर्या त्रौप तथ
जुवय वनतम तु जुवु व्वन्य कथ

लगान कन्जि वखतुचन चन्जन
यौतामथ गोजि दम सादान

कन्जन लतु मोंड गछान पतु वथ
जुवय वनतम तु जुवु व्वन्य कथ

कडुन्य तॅग्य न्वकतु यस नूनन
सनान सुय छुय कथन कूनन

यि 'नाज़ो' कथ छि येति पतु वथ
जुवय वनतम तु जुवु व्वन्य कथ

08/11/2006

न मरनुच वथ, न जुवनुच सथ,
जुवय वनतम तु जुवु व्वन्य कथ

यि किछु गॅय अन्द्य पॅखिस प्रकरथ
जुवय वनतम तु जुवु व्वन्य कथ

कथन कति ओस, व्वन्य आस्यख
न रादुय काँह न होंजुय काँह,

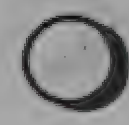
इयकस लीखित छ कस फितरथ
जुवय वनतम तु जुवु व्वन्य कथ

लगान बाज्जे छि रॅज लूकन
छि आसान ज़नतु गॅज सॅन्दुरुन्य

हुरान काँत्याह छि कद कामथ
जुवय वनतम तु जुवु व्वन्य कथ

छु कथ रखतस बख़ुत ठीकिथ
यिवान त्रौपि तलु पतो नीरिथ

पगाह क्या सपदि, बोज़व
पनुन कांह परदि, बोज़व

येंम्बरज़लि गेलि अज़ कांह
पगाह सुति, ज़रदि बोज़व

नेबर कमि रुखि कडख ख्वर
रुखा रुखि व्वपदि, बोज़व

न दूजी नय छि नाहवन
छु लीखिथ फरदि, बोज़व

रज़न छा दार नेरान
यिमन व्वन्य वर दि, बोज़व

ह्योक्या बुथ्य 'नाज़' नॅनिरिथ
छि तल यिम गरदि, बोज़व

15/10/2006

प्रथ कांह शाह ज़न वॅहमव वोल
सोरुय कॅत्य कॅत्य न्युव पुयि वॉन्य

फ़्युर द्युन पॅत्यमिस सुर्य सेथा
'नाज़न' वैठि परिनी दिच छॉन्य

26/06/2006

क्याह क्याह कुन येति वखतुक्य वॉन्य
 देल्य गंड नौव दफ फुट्ज छि प्रॉन्य

गेलि गेलि वालख काँत्याह डून्य
 ह्योर खस लंजि लंजि अख अख छॉन्य

फॅर्य दुब छा किनु बर दुब दुब
 क्याह गछि कर गछि पय छनु दॉन्य

अकि ब्रिंजि काँत्याह रतु छैपि लॅग्य
 अडु चॅट्य अंग येलि खॅत्य असमॉन्य

फुटजन येलि गंड मुचरुन्य होत्य
 खाबन छलु गय वथ गय काँन्य

शुर्य शोकन हुंद मुर बॅर्यतव
 नतु गलि वन्दुसुय मंज शिनु मॉन्य

वखतुचि काँगुरि फ्युर करनस
 अथु ओस म्योन तु चालन चॉन्य

नेबुर्य बासेयि कस अजतम अँन्दुर्य ग्रज
 सजुन कस तोग, तगी हरगाह तेली सज
 खबर कमि पाँ फेरिच्य आँसुय गँमुच हाँछ
 व्वं मा छुय चारु अथ, व्वन्य सुय व्यथव बज
 यिमन सोचन छि ज्येठान लोंचि कति कोर
 छु खालुय कांह—ख्यालन युस करी रज
 अन्दव सॉरी छि लँग्यमुत्य दन्दु वजनस
 अथी मा कॉन्सि आमुत शोरि मरकज
 वजूदुक युस ति अंग, सुय ज़न छु बुथ्य फ्युर
 छि सॉरी मेनु तोलुक्य ज़न फुटिथ गज
 पगाह लोत सपदि येति व्वलु बोर वखतुक
 करय क्याह यथ गोबिस बोरस मै वन अज?
 पद्यन हंज माय पँथरिस सुत्य थावख
 कँरिथ क्या साँ ह्येकख तेलि तारकन रज
 चै छोरान छुयनु 'नाज़ो' नार हसदुक
 अगर दज़नुय चै छुय, दज लोलु नारय दज

नोजुक तनि पैय तापु त्योंगल
पतु दोरान ज़न गाव ठोलल

कुनि छुनु नोन श्रेह या अँदरेर
गुदरुन ज़ागि बिहिथ मोकल

सोत सोत रँट्य ज़न मँत्य आबन
पँत्य ज़न आमुच प्रथ कांह कल

ओसुख म तति स्वथि रोज़ान
पज़रस यिनु दिख नाहवन कल

फोर गोय वँथ्य वँथ्य दोर थव पान
वरकस तुरि तुरि रोज़ी रेल

सोंतुच सथ थव मोतस ब्रोंह
थँज डूरिस बर बुकु यी थल

चोंग चु सँच हुंद थव ज़ॉलिथ
पतु क्या गव वख छुय वावल

‘नाज़स’ नज़रन तल सोरुय
बासाँ छुस वुनि छुस अन ज़ल

ओस मारुन मगर मोर मा साँ मै मन
 मुर छु दारुन प्यवान आँन्थु रौस्यत्यन गमन
 हीतु गॅर म्याँन्य कल रीथ फुटुरावि मा
 छमनु छोराँ कोत कोत छि लिथुवन लमन
 मेछिरस ताम वातुन छु न्यंगुलुन टैछर
 कोरु टाक्यन नतय पोन्थ कोताह शामन
 कथ वनव अँस्य समुत, कुस साँ समुचार गव
 पोज़ वनुन छा समन, पोज़ वनव ज़न, कमन!
 मंज अथस कछ अनान छी तगन गँर्य येतिक्य
 येति खमुन ओस गुरिस, दफ गुनय छय खमन
 कृत्य मँन्जिल चँटिथ कृत्य मँन्जिल ज़्यवान
 पकनु रौस्तुय खबर क्याजि वछ युथ खमन
 गाशिलिस गाश वन्द, आशि सपदी दरैर
 ज़ा शुराह बाशि करुवुन बु ज़न ख्वनि ह्येमन
 बालुयारस बु ज़न डौल्य निमु, क्याह निमस?
 जुव ति बन्दिहे तँमिस 'नाज़' छुस मा च़मन

वुन्य वुन्य सपद्येव शाम हसा, ताम मु वन केँह
 वुन्य वुन्य फिरुख येति जाम हसाँ, ताम मु वन केँह
 जरि तारकव. येलि चूनि नभस जूनि असुन ह्योत
 योत आव येलि गुलफाम हसाँ, ताम मु वन केँह
 येलि येलि ति सोदुर आवुलुन्यव वावुलुन्यव वोल्
 मन्दिनिस ति सपद्येव शाम हसाँ, ताम मु वन केँह
 म्वछि मंज रचेयेम शाह ति आछिर्य आशि रँटिम ख्वर
 येलि लोल बर बुकु आम हसाँ, ताम मु वन केँह
 येति कसनु गंडल दावु गछां वनतु ज़न्डव बुज्य
 प्रथ ऑन्कुवन येति खाम हसाँ, ताम मु वा केँह
 कुचव लन्जव मंजु अख लॅन्डा तेहरिच छि टां वथ
 तिहिरिस खसां गछि शाम हसाँ, ताम मु वन केँह
 समयुक शहर लसुनोव या बसुनोव ति ज़न यूत
 दफ तोति सख बेराम हसाँ, ताम मु वन केँह
 कमि आयि सोंचन लोंचि गंडव 'नाज़ु' वनख ना
 छांडान छि सोंचन क्राम हसाँ, ताम मु वन केँह

दरु लँजमुच सथ, बर करि लँजमुच
अरखरु लोग रीशिम्य पगुहस

प्रिछु गौरा गछिहे—गछि किथु कन
छा येति कुनि पुरसानस दग

पछि हुंद्य पँद्य त्योंगलन गय लौरिथ
हौरिथ गव नजरन हुंद वोन

स्वखु सोथ्य, दोखु मलरव नी डुव्य डुव्य
छायि हँलिस ननिवानस दग

सोम्बरिथ सोरुय छँकरनु आमुत
सोम्बरुन सोरुय सख दुशवार

होक्वुन्य शाह ह्यथ, डकूर्येन कुस खसि
खवरु प्यठु आयिस्तानस दग

प्रश् अन्दु ज़न लँजमुच लोलस लथ
सश् असमान 'नाज़स' प्येठ्य पेमुत्य

गथ कथ करि, चयथ ज़न रावान छस
न छि शमहस नय परवानस दग

कमि तानुच कथ करु येति यारो
येति ज़न छम तानस तानस दग

बू तलि ज़न सोरुय दगि चोटमुत
बन्दु बन्दु ज़न छय असमानस दग

कपटन गय येति ल्वकट्येन तामथ
द्वदु ह्योडरन असि वॅडरन कॅर

रतु छेपि येलि नाहकुक्क्य पाहकुक्क लॅग्य
वॅछ अन्दरी पतु शुमशानस दग

तपु रैश्य तामथ, अडि ज़पु वॅथ्य वॅथ्य
ज़पु मालन ज़न फॅल्य छारान

छोपि हुंज़ सुमरण, ग्वफु गारन हुंज़
व्यतरान व्यखच्चुय पानस दग

क्याह गव, किंथु गव, सॉनिस बागस
ललु त्रागस ताम सोर्यव पोन्थ

बुथ्य फिर्य पोशन गोंद येलि येलि कोर
तैलि तैलि वॅछ गुल्दानस दग

पद्यन सान्यन खबर कति किन्य पोथुर रोव
 थ्यकुन लायक थज़र युस ओस छोटुरोव
 मँशिथ गँय बाँच़ ग्राकन रोच़ुवुन्य रंग
 न फोलुनय पोश पछि हुंद ज़नतु पुच़ुनोव
 छम्बन छारन समनबल रॉस्य ज़न गव
 थ्यकुन सोरुय ह्यडुन लायक सपद्योव
 वटिथ दोल ज़न ति व्वन्दु वुशान्येर अज़कल
 कन्दन हुंद म्यूठ मेछर यूत टैठुरोव
 व्रुशव सूत्य दीच़ु वुशानावुन्य हसॉ गव
 व्वशव सूत्य पॉन्य पानस ज़न ति पशिनोव
 यि गव व्यछनुन वतन हुंद वोन कथव सूत्य
 पद्यव सूत्यन अगर ज़न सोंच रंज़ुनोव
 छु अज़कल ज़ा शुरेन ततु वोन्य प्यतुरुन
 प्यवान यस बतु न्यन्दुर मच़ि न्येन्दरि वुज़नोव
 सयठाह कँह पॉन्य पानस निश खटुन प्यव
 स्यठाह वुहवुन ति 'नाज़न' त्यूत न्यंगुलोव

लगुन ओंद वोर छु वॅथ्य वॉनिस ति मुशकिल
यिमव अँदुर्यव हरेयव कुस दान संदुरव

प्रचन हुंदय गंड मुचरावाँ थोकुय 'नाज़'
डोक्योमुत पान व्वन्य कथ सृत्य डँखरव

13/11/2005

पनुन्य यिम आँब छी परदस तलुय थव
तुल्ख यिनु क्रोल ज़ख्मन बॅल्य बड़ी शव

अगर म्वलुवख ति कैह, म्वलुलुय चु म्वलुनाव
प्रेन्यर ज़वनु छानि छाँनिथ वारु प्रैनिरव

प्रिछव सिरियस अगर ज़न ज़ूनि हुंद पय
प्यवान लोसुन तॅमिस पानस, छुनान दव

प्यवान म्वछि मंज़ रटुन्य छोकुवुन्य छि यिम शाह
वुछव ह्यंदुव्यन्द ति सुंदुजे ज़ालि सोम्बरव

प्रिछव ज़न टासुरिस येति टासुरुच कथ
सु गव तेलि ज़ा शुरा लुलवुन तु ललुवव

चलुन क्याह तस दपव युस आसि चलुवुन
न बलुवुन आसि तस किथु दोद बॅलुरव

छनान त्येलि म्वखतु माले, येलि छूयनान पन
व्वं युस फोल मेलि म्वखतुक सुय ति सोम्बुरव

कथ नु शोकस कॅरुथ चै गथ अज़ताम
कॅम्य नु शोकन थोवुख च़ु मातुहथ अज़ताम

दोह गछां छि कोह नखाव सारान
शबव क्याह वुछ कोरुस यिमय ति पथ अज़ताम

कमव कनव बोज़ख च़ु पोशन हुंद्य व्वश
यिमव पोशव नखव सॉर्य परबथ अज़ताम

वतन हुंज़ कथ ति ज़न रॉव मॅथ्य मॅथ्य
आवुलुन्य रॅटमुच़ छि प्रथ कांह कथ अज़ताम

ओरु योरुक्य अगर मगर बूज़िथ
कृच़ पोठेयि बॅल्य होजथ अज़ताम

बखतु बोड ति बेहे कोत ताम तखतस
आयि कस यड़ यूत ख्यथ च्यथ अज़ताम

योस ति स्व कथ ऑस, करेयि 'नाज़न'
प्रथ स्व कथ सपुज़ तॅम्य सुंज़ क्वकथ अज़ताम

परदस तल लोग ज़खमन फेश
अंग खँस्यथुय ज़ू ज़खमन चाम

लरि लरि ज़न हँर नॉरस ज़ुव
गरि गरि दन्दु वज़नुक सरसाम

छोपि हुंद सोथ 'नाज़स' वोल्याव
बोलुन ताम ति योत योत आम

28/10/2005

कोचि फिर्यन हुंद लोंचल आलम
बोशा खासि इबहामस ताम

होशान हुंद्य यिम लसुवुन्य चिह
वसुवुनि सिरियुक छुय अन्दाम

पोशिच पोशास कनु फिसराय
वावन ल्वलि ललुनॉवुय ताम

वनि कुस कडि वुछुनय वुछमुत
सनूनय कुस सनि सनूनस ताम

कलि हुंद पारुद ल्वलि ललुवुन
जाशुर ललुवुन सुबु तय शाम

स्वगि म्वलु द्रोगि म्वलु बनि सोरुय
युस गव फ्यूरा पौत अजताम

वाँन्सन प्रार्योस हमि तूफान
समि शाह सौदरस यी आराम

नागु बेबन ज़न ज़ामुच रब
आरन रोटु गॅमुच रफतार

व्वन्य नु शुरेन हुंदय तिम ख्वखुमॅत्य
व्वन्य छि शुरेन हंद्य रतु फमवार

असनस ताम खोचुन पशपान
वदनन लोब व्यखुतुय व्वनुचार

गाशि दुहुल गटि मंज़ बासान
पकुवुनि लाशि छि ज़न लाचार

नज़रन हुंद गुफतार छु कोल
प्रथ मोडस प्यठ होल दरबार

नोन छुनु कुनि ज़न प्रोनुय वोन
छोन व्वन्य 'नाज़' येत्युक व्यवहार

05/08/2005

नोट: यि गज़ल छि सिरीनगर गछिथ ततिकि बासुक
रदि अमल।— 'नाज़'

मुसलसल गज़ल

कलमु ज़्यवन बदलुय गुफतार
शारु शहर ज़न नारो नार

तारन ग़र्य छी तारन वॉल्य
अथु बन्दुनुय हुंद कथु व्वनुचार

लालुन्य ललुवुन्य कुस करि कस
बालु पलन समि कर अँदर्यार

पनुन्यव सडकव हॉवुम थर
व्वपर वतन प्यठ आम नु वार

बँरुत्य शहर ताम बासान छँर्य
लूख छि बासान ज़न बिसियार

गोशस गोशस थव सॉ होश
पोशि कथन हुंद कँन्ड्य दरबार

नीर्य सिरन कोत गव सरपोश
पोशि मर्ग बासान बेमार

बनुन ओसुम यि ज़न वनुनय ति वोनमय
परुन हरगा तगी कनि प्यठ मे खोनमय

ग्वबेमुत्य शाह रगन तामथ छि ज़न शाह
मे क्यासॉ लोसुवुन ताम लोल बोरमय

चे छुय अज़ बाग फोलमुत बैयि ति फोलिनय
चे मा छुय पय यि ग्वडु किथु मैय सगुवमय

पकान अज़ छुख, टुकान अज़ छुख चु यूताह
अथस ग्वडु थफ मे कॅरमय कदमु कदमय

हुसुन छुय चोन बखशान सौंज़ुलन रंग
सु गव रंगु आगरय येलि ग्वडु मे बोरमय

चु छुख म्वखतार अज़ सोदरन सरन हुंद
मगर ग्वडुन्युक सु खोचन ग्वतु मे द्युतमय

छुकान अज़ छुख कथन हुंद म्वखतु अन्दुवन्द
सु गव येलि ज़न कथन हुंद आँपु द्युतमय

पॅतिम सोरुय प्यवान ब्राँह कुन पतो याद
वोनुय 'नाज़न' यि गरि गरि अज़ ति वोनमय

येलि आसि सोदुर रुठमुत, तेलि क्या साँ सरन रॉछ
येलि दारि बर आसन न कुनी, तेलि क्या साँ गरन रॉछ

येलि वकतक्यन जुल्फन गछान शीरिथ तु पुरिथ ज़ठ
येलि बागि नरन खर, तु करख कथ चु नरन रॉछ

ललुनॉव्य यिमय वॅन्य तु तिमय ज़न सपुद्य बुथ्य फिर्य
प्रथ मालि फॅली रॉव्य व्वं कथ म्वखतु लरन रॉछ

सुय ज़ानि तनि प्यठ ताप त्वंगल यस प्यवान ललुवुन्य
कुस वाति नबस युस करी पतु रुद ओबरन रॉछ

प्रथ शायि वदन वान त्युथ, असुवुन्य ति गित्यन चाय
वहमल, वरल, वखुतस अन्दर, व्वन्य कथ साँ करन रॉछ

अवु अज़ति बसन वॉल्य स्यठाह कम छि लसन वॉल्य
पॅत्य आयि सॉरी कथ करन व्वन्य खॉरु शरन रॉछ

ज़्वनु छानि मंज़ ऐहसास वजूदुक ति गोमुत रॉस्य
आवेज़ु आदम 'नाज़ु' गॉमुत्य कथ साँ करन रॉछ

शबनॅम्य वतन हुंज वथ तु कथ बासान त्योंगुल्य ऑस ।
कथ ऑस बोरुद्य बॉर्य न्येबुर्य, अन्दर मंजुल्य ऑस ॥

स्वय वथ तु कथ बुथि आयि, योसु ज़न त्रॉवमुच पथ ऑस ।
वथ ऑस मखुमॅल्य, सथ शिहिज बैयि कथ ति शोन्यल्य ऑस ॥

येमि वाँसि सोरुय शूर अथव बैयि ति कथव सुत्य ।
असमॉन्य वुडव कोर ति ज़न दफ वथ स्व व्वखुल्य ऑस ॥

लथ आयि कोबिस कारगर, अदु येलि ति वौनुथ केंह ।
अँछ आसु रलुनय—द्रिह ड्येकस, बैयि नस ति नॅजुल्य ऑस ॥

ग्वडु ह्यथ चु कथन, अंद लबख, कमि वाँसि ति छा पय ?
विहलद चिह्यन क्वसु कोम्ब करख, येलि कथ ति कुल्य ऑस ॥

फँहर्योख कोताह 'नाज़ु' वन सँहरॉव्य वतन प्यठ ।
छुय मरहबा दफ सोरुवुन्य लय तोति गज़ुलय ऑस ॥

20/06/2005

तथ बागस बन्दु बन्दु रथ वॅन्द्य वॅन्द्य।
प्रथ अंदु ज़न व्योखतुय शिनियाह ज़ाव॥

पनुन्यन मंज़ पनुनाह वनि कडुहन।
खोनि खोनि मंज़ 'नाज़ो' दग ललुनाव॥

28/04/2005

मतु प्रिछूयतव रतु रोंग वख किथु ज़ाव ।
ज़्यव छेनि वॅल्य, ज़्येवि अथि मो वनुनाव ॥

गरि छुय ज़न लरि लरि बे स्वमिरा ।
वोफुराँविथ सोरुय छुय सोमुराव ॥

क्रिहेनिस प्यठ किथु कन स्वंज़लन रंग ।
क्रहेन्यारुक क्रहेन्यर ग्वडु मनुसाव ॥

तथ लोलस नेरि नु जोरय काँह ।
यथ लोलस लोलुय लँजि लँजि ज़ाव ॥

कमि कमि अंदु पज़रुक नभ ओबरख ।
सिरियस ग्वडु प्यठ पज़रुक पॉराव ॥

ओंद पोख ज़न सोरुय ब्यगुर्योमुत ।
लयि यिथ व्वन्य लयि मंज़ लय ललुनाव ॥

छम यादावाँरी सॉदुर वार ।
चन्दु छनिनुय ओस लोलुक वरताव ॥

यि ज़न खबर छम, ति छमनु खबरुय
 वनव नसॉ अथ छु वोखु मचरुय
 अपुज़ छु अलमन खसाँ तु पोठान
 पज़र रछाँ रोव ज़न ति पज़रुय
 गुदॉम्य खावन गुदोम दरि मा
 गंडस ति रोज़्या साँ आँसु वछुरुय
 सपुद यिज़न, गोछनु ज़ाँह ति सपदुन
 सपुद तवय किन्य यि वठ ति अंदुरुय
 यि त्रोव मरगन गोलाब पुच़्चुनिथ
 बु क्याह थ्यकय वनतु बागु बजरुय
 छि राँस्य गॉमुच़ वुज़िन्य ति नागस
 यि त्रेशि हँच़ मा साँ रोज़ि वुम्बरुय
 हल्यव खोरव युस ति वोत मंज़िलस
 तँमिस वुछाँ कुस अलाँज़ ग्यगरुय
 गोबिस ग्वबुन 'नाज़ु' बूज़मुत ओस
 लोतिस लगुन गोछनु यूत ल्वच़ुरुय

गोख ते वालख न्यंगलख कूत
छूयेतु छुय गछुनुय त्योंगलख कूत

नारस नरि दिथ कोत वातख
व्वडुनुय छुय येति व्वतुलख कूत

कोताह खोट मैति पानस निश
नभ वुनुलोवुथ, वुनुलख कूत

पानस प्रिछूय प्रिछूय प्रिछुनय रुद
तमबुलिथ यूताह तम्बलख कूत

सरु गछुनयि सोंचिकय सरहद?
सौदरुक बाडव कदलख कूत

रंग यिम आँसी तिम रॉवी
'नाज़ो' वनतम स्वंज़लख कूत

08/04/2005

मरान मरान ति दोहय जुवान किथु कॅन्य
 छैनान वोजूद ति जन दफ सुवान किथु कन्य
 रंगन हुन्द्य रंग ति ज़न वोतलान बोडान
 शोख रंगन हुंज तेह ति मन्दछान किथु कॅन्य
 गछान पानस ति पनुन्य ब्राँत्य बाजे
 आँथु रोस्यत्यन ति वोथ रावान किथु कॅन्य
 बुथ्यन बुथ्य लाँगिथ पकान सॉरी छी
 पनुन्य बुथ्य ति चिह्यन मंज़ परदान किथु कॅन्य
 यि यैलि गव स्वछ तॅम्यसुन्द तैलि वनतम
 छु न आसुन दुब दुब बरस करान किथु कॅन्य
 यिमन पद्येन रुद्य कॅन्ड्य ति ज़न कड़नय
 मॅन्जिलन हुंज़ वाँस ति ज़ेठान किथु कॅन्य
 दारि बर मुचरिथ ति दम गछिहे कम!
 शाह ह्यवानुय ज़न शाह छोकान किथु कॅन्य
 काँह ति आवेज़ुगी ज़ागि रोजान छय
 आसि सपदुन 'नाज़ु' सपदान किथु कॅन्य

छाँड्य येलि बु तेलि वयिवुन्य माने
बस तिमय हिरि बसुवन्य माने

तुज ते बस खुरल कथन हुंज कथ
अवु तिमय फुरस गछुवन्य माने

चॉन्य अथु तप तु ज़फ करुवन्य
छी बदल बेबिस बरुवन्य माने

रोवुमुत पान पानस निशा
रॉव्यमुत्य पानस प्रिछुवन्य माने

थोंबि थोंबि क्वम्ब करुन्य त्रेशे
रास्य गॉमुत्य त्रेश फुटुवन्य माने

बोर ह्येथ तोर किथु वातख
दॉयिराव फेक्य वसुवन्य माने

बाँदि गव बन्दस बन्दस रथ
नॅन्य नेरान छि चूरि थवुवन्य माने

‘नाज़’ वनि ज़न तु ताज़ु वनि क्याह
ज्वलि करान छि कल कड़ुवन्य माने

ब्रिछुवुन्य बोछि क्वछि मंज रॅट्य रॅट्य
रेन्चल लोचन गन्ड मुचरव

जन्डु गंडुवुय गंजि नरि जंगु ज़न
'नाज़स' पोत ज़न ह्योत कदमव

10/4/2005

कति तामथ बैयि क्याहताम गव
दिल दुबुरायव बैयि तुज दव

प्रचु वखतुचि, गव गवचु मुचरुन
व्वचु दुरुनय क्याह चमि रँछरव

कथु ज़ायुन लति तल थवुहन
दन्दु बरिवुय मंज़ु ज़ेठान ज़्यव

लवु हतिनुय फोत्य गॉमुत्य छँर्य
वँथ्य वॉनिस कम अन्द शेरव

वँन्य वति अँन्य सॉराह लँजमुच
वँन्य दी दी व्वन्य क्याह वँनिरव

पछि हुन्जि वति खँत्य लछि अम्बार
वछि वॉलिंगि हुंज़ वथ शेरव

व्वसि द्रोसि मंज़ कति रौनि वजुना
हनि हनि लोलुच खोन मुचरव

रावुनय दिम छुमनु कैह लबुवुन्य दिमय
मन पची योदवय गजल रंबुवुन्य दिमय

हरणु अँछ छय सौरमु लाँगिथ हावतम
नजरु तुल योकुन यिम तुलुवुन्य दिमय

सँन्दजि कथ साँ जाल्य छी वनतम चै दन्यि
बुछसॉ व्वन्य ह्येन्दुवन्द अथव चलुवुन्य दिमय

क्याह छोनून लायक चै हुसनस छुय छोनी
कैह अगर जाँह छोनी, छोनुवुन्य दिमय

यातु समिहे नाव थवुहय नाव काँह
नाव त्युथ हयू नाव काँह ह्येवुवुन्य दिमय

तोशिवुन रोशुन चै गरि गरि पूशिनय
अँथ्य मुदय गँडुहॉ मुदय गँडुवुन्य दिमय

हुसन सौदरस शारु सोथ्य दीहे 'नाज'
आवुलुन अँशकुन हना हमिहे तु तेलि ह्येमुवुन्य दिमय

रठतु दन्दस तल ज़्यव तु पख
शीशिव हेर तु दाँतुव खाव

पतु पिलनय नरि आकाशास
पदिनुय हंज़ वथ ग्वडु सोम्बराव

पॅश्य पॅश्य यिनु व्वन्य गश गछुनय
चोयि फुटजन व्वन्य गंड मुचराव

बसनस गॅछ ऑही लसनुच
'नाज़ो' लोलुच लय ललुनाव

12/01/2005

यथ समयस मंज युस काँह ज़ाव
बागि तँमिस आमुच़ खुर्य नाव

तगियय नैंगलुन्य चख नैंगलाव
व्यँज छय वथ योसु, सोति व्वपराव

छायि हँलिस छुय प्रथ काँह थ्वथ
कथ रुज़ अँत्यथुय, क्वथि खोत बाव

पँहँल्य थँवी रँछुराँविथ न्याल
ख्योल ख्यथ कसमन खोरुन बाव

रंगुर्यव रोंग सोरुय टेचिहोर
असलुक रंग चु ति व्वन्य मँशाराव

कायिर्य पथ कोरमुत दिवुदोर
वख्तुक वोन तगियय वँनिराव

कुस गरु छुय कथ राँछ करख
वँथ्य वोन्याह जन, बर टंगु द्राव

छु बोनि शिहिलिस ति शोरु बॅर्य बॅर्य
व्वथान छि थरु थरु ज़रस ज़रस व्वन्य

यि आँस क्रैख ज़ैवुवुनुय गॅमुच नॉल्य
टेछर तवय 'नाज़निस' मेछिरस व्वन्य

12/09/2004

करान छु ठुक ठुक ति कुस बरस व्वन्य
बरुय नु रुदमुत काँह गरस व्वन्य

मै वाँस आरन ज्योयन पथुय गय
सनुन मै पजि आगरस दिलबरस व्वन्य

अगर छु जुलफन कुलुफ ति मुचरिथ
छि तोति बुछुवुन्य स्वरफ सरस व्वन्य

अलाँदय आछिर्य पनस छि सॉरी
थवान छि वुहुवुन्य शहर तरस व्वन्य

चै द्रोय पनुन्यन पनुन वॅनिथ क्याह!
पुशर दयस पतु, पनुन परस व्वन्य

छै यातु डंगुलिस डुंगुय छोटैमुच
छै यातु सनिरस कमी सरस व्वन्य

जैवव जन्म द्युत जण्डन तु जालन
अन्दर बिहिथ दन्दु वजुन गरस व्वन्य

मोटुन गोमुत लोलस छु अजकल बालु पलुक्य पॉइय
फेरान छि अँन्द्य अँन्द्य पानुसुय ज़न ग्रेटुकि छलुक्य पॉइय

ऑसिथ न आसुन बासु नावुन काँसि काँसी तोग
फँट्य फँट्य छि नेरान कृत्य मगर हरदु खलुक्य पॉइय

येलि येलि ति त्रावान पुर्य ऑसुख गोश ऑस्य व्वशलान
यावुन यिवान ओस व्वलसन्स पम्पोशि डलुक्य पॉठच

नोन ओस सोरुय वोन मगर ज़न रुठमुत ह्यू ओस
सोरुय खँटिथ ह्यू रुद अवु किन्य मनुकि मलुक्य पॉइय

फ़ाह द्युत हैयल्यव येलि ज़न तवय किन्य फँल्य ति जुवाँ आय
निकु ज़न छु रोटमुत तँल्य बेबिस दैदि मायि द्वगलुक्य पॉइय

यि छु 'नाज़' छेवुवुन चोंग लोगमुत वावु गल्यन ज़न
रँब्य आरु ककतुक्य टापुवान छिस आरु पलुक्य पॉइय

16/08/2004

सुबुहुच सथ न्वन्य नु पोशान छय मंद्युन तामथ
गछान वोत रुदु शान्यन मंज छैदुन तामथ

मॅरिथ मरतब छु मेलान करतु मरुनाह
यछान मरुवुन ति मा साँ छुय मरुन तामथ

स्यठाह मुशकिल करुन्य वखतुच छि व्यछनय
तवय ह्योतमुत वुक्यव कलु प्येदय वुरुन तामथ

खबर क्वसु आँडरन छय खॉर पाठान मंज
कथन हुंज नाव लॅजमुच शाठु बासान आवुलुन तामथ

खतुम गव लोलु बागन लोलु माँछुर ताम
कलस प्यठ गासु ताजा हैयथ छु बासाँ अज गुयुन तामथ

मुदय गँड्य गँड्य ति नजरन बुध्य छि अज रावान
वुछिथ यिम खोलु खत 'नाजो' दुयान क्यासाँ दुयुन तामथ

20/07/2004

गँजमुच नेन्दुर छम तोति ज़न बासाँ मै अँछन प्यठ
थोकमुत यि पनुन पान छुस साराँ बु फेक्यन प्यठ

लूकन छि गाँबी कन, तवय बोजाँ क्वकथ कथि मंज़
नतु गय नु क्रखुय तोति जन खँत्य लूख द्वसन प्यठ

तिम रंग ति ज़न व्वोतुलेयि यिम बासाँ स्यठाह बुथ्य फिर्य
कनवास रटॉन कन तु चलॉन ज़न छु टेन्द्यन प्यठ

क्वसुताम जंगुल्य ज़ाथ बागुन्य आयि शहरन व्वन्य
असनुक लसुन अजकल छु शीनाह टीनु पशान प्यठ

दय ज़ानि बँरुत्य बानु तामथ क्याज़ि वज़ान यीत्य
बासाँ छु छरेयर बाडुवन हुंद ज़न छु शहन प्यठ

कोत गय स्व वुजिन्य 'नाज़ु' वनतम नागु रादान हुंज़
कति विगनि वनुवुन यारि वनन व्वन्य छु ज़ेवन प्यठ

20/06/2004

त्राव गुहलिस गाशुक पयवन्द
 बाग दिलकी फोलनय अन्दुवन्द
 डीन्ज सौरुय टुकल दावान हंज
 वाँस सौरुय वावुलुनिस पाबन्द
 आँसु द्रामुच कथ आलमुच कथ
 बेडि त्राँविथ ति वाव सपद्या बन्द
 क्यासॉ खारख च़ु काहवचि प्यठ
 प्रथ स्वनस ज़नतु सरतँल्य दन्द
 आवुरोवुथ च़े ओरु योरस पान
 पान पनुनुय च़ु पॉन्य पानस वन्द
 थैकुन्य लायक न ह्यैकुवुन्य अंग
 फरज़ु लोंचन गॉन्डिथ अँजिक्य फरज़न्द
 युस ति शैह ओस गव सु वेह ख्यथ
 व्वन्य नु सर काँह न काँह सरबन्द
 बठि रुज़िथ गोमुत थामि ज़न 'नाज़'
 तारु तरिहे ग्रज़ान ओरु ज़न स्यन्द

शोकु शमुहस नसॉ वाव दज़नय दिवान
पोंपुरिस काँसि गथ मा सॉ करनय दिवान

वाँसि हुंज़ पूथ्य पॅर्य पॅर्य ति रोज़ान अपॅर
ज़ाँव्य जारा अम्युक अथ नु परनय दिवान

राज़ु होंज़न ति मॅठ ज़न दोदच पाँर्य ज़ान
काह वचन नेन्दरि क्या सा नु वोथनय दिवान

सथ पनुन्य राँव तिछ ज़नति छॅम्ब्य छॉर्य लॅज
कुनि ति कतरस सेक्युल छुय नु दरनय दिवान

बेकला ताब तोहमुल मंगान पारुदिस
बेकरॉरी करारा नु करनय दिवान

कथ नु शिहलिस बेबिस मंज़ बैरिथ शोरु छुय
काँह ति असुवुन्य कथा छय नु असनय दिवान

हाजिथुय अज़ नु आँही शुरेन माजि हुंज़
छुख थज़र त्युथ ज़ि बोन छुखनु नमनय दिवान

तालि किन्य यिथ ति मा 'नाज़' बाज़ुय यिवान
व्वन्य सु चलिहे समय छुसनु चलनय दिवान

जिन्दगी मंज दोख तु स्वख, दोनव छि ज़न बारुन्य कथा
रय कँड़िथ दोनुवुन्य पतो, वयिवुन्य छि काँह छारुन्य कथा

वखतुकिस ऑनस अन्दर, वुछखय तु प्रथ काँह अक्स छुय
ऑनु ज़न फुटरख ति, प्रथ काँह खँड करी बेहवुन्य कथा

न्यूख मोंदरिस ज़न ति मोदरेरुय मुहिथ, खँड्य फुट कौरुख
खॉर पाठन मंज ति खोचुन, कोसु छि व्वन्य छारुन्य कथा

आयितन सोरुय थँविथ, छय माय मँछिजारुच व्यछय
पछ अँजिच मछि माज़ ख्यथ, रॉविथ करॉ ब्रिछुवुन्य कथा

हे चे छुय सोरुय मे वन, त्येलि क्याज़ि छुख हूरिथ बिहिथ
रोवुमुत क्याह छुय सन्योमुत, करतु व्वन्य सनुवुन्य कथा

गुलशानुक गुलशान छु असवुनि, बुथि बासाँ ज़न वदान
'नाज़ु' प्रथ काँह शय करॉ दम, फुट्य गँछिथ वदुवुन्य कथा

05/07/2003

सोंचि शायन लोंचि जेठान आय व्वन्य।
 दाय तदबीरुय मंगान ज़न दाय व्वनय
 पान परद्योमुत परुद्य पलवन अन्दर
 पॉन्य पानुक करतु तगियय पाय व्वन्य
 राज़ु होंज़न ताम बोद ब्रेठेयि ज़न
 काहवचन छनु कुनि ति रंगु काँह जाय व्वन्य
 ज़न पद्यन मँठमुच छि पँथरिम पॉर्य ज़ान
 कुनि ति मीचुच रुज़ मा सॉ काय व्वन्य
 वनतु कथ ओसुय चै युथ तेशल बनून
 तेशुलस लगुवुन्य दिलस छय ग्राय व्वन्य
 तोति पोत खोरी यिवान फीरिथ ति ज़न
 छमनु पोशान आगरुच ज़न माय व्वन्य
 वाँसि हुंज़ि यथ पोथि वरखुय रॉव्य ज़न
 कुनि ति वरखुच ज़न नु रुज़ुय माय व्वन्य
 छुय करुन यैलि गाश सरु, तैलि गाश बन
 आशि सोथ्य 'नाज़ो' प्रथन प्रथ शाय व्वन्य

आँस्यतन अटु आसि आसन वोल् काँह
यूर जानावारुनय ज़न ओल् काँह

नज़रि कस यी सूरु डेरस मन्ज़ सुचन
आसि मोदर्यन सुत्य ज़न ट्योठ खोल काँह

हे अथन फोख दिथ बचान वन कर नु छुख
गॉल्य खातुक युस ति दफर खोल काँह

वून्यमच बँनियान आसी दून्य दून्य
प्यव बै शूंकिस सलयि मन्ज़ु ज़न वोल् काँह

रोवमुत लबुहन सु क्याह लबुवुन्य चै दी
नय रटन वोल्नुय तु नय दिनु वोल् काँह

लोल बरुहख 'नाज़' वन किथु कन बरख
यैलि नु पनुनुय छुय चै पानस लोल काँह

13/11/2002

वोन म्योंन पनुन्यन तामथ रोव
पनुनिस पानस किथु ह्येमु साम

नेबुर्य नेबुर्य बासान नुन्दु बोन
अँन्दुर्य अँन्दुर्य छुस सख बे राम

वनुनुच कथ रुज़ुम वनुनय
लटि लटि आयम योत योत ताम

लार्थेयव 'नाज़स' सख मशरफ
मशरफ आसुन बोड़ आराम

15/10/2002

स्वय वथ स्वय कथ सुय सुबु शाम
सोरुय बासान ज़न क्युथ ताम

गरिकुय रावन त्योल कूरान
केंछा कॅर्यतव लोल हो आम

येति ज़न छॉविम कम अतलास
कति बनि फ्यरनुक ह्यू आराम

कोल छुस गोमुत होल अनहार
प्रज़नथ म्यॉन्य छि बोड़ इबहाम

आँचॉर्य सरु मँज़्य 'तुलि मुल्य' तार
दैदि हुन्ज़ बतु दॅज, सैन्दि बोठ, शाम

यारि वनन, बागन, मरगन
यिनु डॉलिव विरि वारन क्राम

गोब्य गय पानस पनुनी शाह
पानस निशा पानुय दूर्याम

क्याह छु नेरान मै वन ग्वतन गॅछ्य गॅछ्य
सोंचि मलर बठेन निश स्वतन गॅछ्य गॅछ्य

कृति कालुक प्रिछख बनून गुदरुन
कृचि लटि आस हुतन योतन गॅछ्य गॅछ्य

लोसुवुनि अँछ ति पोशिनॉविथ थव
फेरि मा पोत तिमन वतन गॅछ्य गॅछ्य

लॉव्य लोलन ति कॉव्य हावुन्य ह्यैत
दानि ववुनाह करुन परबतन गॅछ्य गॅछ्य

आयि असि कुन रंग, मगर बे रंग
लारि लतन हुन्द माज़ वतन गॅछ्य गॅछ्य

पनुन्य आवेज़ुगी दयस पुशारिथ
शेवु रुदुम दोहय हॉरुतन गॅछ्य गॅछ्य

कृति कालुक चै 'नाज़ु' असनय छुय
टसन चटनय मा ओतन गॅछ्य गॅछ्य

तस ओस वनुन तु वौनुन, वनुनय कूत
मै ति ओस सनुन, तु सौनुम, सनुनय कूत

जवाब ज़ागि ऑस्य जि सवाल वोथुहन
अथ यॅन्दुर तुलिस अवय रूद कतुनय कूत

चलान यस निश, वलान सुय छुम नाल
ख्याल वॅथ्य वॅथ्य व्वथान, व्वथनय कूत

आव युस ओरु, योरु छुस गछुनुय
तोति रोज़ान छु मॅर्य मॅर्य मरनय कूत

दारी अगर ति दारी वनुक हापुत
दारी नय गर्युक बॉच, वनुनय कूत

रटुन्य 'नाज़स' पैय दु दॅम्य तलवार
दुपासे छैनिथ ति रुद छैनुनय कूत

08/06/2002

नेबर मँ त्राव, ओशा श्रोपुराव
ठानु वँथिस कर आव अजताम छाव

दोह दरु लोगमुत खयालन हुन्द
मोसमन हुन्द मिजाजु परखाव

ज्वनु छानि मंज ति कूत छानख
कृति कालुच यि छॉन्य बेहु द्राव

काँह मकुच पोशिहे अगल मसलन
हयेंगल समयस छोम्बल पॉराव

कथ छि वुछनुच, बोजुनुच, वनुनुच
वथ चै यी कथ यिहुन्ज हिशाराव

नेबुर्य नेबुर्य सु मूतुरॉविथ ओस
अँन्दर्य अँन्दर्य वोनुरख गित्यन चाव

अड़ डंगिस लोग यि अड़वर पान
होर 'नाजुन' यि ऑखुरी दाव

चम स्यठाह फँहरेयि ज़न कँश कँश समयस
गंडव अस्तानु कति कति दँश समयस

अँश बुकु ह्यथ रोबूदु अँछ, वुछुहख
पँश वनन गँमुच छै ज़न गँश समयस

शीशि खानन अन्दर छै सथ रँछरुन्य
शीन रँछरिथ थवुन छु टीनु पँश समयस

जीनु रौस गुर छु फीनु खारानुय
कृत्य दब लँगिथ ति दब मँश समयस

पौत वनस मंज़ मंज़ुल्य बाँथ गँगरुन्य
बागि आमुत्य छि हशि नोश्य समयस

क्यासाँ चारख च़ु 'नाज़ु' रोच़ुवुन वयिवुन
क्या साँ नेरी च़ै वनतु पँश पँश समयस

नाज़नीनन छे ताज़ुगी तिछ हिश
शॉयिरन त्यूत वुनि ति वनुनस वार

लारि लद हयू छु 'नाज़ु' प्रथ काँह
काँसि मा केंह छु बोज़नस वार

8/3/2002

सोंचि वाल्यन नु सोंचनस वार
मॉनिरॉविथ नु मानुनस वार

काँह ति बासान छु काँन्ज च्यथ मा
आसि यस तस न हावुनस वार

बास थनु प्यव अबॉसिस ज़न
तोति बासस नु बासनस वार

वख छु यैन्य तु वोनुन ह्यथ
काँसि छुय नु वोनुनस वार

क्याह वुछख तु क्याह थवख वुछनय
यूत वुछ वुछ न सा छु वनुनस वार

तिम कदावार कथु कथय रोज़म
तोलि कुस कस छु तोलुनस वार

जोरु नेरी नु शोर बरनस काँह
शोरुहव, छा सॉ शोरुनस वार

अगर प्रिछख प्रिछतु पानस केंह
पतय प्रिछख प्रिछतु जहानस केंह

सोदरु सनिरुक्य लबख मोदुर्य माने
ज़ाहिरुचि वति सनख्स गॉयिबानस केंह

दारि बर दिथ ति छारि आदम त्यूत
प्रॉर्यतन मतु सु कारवानस केंह

करनु वादव प्यठु वुछान बोज़ान गव
आव नु अथि अथ सॅगिस्तानस केंह

अज़ ह्येड़ान ह्येजि कॅड़िथ परनस
प्रानि कदरय नु कुननि वानस केंह

परी रोयन ति अज़ छर्येर बासान
परी रोयन पनुन नु पानस केंह

‘नाज़’ कोरमुत छु ज़न देवानु समयन
छा वनुन तगान अज़ ज़मानस केंह

वुल्ट वुरेबुक येन्य वोनून
कैसरि तलुक ज़न आब, खबर

कुस मोसिम कस आमुत रास
'नाज़ो' कियुथ सँहलाब, खबर

फरवरी 2002

ताबस सोर्या ताब, खबर
तारि मश्या मिजराब, खबर

बोछि रोस्तुय वाह सोरेमुच
दोहली डेशिन्य खाब, खबर

सोदरस लागि मा सेदि बुथि तार
बॅट्य डेशन गिरदाब, खबर

असुवुन्य लसुवुन्य बसुवुन्य साथ
रॉस्य गॅमुत्य अलकाब, खबर

कथ खॅचमुच कुल्य तेहर्यन ज़न
अथि मा यी मॅत्य आब, खबर

आम्यन आशान हुंद जोदथ
गँडु थावन सीमाब, खबर

वन्दु कठकारस मंज़ गुमु श्रान
ग्रेशमुक स्वति अखताब, खबर

अकुय यथ जुलमतस मंज चोंग दरिहे
 अकुय अख गाशि लुथ नॅव आश गरिहे
 रंगुर रंगिही मगर छुख यूत मलु कुत
 मनुक क्रेंहन्यर मदय रछ खन्ड ति वसिहे
 करारुच कथ बु करुहॉ तथ म्वच्च्यव क्रंज
 अभारुच कथ हना सुमि तारु तरिहे
 सैजर येलि आसि तैलि हॅज कथ गछॉ स्योद
 हजर येलि ओस सैज कथ कस नु चरिहे
 डलस मंज ज़ागि नारुच गाडि रुदुय
 स्व ज़न चलिहे, तु कथ कुन, कोर चलिहे
 चु पनुनिस पौतवनस मंज अछतु लोत लोत
 ज्वनस चॉनिस पनस कुस म्वखतु तरिहे
 शिहुल छाँजोथ किथु कन दुहुल्य तापस
 विहुल वख युथ हिरिस कस कस ति वसिहे
 सराबन पथ दवान गॅय वाँस 'नाजस'
 नतय शोकय सु नॅव्य नॅव्य नगमु गरिहे

चॅन्दरस हनि हनि थनु पैयि जून
ग्रेहनू मतव जून कौर अथ ग्रास

बर बुकु युन कस फिकरी तौर
सनूनस वनूनस वोथ कॅहिय कास

चैतु वॅतरिस सगुवान गव 'नाज'
चैतु वॅतुरेव दितुहोस वनवास

नवम्बर 2000

गरि ऑसिथ लगि परिकुय बास
वसवासन थनु प्यन वसवास

ह्येनु आमुत्य पान्यारुक्य रंग
छेनु गॉमुत्य असुवुन्य अथवास

कोत गय तिम व्वसु द्रोसि हुन्द्य दोह
कोत गव लसनुक बसनुक बास

व्वलु येति येरव लोलुक ओल
अख अँक्य सुंद बेयि थावव पास

कोशुर छुस कॉशिर छम क्राम
कँर्यतन करि ज़न काँह कथु सास

बुथि लँग्य बुथि रौस्यत्यन बुथि रौस
बुथि रौस्यत्यन मंज़ बुय शिगन्यास

नाबूदन मंज़ ल्यूखुक नाव
बूदन मंज़ ब्रोंह ब्रोंह व्वतुल्यास

साज बोज़ान च़ु अँन्दरिम रोज़ख
तारु वज़नय तु नगमय बोज़ख

कन दिख—कनव बोज़ख गूँ गूँ
पौत वनस कुन च़ु दोरि दोरख

हरदु कालस रछख कानुज द्रमनस
सोंत कालस च़ु मखमल वथरख

लोल व्वतलुन छु मनु सर प्राटुन
होल यैलि गछि तु पानय बोलख

वाँसि आमुत ति आँस्यतन पान
दफ ख्यालव किन्य जवानुय रोज़ख

कल गनेयम छमनु व्वन्य छोरान
जॉल्य पंजरस बड़ान छय रोनख

सौन व्वगुन 'नाज़ु' रोव वरतावस
काँसि पोरख नु पानुसुय पोरख

कूत बासान बैगुर छु वखतुक साज
लय अगर छॉड़व छे बासान ल्यल

वुनि ति 'नाजस' छु नेब ज़ुवुदार
वुनि ति बासान तॅमिस छु बावॅच बल

20/09/2000

शाम यिथुय गनान छे सुबहुच कल
सुबुह वॉतिथ दिवान छि शामस दल

बस यिमय अन्द मे येम्य वजूदन रॅट्य
क्रीर म्वन्डुकस ति वाँसि फोरमुत छल

काचि तल रोटनस नु काँसि ओरुक्य
पॉन्य पानन मे पान ओननम तल

सोंचि सालन प्यवान छि होरुन्य सब
सोपनु माया यिवान ति छा बामल

कति मिज़ाज़ुक्य मँछिल्य व्यवहार
वखतु वावन तालि दियुतनख च्यल

पोशि बागन अन्दर चु छावख क्याह!
पोशि बागन गॅमुच छि अदॅर्य खल

क्याह करव वन्य सैज़र पज़र रॅछरिथ
सैकि सॅहरावस रुवान गछ थल

सॅन्य चूरन थपि न्यूनम असुनुय
बैयि दोपनम द्वखु वुडरन खसुनुय

कौठ्य लूसिम नाहकय यूत पॅकिथ
बॅस्य बॅस्य ति तगान छुनु यैति बसुनुय

सॅहरॉव्य सैकिल्य यैति सगुनाँविम
पानय पानस प्यठ प्यव असुनुय

ऐहसासन ताम स्वतेमुत्य शाह
प्यव तालि चेलन तल यैति लसुनुय

पनुनी कथ बासान अथ वथि रौस
प्रथ कथि प्यव यैति वुलमॅन्य खसुनुय

यथ वाँसि ति हाँसिल आव नु कैंह
प्यव 'नाज़स' हैरि प्यठु बोन वसुनुय

18/09/2000

वुछान थलि थलि तँमिस छुस वुन्य करेम कथ
तँमिस छनु जॉह मे कुन वुछनुच ति फुरसथ

अगर बोजुन मे तगिहे राह मे क्याह छुम
सु गव नीरिथ—दिचुन लोलस यि किछ लथ

सु कुस व्वन्य याद पावेस आदनुक शेह
जुवान छुस आदनुच यादावरी हैयथ

बु वनु क्याह किछ बूसर ललुवुन्य मे थॉवुन
मे निश वातिथ दजान प्रथ काँह शिहिज सथ

मे बासान रंग पनुन्य सॉरी स्वतेमुत्य
दिवान सारी तवय अथ बदलु रंगथ

रटान बाजे बु म्वछि मंज छुस पनुन्य शाह
सु मा यी पोशि कदमव खसि मे तोहमथ

व्वपर वतुवुय तमिस कँडमुच स्यठाह कल
मे बासान यीरु गॅय सॉरुय मे अरजथ

कँमिस 'नाजस' गोमुत अज तोतु अड कोल
मँशिथ शमहस गँमुच ज़न पोंपुरिन्य गथ

सॅनिथ कस कस पनुन गुदरुन वनुन तोग
 बॅनिथ यस आसि आमुत कस सनुन तोग
 वुछव कोत ताम शीतल शाह रछख व्वन्य
 वुडुर खसुवुन शाहन कोताह हमुन तोग
 नयन नीर्यन कड़ख किथु कॅन्य चु पय वन
 पॅहॅल्य कदमुय स्वतेमुत्य कस वुछुन तोग
 इयैकस लीखिथ छ समयस नॅव अबारथ
 अम्युक मफहूम बदलुय, कस सनुन तोग
 गॅमुच ज़न सारिनुय बासान गॅन्ज़ नस
 नतय मॅकरेर अँन्द्य पॅख्य कस वनुन तोग
 यिमन नज़रन नसॉ काँह शोक व्वतलान
 नज़ारन तेह छि वॅछमुच कस वुछुन तोग
 छु येमि शाहरुक टैछर ज़न ज़ाहरि अलमास
 रगन मंज़ गव वौजूदन—ती सुहुन तोग
 पकुन 'नाज़स' ति प्यव वुपु बॉल्य सड़कव
 कॅमिस वुपु बॉल्य सड़कन प्यठ पकुन तोग

वनान वोतुम मे तनु यनु योर आस
सनान रुदुख मगर दोहदिश चु कम कास

बु प्रारान सोथ कालुच छस यॅम्बुरजल
मगर बोंम्बरन मे मा जॉह द्युत यिनुक बास

अगर तुलुहख चु दस म्यान्यन अमारान
ग्रुहुन मा सॉ मे करिहे जूनि युथ ग्रास

अगर ज़न नागु वुज़न्यन ज़ागि रोज़ख
अथस मंज़ यी अँन्दर्य राज़न हुंज़ुय रास

ग्वतन गॅछ्य गॅछ्य हतन तरफन चु फ्यूरुख
मतान बॅल्य छुख व्वथान शोकन चै कॅह्य कास

हना व्वन्य 'नाज़' हरगा बाज़ यीहे
अँमिस बनिहे मनस मंज़ मायि हुंद वास

जून 2000

अँछन अगर थवुहख चु त्राय ज़ाँह असुवुन्य
डलस पम्पोश फोलुहन कृत्य रंबुवुन्य

आसि हे काँह ति वछस मंज़ दुबुराय वयिवुन्य
सोंचि बुड़रन ति मा लोसुहन पाद खसुवुन्य

फँहरि चमि प्यठ व्वथान दग रीशिमस तामथ
कारुवानन कदम रोटु गछान पकुवुन्य

यपारि बिहितिस गछान मथ अपोर तरनस
मोसिमन हुंद्य मिज़ाज़ु गछन आसुन्य वयिवुन्य

लगान कम ज़ाल्य छि व्वन्य यादु वोतरिस
सनान जिगरस छि कम कम दौंद्य सनुवुन्य

आवुसान प्रथ बोठ छु प्रथ दँरियावस
ती वनान वोत तिमन रूद्य यिम तरुवुन्य

आँम्पु मंगुवुन्य स्यठाह आवेज़ु आल्यन
दरान छा 'नाज़ु' लंज्यन प्यठ आँल्य अलुवुन्य

ज़ूनु गाशस अन्दर क्वंग फुलय पोंपरिच
खूनु सॅर्य ज़न गॅमुच तारु बदलय तरुन

शालुमॉरस, निशातस तु बेयि डकसुमिस
पॅरियि मॅहल्स ति 'नाज़ो' सबक नोव परुन

20/01/2000

शामु शामय व्वथान आमु तावन वुरुन
रॉत्य रातस छटान तावि प्यठ ज़न गुरुन

आशि चाँगिस स्वतेमुच छि गाशिच सथुय
ब्रोड़ छु कासुन नेबुर्य बेयि ओन्दुर गाशुरुन

यारि वन आसि मा विगनि वनवुन करान
दिगनि ओश आसि त्रावान यम्बुरज्वल तुरुन

शान्त शीतल डलस शोरु सीनस बोरुख
चायि पम्पोश शोकुन्यन रव्यलव ह्योत वुरुन

नून ह्यथ वुनि ति आस्या गछान न्यूर कांह
पोशि मरगव ति ह्योतमुत छु व्वन्य गाबरुन

बोड़ ग्वनाह छुय यिहोय क्याजि छुख बे ग्वनाह
कथ करुन्य व्वन्य मनाह—छुय मन्द्युन शामरुन

कँतिजि क्यासॉ दिवान वँन्य छि कुट्य तालुवन
ऑल्य नाशुक वजह व्वन्य तिमन दॉयिरुन

रॉवमुच सॉरुय मे सथ दोह लोसुवुन
रॉवमुच ज़न वथ तु कथ दोह लोसुवुन

हे बु लौत ऑसिथ ति ज़न यूताह गोब्योस
व्वन्य मे छनु कांह सामरथ दोह लोसुवुन

कांह ति लॅन्ड छनु अथ कुलिस बासान शिहिज
बखतु बॉगिस लॅज यि लथ दोह लोसुवुन

बोस ज़न आमुत फॅटिथ सीनस छि दग
कीनु रोटमुत छुन फकथ दोह लोसुवुन

तील मोकल्योमुत छु चाँनिस लॅग्य बुड़ख
ज़ागि कुसताम वाव अथ दोह लोसुवुन

म्यनि वति पकनस छु मूरान कॉर व्वन्य
छुस बु प्रारान माय ह्यथ दोह लोसुवुन

‘नाज़’ खोचान कथि छु बाज़र प्यठ प्यनस
छा वनुन्य लायख यि कथ दोह लोसुवुन

14/12/1999

दरु छुस लोगमुत गछिही ज़रु ज़रु
 परु छुस प्योमुत लोगमुत मरु मरु
 सौदरस तरुवुन गित्य मा गछनम
 माठुय रोवुम जुत कथ सॉ करु
 पोशि कथन ताम कॅन्डय छिम बासान
 क्षणु क्षणु छुय ख्योन करुखा दरु दरु
 असनस सुत्य असु, वदनस सुत्य वदु
 पनुनि मिज़ाजुक किथु कॅंह नोव गरु
 परु पेशिसुय क्याह परु पुशि त्रावय
 परु छैनिनय ज़न लॅग्यमुत्य अरु सरु
 सरु करुवुन्य ज़न बर टंगु द्रामुत्य
 वॅथ्य वॉनिस मंज़ किथु गछि कॅंह खरु
 प्रथ कुनि लंजि ज़न लोगमुत दूरैर
 पान्यारस ज़न लोगमुत अरु खरु
 यादु वोतुर छुनु 'नाज़स' छोरान
 प्रान्यव तारव किथु सॉ व्वन्य तरु

सुबहुक्य शाह शामव सोचरॉव्य
आशन हुन्द्य चाह कॅम्य पुरनॉव्य

बालु थोंगिस प्यठ चॉंग्य रेहा
अँथ्य वुछ वुछ असि शाह सोम्बरॉव्य

अथि कस आमुत वयिवुन वख
ललि हुन्द्य निलु वठ असि वुशनॉव्य

प्रथ कुनि कथि ओस स्योद माने
कॉत्याह नब नाहक्य ओबरॉव्य

जेर असी कॅर्य कम बलुवीर
ओंगजि टेंड्यन प्यठ असि नचनॉव्य

असुवुनि होंजि दिच खसुवुन्य ज़ीर
इयेकु द्रहि हैरि प्यठु बोन वुरकॉव्य

शमहस अथि पोंपुर्य सुंद शाह
कम कम पोंपुर्य अँम्य नचुनॉव्य

‘नाज़’ ति दीहे साज़स ज़ीर
वखतन साज़ मगर व्यगरॉव्य

शाम डॅलिथुय निमन कोत बेस्वख मन पनुन
सोंच चामुत गित्यन कोत निमन ज्वन पनुन

नॉल्य त्राँविम खयालन मै कम म्वखतु हार
वखतुचन त्रामु आशान गोरुम स्वन पनुन

आँन्तुगी वुछ मै छांयन करान नालु मॅत्य
डालु मॉरिथ करान कोचि फियुर ज़न पनुन

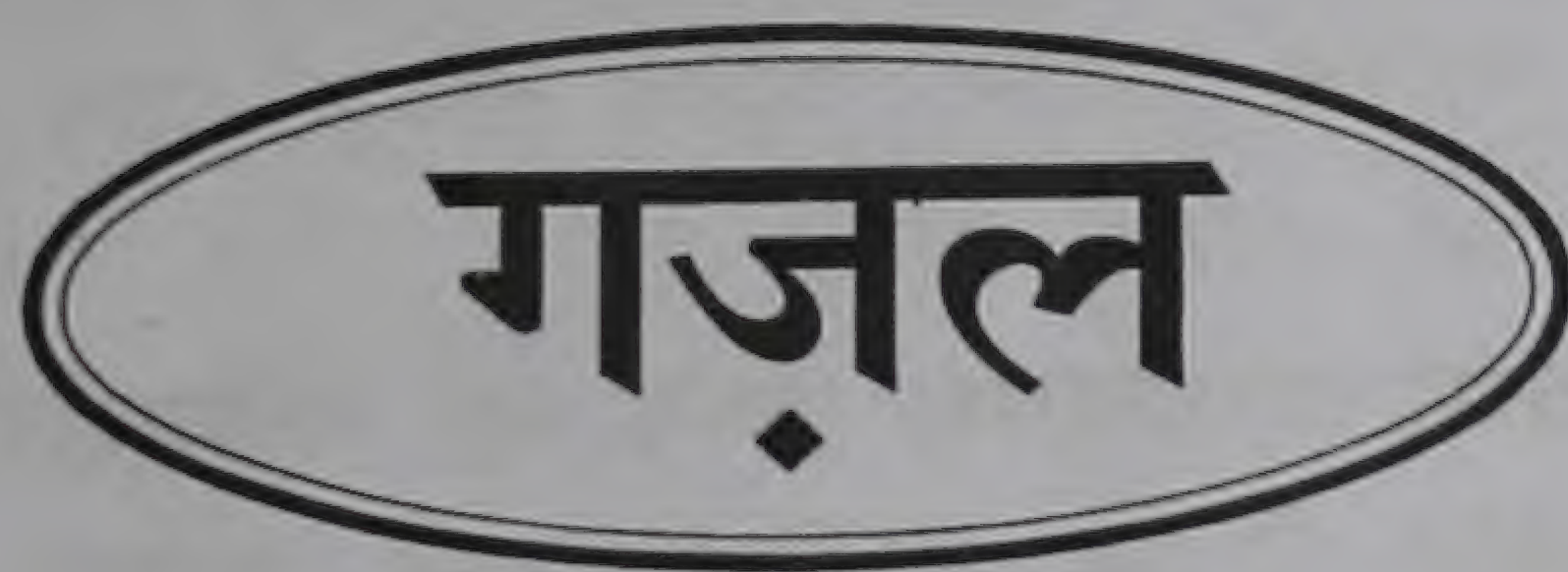
सुबहुकिस शबनमस ग्वड चु कोताह बरख
पान छेपि दियुन आँमिस तापु क्रायन पनुन

प्रिछनु रोस्तुय मै बासान वोनुम तस स्यठाह
सननु रोस्तुत दपान नाव बैयि वन पनुन

अथ वथुय छनु यिवान ज़ाल वूनिथ वतन
दाय तदबीर प्रिछ सॉ चु कदमन पनुन

बोनि वॅथरव दोहय तालि प्यठ क्राय रॅठ
सन अगर ज़न सनख 'नाज़ु' थव ज़ोन पनुन

गज़ल

पँत्यम्यन केंचन वॅरियन मंज़ आयि कॉशिरि ज़बॉन्य मंज़ वारियाह किताब लेखनु । यि छु माजि ज़ैवि हुंद लोलुय बेयि नु केंह । कॉशिर्यन किताबन छुन न काँह ह्यनु वोल् तु न काँह दरदिल । कॉशिर्य लिखॉर्य छि पनुनि लोलु कॉशिरिस अदबस बॅरचर वॅरिथ ग्वड़ बरान । ओरु योर वॅरिथ पनुन पाँसु टूंक खरच वॅरिथ किताब छापान । अगर सरकार अथ कुन ध्यान दीहे तु किताब मोल्य ह्येनुक काँह मुस्तुकल इन्तिज़ाम थविहे, लेखन वाल्यन बड़िहे होसलु तु कॉशुर अदब ति प्रेथिहे चोर चोर । बाकी रियासतन हुंज़न ज़बानन छिनु यिम मुशकिलात दरपेश ।

पँतिम शारु सोम्बरन 'पोशि कुज' छाप सपदिथ कॅर वारियाहव अदब नवाज़व गाव ज़ि अगर देवनागरी मंज़ ति यि छाप आसिहे सपुज़मुच अँस्य ति ह्येकुहव पॅरिथ । अवु मूजूब छॉप मे नसतालीकस सुत्य सुत्य देवनागरी रसमुलखतस मंज़ ति युथ ज़न यि गाव दूर गछि ।

आँखरस प्यठ छु बु पनुनिस यारस श्री एम एल रैना सुंद स्यठाह शुक्रगुज़ार, येम्य ज़न यि किताब छापनु बापथ मे अथुवास छित ।

व्वमेद छम परन वाल्यन यी यि शारु सोम्बरन पसन्द ।

वॅनिथ ति रुदुम मे कूत वनुनय,
सॅनिथ ति रुदुम मे कूत सनुनय ।
सिरन अन्दर सिर गुपिथ ज़मानिक,
यिमन सिरन रोज़ि वुरुन ति तुलनय ॥

मोती लाल कौल 'नाज़'

या म्यॉन्य यि कहानी छे शाहकार, ह्येकि नु पोज़ ऑसिथ । 'गॉलिबस' ओस पनुनि फारसी शॉयिरी प्यठ फखुर मगर यूत थोद मुकाम द्युत तस उर्दू शॉयिरी । प्रथ काँह लिखॉय्य छु पनुन्य किन्य प्रथ केंह अँज्युक ल्यूखमुत थँदि दरजुक मानान । मगर लीखित छु सु बेयि तशानु रोज़ान । अवु किन्य छु प्रथ काँसि अदीबस या शॉयिरस परन वोलुय काहवचि खारान बशरतेकि काहवँट आसि, रो रियायतु तु तरफदॉरी वरॉय ।

प्रथ काँह ग्वनुमात छु नँव्य तजरुब करान । पनुनिस अँन्ध पखिस साम ह्यथ अम्युक असर कबूल करान तु शारस पनुन्य किन्य खास लफज़ वरदनस मंज़ पॉरान, बशरतेकि लफज़ चारि मंज़ लफज़ राश या शब्दकोश अथु रोट कर्येस । शार वनुन छु जॉव्युल मोखतु पनु तारुन येमि किन्य तखॉयलुचन अँछन तील छु यिवान-

ऑइरन सोँचिच तु पतु अदु लफज़ चॉर

थनु प्यवान अदु शार, शारुच शेरु पॉर

शार वनुन छु कलि हुंदिस सोदरस डुंग दिथ पनुनि मकदूर म्वखतु खारुन । अमि बापथ छे मशक तु कल लॉज़िमी । शार वनुनकिस समयस ताम छे ग्वनुमातस पारिदिच बे करॉरी आसान-

कलि हुंद पारुद ल्वलि ललुवुन

जा शुर ललुवुन सुब तय शाम

नव्यन तजरुबन जामु पॉरावनस मंज़ कोताह छुस बु कामयाब सपुदमुत, तमिच मूलु आँकुवन ह्येकिव तोह्य पानु वँगरिथ ।

यथ शारु सोम्बरनि प्यठ छे ग्वइनिचि लटि म्यान्यव केंचव हमकाल ग्वनुमातव, यिमन अदबकिस माँदानस मंज़ थ्यकुवुन मुकाम हॉसिल छु, पनुन्य राय जॉहिर कँरमुन्न । बु छुस तिहुंद स्यठाह शुकर गुज़ार ।

गवडु कथ

त्रयिम शारु सोम्बरन छे त्वहि ब्रोंठ कनि हॉज़िर । अथ मंज़ छु अलु पलु पेंतिमि देंहिलिकि कलामु मंज़ु केंह गज़लु, चु मिसरी तु वाख तरतीब दिनु आमृत्य । अमि ब्रोंह यिम ज़ु शारु सोम्बरनि छाप सपदेयि तिहुंज़ तफसील छे यिथु पॉट्रय-

अ, 'केंह गज़लु केंह नज़मु' अनुवानु शारु सोंबरन ऑस्य 1978-79 ईस मंज़ छापनु आमुच । यथ ज़न रियासती कलचरल अकादमी एवार्ड ति ओस द्युतमुत ।

ब, 'पोशि कुज' नावुच शारु सोम्बरन ऑस अमि पतु दौयव देंहिल्यव पतु छापनु आमुच, येम्युक वजह तिम नागुज़ीर हालात ऑस्य यिम ज़न सारिनुय वेद्य छि तु यिमव सानि ख्वशगुवार ज़िन्दगी वोतरु बुन्युल तुल । अमि अलावु ऑस पनुन्य ति तंग देंस्ती योसु आम काँशुर लेखन वॉलिस आवेज़ छि थवान । यि सपुज़ सन् 2001 ई यस मंज़ छाप ।

ज, पोशि कुज छापनु ब्रोंह ओस मे सन् 1980 ई यस मंज़ रबिन्द्र नाथ टेगोरु सुंज़ शोहरय आफाक किताबि 'गीताँजली' हुंद पेंद्य अनुवाद ति छोपमुत ।

द, अमि पतु छे यि त्रयिम शारु सोम्बरन । प्रथ काँह अँदीब या गोनमात छु पनुन्य किन्य प्रथ काँह चीज़ थ्यकुन लायक लेखान मगर पोज़हय बोज़व प्रथ केंह लीखित छु प्रथ केंह परु बासान । म्यानि अन्दाज़ छु अदबुक सफर अछयोन तु यि वनुन ज़ि म्योन यि गज़ल

तनहॉयी, टेछर तु केछर चुकि सान चीनिथ ति छु नाज़ अयरनी तु तंज़
कामयाब पाँठ्य वरताँविथ यॉबिस दूर करान, परन वॉलिस असरी
हँकीकँच सुत्य मुतारफ करनावान तु अम्युक गोब बार व्यतरावनुक
एहसास दिवान:-

ओबरु लंगस दिमु कुस आकार, पारुद्य सोंचुक ह्यू समसार ।
बोज़व कर छोकि नज़रन त्वछ, वुनि छुम तोत तम वननस वार ।
मुशकुन्य अदफर ह्यथ यी वाव, वाश कड़ी जुलफन येलि प्रार ॥

नाज़ छु कथि हुंद इखतिसार शॉयिरी हुंद अहम तरीन वसफ ज़ानान,
येम्युक खूबसूरत वरताव दरदस्त सोम्बरनि मंज़ शॉमिल गजलव अलाव
तँम्यसुंदन चु मिसरायन तु वाखन मंज़ मेलान छु । योदवय नाज़नि
शॉयिरी मंज़ सतहस प्यठ पनुनिस ज़मानस सुत्य लातोलुकी बासान छे
मगर सु छु सलाह दिनु वरॉय तु तबलीग करनु वरॉय पनुनिस वजूदी
सूरतिहालस त्यूत शदीद बनावान जि यि छु आफाँकी बँनिथ हँकीकँच
सुत्य तोलुक जोरनस कुन रॉगिब करान तु जिन्दगियि हुंदिस सफरस
मंज़ प्रथ बदस्त विज़ि गँनीमथ मोहसूस करनावान ।

पनुनिस ब्योन तु बिदून लँहजस काँशिरि शॉयरी हुंजन रिवायिचन
सुत्य म्युल वँरिथ छु मोती लाल नाज़ पँत्यम्यन पचुहन वँरियन हुंज़ि
काँशिरि शॉयिरि हुंदिस तनाज़रस मंज़ अख काँबिलि एहतिराम मरतब
प्रावान । तव्वका छु परन वॉल्य तु साँन्य नकाद परज्जनावान नाज़
साँबुन मुकाम तु मरतब तुँ अँहंदिस कलामस साम ह्यथ दिन नवि शॉयिरी
हुंदन मोज़ूई तु हयती मसलन कुन तव्वजह ।

डॉ० शफी शोक

हेड आफ दि डिपार्टमेंट,
युनिवरसिटी आफ कशमीर,
30 अक्टूबर 2007 ई

मोती लाल 'नाज़' तारुफ

वुहिमि सदी हुंदि शोयमि देंहिलि पतु यिम कॉशिर्य शॉयिर इजतिमॉयी नॅहज त्रॉविथ पनुन पनुन इनफॅरॉदी लॅहजि तु अन्दाज़ि बयान ह्यथ ब्रोंह कुन आय, तिमन मंज़ छि मोती लाल 'नाज़' सॉब अख ममताज़ शायिर। तॅम्य सुंज़ आज़ाद नज़मु येलि शीराजु, सोन अदब तु बाकी रिसालन मंज़ शाया सपदेयि, कॉशिर्यन नकादन प्यव 'नाज़' सुंज़न शॉयिरानु सलाहयॅचन हुंद ऐतिराफ करुन तु तिम आय जैदीद नज़मि हुंद अख मुनफरद शॉयिर तसलीम करनु, कलाय, फेर, वुनल, पारुद्य नज़र, करार, हिशि वारियाह खूबसूरत नज़मु आयि नवि कॉशरि शॉयिरी हुंज़ु नुमायिंदु नज़मु मानुनु तु मोती लाल नाज़न्यव नज़मव वरॉय आव कॉशिर शॉयिरी हुंद प्रथ कांह इन्तिखाब नामुकमल ज़ानुनु। नाज़ सॉब रुद्य पॅत्यम्यव पंचुहव वॅरियव पेठी मुसलसल लेखान पनुनिस मखसूम लॅहजय तु इज़हारस रॉछ वॅरिथ। तॅम्य सुंज़न नज़मन, गजलन, वाखन तु चु मिसरी बन्दन हुंद छि त्रै मजमुव 'कॅह गजलु कॅह नज़मु', पोशि कुज' त दरि दस्त शेरी मजमुव। अथ शेरी सफरस दोरान कोर नाज़ सॉबन राबिन्द्र नाथ टेगोरनि शोहरय आफाक किताबि गीताँजली मंज़ूम कॉशुर तरजमु युस कॉशिरि नज़मि नव्यन जहातन कुन वथ हावि।

दरदस्त शेरी मजमुवस मंज़ शॉमिल तखलीकन सरसरी साम ह्यथ छु बेयि अकि फिरि तसलीम प्यवान करुन ज़ि मोती लाल नाज़ छु अज़चि जैदीद ज़िन्दुगिय हुंदयन पीचीदु तु नाकॉबिल तफसीर पज़रन तु मसलन शायिरि हुंदिस बे फुक इज़हारस मंज़ अँनिथ पनुनि तनज़िया रॅवियि सुत्य कॉबिल तव्यजु बनावान। खॉरिजी वाकुहन तु केफियचन कुन इशारु वॅरिथ ति छु तॅम्य सुंदन शारन मंज़ हिसास फरदु सुंद दॉखली जजबॉती रद्दि अमल अहमियत यखतियार करारन। गम, अन्दोह, करब,

बागनय

1. मोती लाल 'नाज़' तारुफ - डॉ० शफी शोक - i
2. ग्वडु कथ - मोती लाल कौल 'नाज़' - iii
3. गज़ल - 1
4. चु मिसरी - 75
5. वाख - 110

अर्पण

पनुन्यन शुरेन हंदि नावु
यिहंदि खाँतरु मै किहीं ह्योक
नु कँरिथ।

- 'नाज़'

शारु नेब

(जुमल होकूक छि रमेश कोलनि नाव मोहफूज़ - 'नाज़')

किताबि हुंद नाव	:	शारु नेब
लेखन वोल्	:	मोती लाल कौल
कलमी नाव	:	'नाज़'
छापन सन	:	2009 ई.
कम्प्यूटर डी.टी.पी	:	रिंकू कौल 94191-36369 आई.आई.एल.एस डी.टी.पी सेनटर, मुठी जौम।
म्वल	:	चोर हथ र्वपयि सिर्फ (Rs.400/-)
छाप खानु	:	
पब्लिशर	:	मुसनिफ

किताब मेलनुक पतः

1. मोती लाल कौल 'नाज़',
95, नेहरु अपार्टमेन्टस,
कालका जी, नॅव दिल-110019
म.नं. :
2. मोती लाल कौल 'नाज़',
मकान नं. 340, लक्ष्मी विहार, लेन -3A,
जम्मू-180002
3. किताब घर, कनाल रोड़, जम्मू।
4. किताब घर, लाल चौक, श्रीनगर।

शारु नेव

मोती लाल कौल 'नाज़'

95, नेहरू अपार्टमेंट्स,

कालका जी, नॅव दिल - 110019

नाव : मोती लाल कौल “नाज़”

ज्यन जाय : रुन्यवोर, श्रीनगर, कश्मीर-1936 ई.
स मन्ज

तौलीम : एम.ए.बी.एड.

छाप गौमचु किताबु:

(अ) “केंह गज़ल, केंह नज़मु”,- शारु सोम्बरन
वैरी-(1978-78), रियासती क
अकादमी हुन्दि तरफ ऐवार्ड-दि बेस्ट बुक

(ब) “गीताँजली”-रविन्द्र नाथ टेगोरनि मशहूर
हुन्द पँद्य अनुवाद-छापन वैरी-1980 ई.

(ज) “पोशि कुज”- शारु सोम्बरन। छाप सन् 2

(द) “दासु भाव”- भक्ति काव्य- छाप सन् 2

जान

मोती लाल कौल “नाज़” ज़ाव 27 सितम्बर 1936 ई.
मन्ज, रुन्यवारि, सिरी नगर। प्रारथमिक शिक्षा केंर अँम्य
अती डी.ए.वी स्कूलस मन्ज शोरु तु अमी स्कूल मन्ज
कोरुन सन् 1951 ई. मन्ज मेट्रिक पास। पन्दाह वुहुस्य
द्राव गरिक्वव हालातव किन्य रोज़गार कमावनि तु केंरुन
शालुमोर हायर सेकन्ड्री स्कूलस मन्ज अध्यापक बँनिथ
नौकरी शोरु। मुलाज़मतृकिस दोरस दोरान कोर अँम्य
वारियाहि कौल्य ब्रोंह कुन परुन शोरु तु कोरून
पतोलाकन एम.ए, बी.एड। नौकरी हुन्दिस सिलसिलस
मन्ज दिच अँम्य वारियाहन दूर दराज़ तु सरहँदी
अलाकन मन्ज ति डिवटी। वारियाहन जायन म्यूल
अदबी माहोल तु शारो शायरी हुन्दिस माहोलस मन्ज
लेंज अवु किन्य अँन्दिरिमिस शौरियरस जीर तु हेतिन
शार वनन्य। सन् 1990 ई. हुन्दिस बोहरानस मन्ज पेयि
मौज केंशीर त्रावन्य त जेमि थक कुडुन। अती सपुद “नाज़”
सन् 1994 ई. स मन्ज ब हँसियति हेड मास्टर रिटायर।

“नाज़”

शारु नेब

मोती लाल कौल 'नाज़'